

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
(45 ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ, 50 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ)
Υπεύθυνος έκδοσης: ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΑΝΤΗΛΑΣ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ 1997
ΕΤΟΣ 12ο - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 58
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΗΡ. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ & ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΚΑΡΔΙΤΣΑ - ΤΗΛ. 24985 & FAX: 29642

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ · ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ · ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΝΟΜΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Άγραφα: τόπος λιμνών, πηγή ζωής του κάμπου

Η ανάπτυξη της Καρδίτσας και της Θεσσαλίας περνά μέσα από τ' Άγραφα

Χιλιάδες κόσμου στο "7ο Πανελλήνιο Αντάμωμα Αγραφιωτών"
Χαρίλαος Φλωράκης: "Η εγκατάλειψη των Αγράφων προσβολή της ιστορικής μας μνήμης"
Βασίλης Τσαντήλας: Ομιλία παρακαταθήκη "Υλοποίηση εδώ και τώρα, πιλοτικού προγράμματος για τα Άγραφα"

"Τα Άγραφα" δεν είναι άγονη γραμμή. Η ανάπτυξη της Καρδίτσας και της Θεσσαλίας περνά μέσα από τα Άγραφα που πρέπει να αντιμετωπισθούν ως ενιαίος αναπτυξια-

κός χώρος".
Με το παραπάνω μήνυμα πραγματοποιήθηκε στην πανέμορφη τοποθεσία Ζαχαράκη Αγράφων το 7ο Αντάμωμα των Αγραφιωτών, μια από τις

κορυφαίες εκδηλώσεις της ορεινής Ελλάδας την Κυριακή 10 Αυγούστου.
Το φετεινό αντάμωμα στέφθηκε με ιδιαίτερη επιτυχία, ενώ κύριο χαρακτηριστικό

του ήταν η μαζική συμμετοχή. Πλήθος κόσμου έδωσε ένα δυναμικό παρών τονίζοντας με την παρουσία του ότι κόμματα, φορείς και πολιτεία οφείλουν να δώσουν άμεσες

λύσεις στα "καυτά" προβλήματα που απασχολούν τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής των Αγράφων.
Το 7ο Αντάμωμα των Αγραφιωτών διοργανώθηκε

από την Ένωση Αγραφιωτικών Χωριών Ν. Καρδίτσας (ΕΑΧ) σε συνεργασία με τους ιστορικούς δήμους Ρεντίνας (Καρδίτσας) και Φουρνά (Ευ (Συνέχεια στη σελίδα 8)

Β. Τσαντήλας: "Να πιστέψουμε σε ανθρώπους με όραμα για την ανάπτυξη του τόπου"

Την κεντρική ομιλία στο 7ο Αντάμωμα Αγραφιωτών έκανε ο πρόεδρος της ΕΑΧ και Νομαρχιακός Σύμβουλος κ. Βασίλης Τσαντήλας.
Ο κ. Τσαντήλας χρησιμοποίησε σκληρή γλώσσα κάνοντας λόγο για "ματαιόδοξους επαγγελματίες και πολιτικούς διαχειριστές", ενώ τόνισε ότι για την ανάπτυξη αυτού του τόπου και του νομού μας πρέπει να πιστέψουμε σε ανθρώπους που έχουν όραμα, και που δεν έχουν προτάξει το προσωπικό τους συμφέρον.
Ειδικότερα στην ομιλία του ο κ. Τσαντήλας τόνισε: Για τα Άγραφα: Ότι δεν είναι "άγονη" γραμμή, αλλά είναι ο τόπος με την μεγαλύτερη συμβολή στην Εθνική οικονομία, είναι ο τόπος των λιμνών, το πέρασμα και ο τόπος σύνδεσης Ανατολικής και Δυτικής Ελλάδας. Είναι ο τόπος του μεγαλύτερου φυσικού πλούτου, που τόσο έχει ανάγκη η χώρα (Συνέχεια στη σελίδα 9)

Χαρίλαος Φλωράκης: "Προσβολή για την ιστορία των Αγράφων η εγκατάλειψή τους"

"Η γνώση του πραγματικού παρελθόντος της αγωνιστικής μας παράδοσης είναι δημιουργικό στοιχείο για το

παρόν αλλά και για το μέλλον".
Τα παραπάνω επισήμανε σε σύντομο χαιρετισμό του

στο 7ο αντάμωμα Αγραφιωτών ο επίτιμος πρόεδρος του ΚΚΕ κ. Χαρίλαος Φλωράκης. (Συνέχεια στη σελίδα 9)

Διαβάστε σ' αυτό το φύλλο

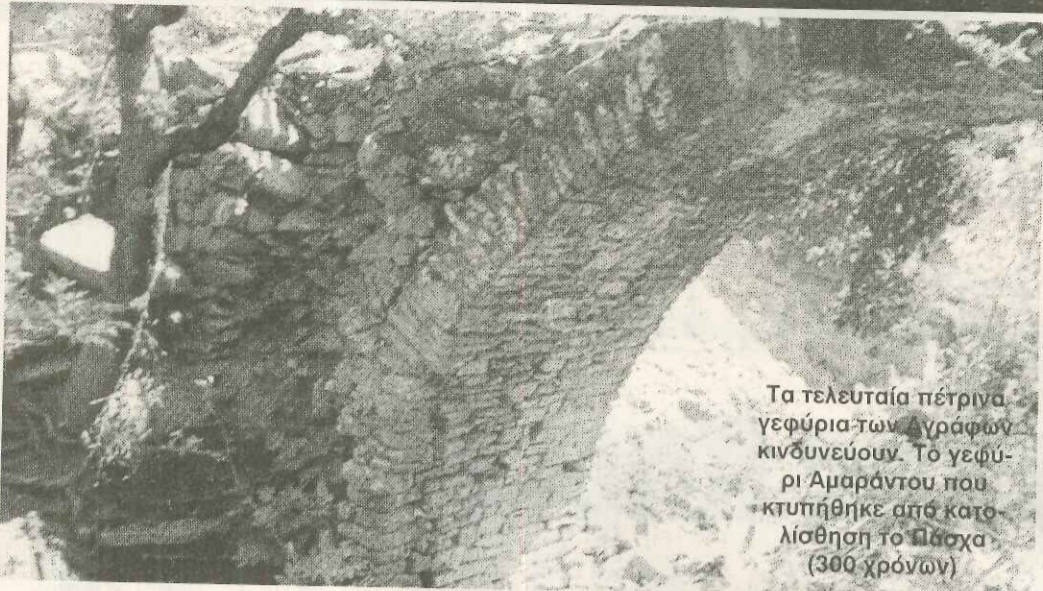
- Σελ. 3 Ιερά Μονή Σπηλιάς, Χρονογράφημα
- Σελ. 4 Μοναστήρι Καρύτσας
- Σελ. 5 Κοντά στα χωριά μας
- Σελ. 6 Διάγραμμα ανάπτυξης ν. Καρδίτσας
- Σελ. 7 Ο ληστής Παπασταμάτης
- Σελ. 12 Τουριστικές διαδρομές - Αρδευτικό Σηκόβου
- Σελ. 15 Βιβλιοπαρουσίαση

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΓΙΑ ΤΑ ΠΕΤΡΙΝΑ ΓΕΦΥΡΙΑ

Αθήνα, 17 Ιουλίου 1997
Κύριε Τσαντήλα,
Σας Χαιρετώ.
Διάβασα προχθές στην "Ελευθεροτυπία" το σημείωμα για το γεφύρι στην Κτημένη, αλλά και για την πρόθεσή σας για ένα λεύκωμα όλων των γεφυριών της Περιφέρειας και αποφάσισα να σας γράψω.

Λέγομαι Σπύρος Μαντάς και είμαι εκπαιδευτικός στη Μέση Εκπαίδευση. Από το 1982 άρχισα να καταγράφω, μελετώ, αποτυπώνω και φωτογραφίζω όλα τα γεφύρια της Ηπείρου, αλλά και των γύρω της περιοχών, δηλαδή Βάλτου, Αγράφων, Ασπροποτάμου, Γρεβενών κ.λ.π. Το 1985 και 1988 τύπωσα σε βιβλία- λευκώματα αντίστοιχα: "ΤΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΓΕΦΥΡΙΑ" και "ΤΟ ΓΕΦΥΡΙ ΚΑΙ Ο ΗΠΕΙΡΩΤΗΣ". Το πρώτο με δύο εκδόσεις έχει πια εξαντληθεί.

Συνεχίζω την παρακάτω εργασία δημιουργώντας ένα Αρχείο πια γεφυριών, με ότι

Τα τελευταία πέτρινα γεφύρια των Αγράφων κινδυνεύουν. Το γεφύρι Αμαράντου που κτυπήθηκε από κατολίσθηση το Πάσχα (300 χρόνων)

σχετικό για τέτοια κτίσματα που βρίσκονται στην περιοχή που σας "Περιέγραφα" παραπάνω.

Στα πλαίσια αυτής της μακρόχρονης εργασίας μου, έχω ταξιδέψει και στην περιοχή των Θεσσαλικών Αγράφων (Αργιθέας) αλλά και των Ευρυτανικών. Εχω βρει αρκετά

γεφύρια, μα ομολογώ όχι 70 όπως σημειώνεται στο άρθρο στην "Ελευθεροτυπία". Άγνωστο μου ήταν και το γεφύρι στην Κτημένη που πια τώρα θα το εντάξω στο πρόγραμμα μελέτης μου μια και όπως περιγράφεται είναι υπό πνιγμόν.

Κύριε Τσαντήλα, είμαι στη διάθεσή σας αν μπορώ να

βοηθήσω. Θα το κάνω με ευχαρίστησή μου. Άλλωστε, όπως θα πρέπει να καταλάβετε, με ενδιαφέρει και προσωπικά.

Με εκτίμηση
Σπύρος Ι. Μαντάς
Ηλία Ζερβού 50
11144, ΑΘΗΝΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ- ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΠΟΥ ΜΑΣ ΕΣΤΕΙΛΑΝ

Πλούσια η συλλογή μας από έντυπο υλικό των πολιτιστικών συλλόγων- Καρδίτσας και γειτονικών περιοχών.

1. ΦΘΙΩΤΙΚΗ ΓΝΩΜΗ.

Μάης 97. Έκδοση για την ανάπτυξη της Φθιώτιδας. Νέα της Φθιώτιδας. Έκκληση να επισκεφτούμε και να γνωρίσουμε τις ομορφιές της.

2. ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΑΡΓΙΘΕΑΣ. Ιούλιος '97 της Ένωσης Αργιθεατικών χωριών. Νέα από το αντάμωμα των Αργιθεατών στο Βλάση. Διεκδικητικά αιτήματα για ξαναζωητάνα της Αργιθέας.

3. ΗΧΩΝ ΤΩΝ ΣΑΡΑΚΑΤΣΑΝΑΙΩΝ. Μάης 97. Όργανο της Ομοσπονδίας Σαρακατσαναίων. Όλα τα νέα και οι δραστηριότητες των Σαρακατσαναίων όλων των περιοχών της χώρας μας. Ιστορίες από τα Άγραφα.

4. ΣΜΟΚΟΜΟ "Μενελαΐδα". Νέα του Σμοκόβου. Κοινωνικά αλλά και ιστορικές πληροφορίες για το όμορφο χωριό τους.

5. ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ. Ιούνης

97. Η εφημερίδα των Μεσσηνολιτών. Νέα από το χωριό και την εκδήλωση για την επαναστατική διακήρυξη Αγραφιωτών 1978 στο Μεσσηνικόλα.

6. ΡΕΝΤΙΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ.

Ιούνης 97. Των Ρεντινωτών όλα τα νέα του ιστορικού χωριού τους. Εκδηλώσεις στην Ρεντίνα. Κοινωνικά. Ιστορικά στοιχεία και για τα μυσεία (βυζαντινό- Εθν. Αντίσταση (41-44). Για το αντάμωμα Αγραφιωτών 10-8-97 στο Ζαχαράκη.

7. ΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΝΕΡΑΪΔΑΣ ΔΟΟΠΩΝ. Νέα του χωριού. Υπομνήματα για ασφαλιτόστρωση του Δρόμου Αμάραντος-Νεράϊδας. Παλιά έθιμα κ.ά.

8. Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΜΑΚΡΑΚΟΜΗΣ Αύγ. 97. Νέα και κοινωνικά της Μακρακώμης, αλλά και άλλες ειδήσεις.

9. Ο ΚΕΔΡΙΩΤΗΣ. Του συλλόγου ο Κέδρας. Αύγ. 97. Ασφάλιση αγροτών. Νέα του χωριού αλλά και του συμβουλίου περιοχής. Νέα από τις προτάσεις για τους νέους Δή-

μους.

10. ΚΑΪΤΣΑ. Έπαινοι για τον δωρητή του νέου καμπαριού και των βραβείων σε φοιτητές του χωριού. Πολλές φωτογραφίες απ' το χωριό.

11. Ο ΦΟΥΡΝΑΣ. Των Φουρνιωτών Ευρυτανίας. 7ο Αντάμωμα Αγραφιωτών στο Ζαχαράκη. Νέα και ιστορικά του χωριού.

12. ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ. Ιούλιος 97. Τα νέα της Ραχούλας από δραστήριους δασκάλους του χωριού Λαογραφικά, Ιστορικά και άλλα νέα του χωριού.

13. ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΟΥ. Νέα των Ασημοχωριτών. Το μεγάλο αντάμωμα στο χωριό τους. Φωτογραφίες από το παρελθόν και το σήμερα. Άλλες εκδηλώσεις και χρήσιμες οδηγίες.

14. ΠΝΟΗ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ. Των Καρδιτσιωτών Θεσσαλονίκης. Για το νόμό μας άρθρο και το 7ο αντάμωμα Αγραφιωτών ταξίδι στη Λίμνη Πλαστήρα και άλλα άρθρα.

Επιμέλεια: Αντώνης Αντωνίου.

15. ΒΟΥΝΕΣΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ. Νέα του χωριού. Ανέγερση Κοιν. Ξεώνα Εκδηλώσεις του καλοκαιριού. Νέα του χωριού και πρόταση να γίνουν έδρα Δήμου.

16. ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΗΣ. Αύγ. 97. Συμπλήρωσε τριάντα χρόνια η εφημερίδα του Λ. Ντότσια δημοσιογράφου που γνωστοποιεί όλα τα νέα της Καρδίτσας στους ξενιτεμένους Καρδιτσιώτες. Νάναί καλά να περάσει η εφημερίδα του την έκδοση των 60 χρόνων.

Συνδρομητές ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

Μακρή Κων/νος 1.000	5.000
Καφαντάρης Ευάγγελος 3.000	9. Θέου Κώστας 5.000
Μπετχαβάς Χαράλαμπος 5.000	10. Ελευθερίου Απόστολος 5.000
Τσιαιμαντάς Βασίλειος 2.000	11. Τσιάκης Τάσος 5.000
Αντωνίου Γ. Δημήτρης 3.000	12. Γεωργίου Ρέντη 1.000
Αντωνίου Γ. Θωμάς 3.000	13. Χαροβάς Ιωάννης 1.000
Γιαννούσας Νικόλαος 2.000	14. Χαλατσής 3.000
Κοντούλης Βασίλειος 3.000	15. Αντωνοπούλου Κων/νια 5.000
Αρτεμη Ζέρβα 2.000	16. Αθανασόπουλος 5.000
Μισδανίτη- Σουλιώτη Βασιλική 2.000	17. Τσιρης Ηλίας 5.000
Παπαδόπουλος Νικόλαος 1.000	18. Χρήστος Ζήσης 2.000
Παπαδόπουλος Δημήτριος 1.000	19. Σαλαγιάννης Ιωάννης 5.000
Γεωργίου Γεώργιος 2.000	20. Τσιρης Σωτήρης 10.000
Ζιώγας Ιωάννης 2.000	21. Κουρέλης Σοφοκλής 5.000
Νάκα- Μπαλωμένου Ελένη 2.000	22. Μπουραζάνας Γεώργιος 5.000
Νάππας Απόστολος 5.000	23. Κίτος Βασίλης 5.000
Γκόλια Ιάσονα 5.000	24. Χιροδήμος Ηρακλής 5.000
Σελλούντος Νικηφόρος 5.000	25. Φραγκίδης Ιωάννης 5.000
Παπαθωμάς Λάμπρος 2.000	26. Σουλατανιάς 5.000
Γιαννέλος Θανάσης 2.500	27. Γκλαβάς Μάρκος 5.000
Κατάκο Γ. 2.000	28. Αυγέρος Νίκος 3.000
Κατάκος Βασίλειος 2.000	29. Κελέση 500
Κατάκος Τέλης 2.000	30. Παναγιώτου Θωμάς 5.000
Κοντοστεργίος Σωτήριος 2.000	31. Πολύζος Αχίλλεας 1.000
Κοντούλης Θωμάς 3.000	32. Πάνου Δέσποινα 5.000
Στάμου Δημήτρης 2.000	33. Κουτας Κων/νος 5.000
Γρηγορίου Ευάγγελος 5.000	34. Κουτα Μαίρη 5.000
Πολύζο Κων/νο 2.000	35. Καμπουρης Χαράλαμπος 5.000
Καρρή Ελευθερία 3.000	36. Ραφιόπουλος 5.000
Τσιλίκας Γεώργιος 2.000	37. Ραμαντάνης 5.000
Αλεξάκου Ευάγγελος 5.000	40. Μαντζάρας 5.000
Τσιτσιμητής Γεώργιος 5.000	41. Καραγιάννης 5.000
Στέλιος Στεργίου 2.000	42. Ζήσης Νίκος 5.000
Γιώργος Χ. Μίσσας 5.000	43. Κίσσας Βασίλειος 10.000
Παναγιώτης Κερασιώτης 2.000	44. Σύλλογος Φουρνιωτών Ευρυτανία 5.000
Κολοβός Χαράλαμπος 5.000	45. Αναγνώστου Παν. 5.000
Βάιος Τσιλίκας 3.000	46. Ρίζος 5.000
Κων/νος Κολοβός 1.000	47. Βρέκος Βασίλειος 5.000
Αλέξανδρος Κερασιώτης 2.000	48. Μπουραζάκης 2.000
Απόστολος Παπαστολου 5.000	49. Γιαννουσά Αναστάσιο 1.000
Απόστολος Τζήμας 1.000	50. Ρίζος Θεόδωρος 2.000
Θεόφιλος Ανδρώνης 2.000	51. Ζάχος Ιωάννης 5.000
Γιαννουσάς Κώστας 1.000	52. Πανάγου Σωτήριος 2.000
Γιαννουσάς Φώτης 1.000	53. Παπαναστασίου Οδυσσεύς 5.000
Χαρόβας Ιωάννης 1.000	54. Κουτής Βάιος 2.000
Νταλής Δημ. 5.000	55. Νικόλαος Demos 5.000
1. Καραγεώργιος Ελευθέριος 5.000	56. Στασινός Νικόλαος 10.000
2. Σπανός Ευάγγελος 1.000	
3. Ζουμπουρλής Θωμάς 2.000	
4. Χαϊντούτης Ηλίας 5.000	
5. Ζαφίρης Βάιος 5.000	
6. Σταύρου Σουλτάνια 5.000	
7. Κουσιώδρα Γεωργία 1.000	
8. Παπαντώνης Λεωνίδα	

Χορευτικά συγκροτήματα του τόπου μας

Χορευτικός Όμιλος Αργιθεατών Τρικάλων

" ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ "

Έκδοση:
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
Υπεύθυνος Έκδοσης:
ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΑΝΤΗΛΑΣ

Συντακτική Επιτροπή:
ΛΑΜΠΡΟΣ ΓΡΙΒΕΛΛΑΣ
ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΚΛΗΜΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΤΣΑΝΤΗΛΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΝΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΜΑΓΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ

Διεύθυνση:
Ηρ. Πολυτεχνείου & Μακεδονίας

ΚΑΡΔΙΤΣΑ
Τηλ. 0441 - 24985
FAX: 29642
Αριθμός φύλλων: 15000
Η συνδρομή είναι προαιρετική

Παναγία η Σπηλιώτισσα. Η Μεγαλόχαρη της Αργιθεάς

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΣΠΗΛΙΑΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΘ. ΚΟΥΚΟΥΡΑΒΑΣ

Πολλά τα χρόνια που η σκιά της Μονής της Παναγίας της Σπηλιώτισσας προστατεύει τα Άγραφα, την Αργιθεά, το Νομό μας, την Πατρίδα μας....

Θυμάμαι τότε που ανάλαφρα και γοργοπόδαρα μικρά σκολιάρουλα, ανηφορίζαμε προς την Παναγία.... στεκόμασταν "άφοβα" στην πίσω πλευρά του Ναού δίπλα από το καμπαναριό "προς του χαίνοντος Βαράθρου".....

Εκεί πάνω νιώθαμε αιωρούμενοι ανάμεσα σ' ουρανό και γη. Για λίγο ξεχνούσαμε τα παιχνίδια μας, τα μικρά μαθητικά μας προβλήματα και ζούσαμε ασυναίσθητα τα λόγια του ψαλμωδού "ώσει επί πτερύγων ανέμων".... Ήταν τόσο όμορφα να κάθεται αγναντεύοντας πάνω απ' τους απότομους και απροσπέλαστους βράχους....

Η χάρη της Παναγίας της Σπηλιώτισσας ξεπερνά τα σύνορα της Θεσσαλίας: φτάνει σε όλες τις άκρες της Πατρίδας μας και πέρα ακόμα.

Βρίσκεται νοτιοδυτικά της Καρδίτσας πάνω στην ορεινή περιοχή της Αργιθεάς (Κοινότητα Κομπουριανών) και σε υψόμετρο 880 μ. Φαντάζει σαν αετοφωλιά, καθώς είναι κουρνιασμένη κατάρραχα σε μια προεξοχή του γιγάντιου Βράχου που προεκτείνεται από το βουνό Μπαλτηνήνη (1900 περ.μ.).

Αλλά αν αφήσουμε τον αείμνηστο Μητροπολίτη Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων Ιεζεκιήλ (1874-1953) να μας ξεναγήσει στην Ιερά Μονή Σπηλιάς- με το δικό του ύφος- μέσα από το σπουδαίο βιβλίο του "Ιερά Μοναί της Πίνδου" (από την επανέκδοση που έκανε η Ένωση Αγραφιωτικών χωριών ν. Καρδίτσας το 1993 σε επιμέλεια του Γιώργου Α. Κλήμου).

Ι.Μ. ΣΠΗΛΙΑΣ- Ο ΝΑΟΣ

... Επί μιας εξοχής του τέως δήμου Αργιθεάς οροσειράς της Πίνδου ως είδος ακρωτηρίου είναι κτισμένη η Ιερά Μονή της Σπηλιάς, ούτως ονομασθείσα εκ του κάτωθεν υπάρχοντος σπηλαίου. Εξ όλων των πλευρών της Μονής καθορών ο επισκέπτης ιλιγγιά προ του χαίνοντος βαράθρου, ρέει δε κάτωθεν ποταμός παραπόταμος του Αχελώου, άνωθεν δε της Μονής ανατολικά υπάρχει ο βράχος απότομοι και απροσπέλαστοι βράχοι. Η Μονή είναι εκτισμένη

εις λίαν δύσβατον μέρος δια τούτου και η άνοδος δι' υποζυγίου είναι επικίνδυνος και η οδοπορία πάλιν κοπιώδης ένεκα της μεγάλης ανωφέρειας, συχνά δε καταπίπτουσιν άνωθεν βράχοι λόγω κατολισθήσεως του εδάφους. Καίτοι δε ούσης τόσον κοπιώδους της εις την Μονήν πορείας, εν τούτοις κατά την εορτήν της 15 Αυγούστου πλήθη προσκυνητών προσέρχονται πεζώς από τας επαρχίας Βάλτου, Αρτης, Καλαμπάκας και άλλων μερών και τελείται μια από τας μεγαλυτέρας θρησκευτικές πανηγύρεις. Όπως δε η πανήγυρις αυτή είναι πραγματική θρησκευτική, διότι οι προσκυνηταί προσέρχονται και απέρχονται από αρχάς Αυγούστου, την πρωϊάν δε της εορτής μετά την θείαν λειτουργίαν απέρχονται άπαντες κοινωνούντες των θείων μυστηρίων και την ημέραν της εορτής επικρατεί άκρα ερημία εν τη Μονή. Ούτε διασκεδάσεις ούτε χοροί, ως συνήθως, λαμβάνουσι χώραν, συντελούσης εις τούτο και της δυσβάτου και αποκρήμνου τοποθεσίας.

Η Μονή αυτή κατά την επανάστασιν των Αγράφων, ην υπεκίνησεν η Ελληνική Κυβέρνησις κατά τον Κριμαϊκόν πόλεμον προς απελευθέρωσιν της Θεσσαλίας, εχρησίμευσεν ως Στραταρχείον, εκεί εδρευούσης της προσωπικής κυβερνήσεως υπό τον Αλεξανδρήν (1), σώζονται δε μέ-

χρι σήμερα άνωθεν της Μονής τα οχυρώματα, οι δε χωριανοί μέχρι τινός εύρισκον εις τους περίξ αγρούς των θραύσματα οβιδών.

Η Μονή από δεκαπενταετίας ήτο έρημος και διαλελυμένη αν και έχουσα αρκετόν έσοδον, από τριετίας δε ανεσυστήσαμεν αυτήν, επανελθούσης αυτής εις την αρχαίαν αίγλην. Άξιον παρατηρήσεως είναι ότι ο κυρίως μεγαλοπρεπής Βυζαντινός Ναός τιμάται επ' ονόματι της Κοιμήσεως της Θεοτόκου ότε και τελείται η πανήγυρις της Μονής.

Έξωθεν του μεγάλου Ναού επί πλακόσ αναγράφονται τα εξής: "Ανοικοδομήθη ο Θεός και Ιερός Ναός της Ζωοδόχου Πηγής επί έτους ΑΨΑΣ (1736) μηνί Απριλίου διά συνδρομής Παρθενίου και Παπαϊωνά και Παπαγαβριήλ και Παπανανία" (2).

Ο Τέμπλος είναι περικαλλέστατος υπό άριστου ξυλογλύπτου κατασκευασθείς λαμποκοπέει δε ο χρυσός εις την αντανάκλασιν των φώτων και φέρει την εξής επιγραφήν "εν έτει άψοθ (1779) εκαλοπίσθη ο θεός και περίφημος Τέμπλος δι' εξόδου κόπου τε και μόχθου του πανοσ. Ηγουμένου Γαβριήλ Ιερομ. και των λοιπών Γερόντων (3) και Ιερομονάχων της αυτής Μονής αρχιερατεύοντος Μακαρίου. Ετελειώθη εν μηνί Αυγούστου κυ δια χειρός Γεωργίου και Ιωάννου".

Κάτωθεν της εικόνας του Χριστού του Τέμπλου αναγράφεται "ελάχιστος Θεόδωρος αγιογράφος απο την Μεγαλοβλαχίαν" (4) εκ κόμης Βουκουρέστι έτος αφαζ (5) (1717).

Κάτωθεν της εικόνας Αγ. Γεωργίου "ετελειώθη Σεπτεμβ. 16 αψλς (1736). Όπισθεν της εικόνας του Προδρομου "Ετελειώθη επί από αμάμ ΖΣΜΔ (6) από Χριστού ΑΨΑΣ (176) Σεπτεμ. 17". Εις Σταυρόν ευλογίας αναγράφεται, "Χρυσάνθου Ιερομονάχου εκ Μονής Σπηλαίου (7) έτει 1764".

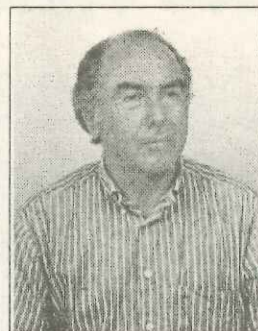
Επί κυτίου αργύρου αγίων Λειψάνων αναγράφεται "η παρούσα θήκη αφιερώνεται εις τον άγιον Μοναστήριον της σπηλιάς παρά του Δημ. Αρσενίου εις μνημόσυον των γονέων αυτού, Βιέννη 1778". Εις ετέραν θήκην Λειψάνων "θήκη αργυρά αγίων Λειψάνων κτήμα Μονής πατέρων Σπηλιάς, επίκλισην ολοψύχως εξετέλεσε σπουδή και δαπάνη Καλλινίκου Ούτου (8) 1780". Εις το θυμιατόν αναγράφεται "Ανανίου ιερομονάχου Μοναστήρι Σπηλιάς Νοεμβρ. 10-1766". Εις την μικράν επάρυρον εικόνα αναγράφεται "εις το ταξίδιον του Παπαφώτη διά συνδρομής Ευθυμίου Μποζίου 1883". Άνωθεν της αυλοθύρας αναγράφεται "Αυγ. 1804 ενθύμιον εκτίσθη η πόρτα συνδρομής Ανανίου εξόδων Βασιλικής Κοκοράκου εκ Καρβασαρά" (9). Έξωθεν του Νάρθηκος "Εκτίσθη ο Νάρθηξ παρά των συνδρομητών και κυρίου Χρυσάνθου Ιερομ. Ιουλίου 31 1892". Η Μονή έχει άφθονον και διαυγές ύδωρ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Αγραφιώτης οπλαρχηγός.
2. Ιερομόναχοι.
3. Καλογέρον.
4. Η σημερινή Ρουμανία.
5. Η σωστή γραφή είναι αψιζ, διότι το 10. στην ελληνική αρίθμηση είναι το γράμμα ι.
6. Το σωστό είναι ΖΣΜΔ, διότι το Σ σημαίνει μονάδες.
7. Δηλ. της Σπηλιάς.
8. Θύτης: ιερέας.
9. Χωριουδάκι κοντά στην Καρίτσα.

ΤΟ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΜΑΣ

Η Αγόρω και η Πούλω

Γράφει ο Λάμπρος Γριβέλλας

Ο πολιτισμός μαζί με την εξέλιξη και τη βελτίωση του τρόπου ζωής συνετέλεσε και στην εξαφάνιση από προσώπου γης πάρα πολλών παραδοσιακών επαγγελμάτων και γραφικών επαγγελμάτων, τους οποίους πλέον μόνο στις παλιές ελληνικές ταινίες, έχουμε την ευκαιρία να βλέπουμε.

Δυο πράγματα κυρίως διδάσκαν οι γονείς στα παιδιά τους εξ απαλών ονύχων. Όταν πήγαιναν στο μπακάλη της γειτονιάς να προσέχουν στο ζύγι και στα ρέστα.

Η παραδοσιακή ζυγαριά με τα τάσια είχε πολλούς τρόπους να κλέβει τον απρόσεχτο πελάτη, αν αξιοποιούνταν απο την επιτηδειότητα και την ταχυδακτυλουργία ενός εξασκημένου μπακάλη.

Ο πιο απλός τρόπος ήταν να ρίχνει ο μπακάλης στο τάσι με αρκετή δύναμη το λιποβαρές σακκουλάκι, ώστε ο ζυγός να γέρνει προς στιγμής προς το μέρος του.

Τη στιγμή δε που πλησίαζε να ισορροπήσει ο ζυγός εκείνος άρπαζε από πάνω το σακκουλάκι που έδειχνε μάλιστα και λίγα δράμια- με το τότε μετρικό σύστημα- βαρύτερο!

Εφαρμόζονταν- κατά την περίπτωση και την επινοητικότητα του μπακάλη- και άλλοι τρόποι, όπως βαράκια ή δεκάρες κάτω από το τάσι των τροφίμων και άλλα.

Ορισμένοι μάλιστα που χρησιμοποιούσαν ακόμα την παραδοσιακή παλάτζα, χρησιμοποιούσαν για τις αγοραπωλησίες τους- επειδή οι αγρότες συναλλάσσονταν κυρίως με είδος- δυο παλάντζες.

Μια η οποία ήταν ρυθμισμένη ώστε τα τετρακόσια δράμια να τα βγάξει τριακόσια, και άλλη μια που ακολουθούσε την αντίστροφη διαδικασία. Την πρώτη τη χρησιμοποιούσαν για να αγοράζουν και της είχαν δώσει το όνομα Αγόρω. Την άλλη την έλεγαν Πούλω και την χρησιμοποιούσαν στην πώληση των προϊόντων τους.

Φώναζε λοιπόν ο έμπορος- κατά την περίπτωση- τον παργιό του:

- Φέρε, παιδί του την Αγόρω, όταν επρόκειτο να ζυγίσει τα προϊόντα που αγόραζε ή φέρε την Πούλω, όταν πουλούσε.

Αυτή την ιστορία την θυμούνται κάθε φορά που βρίσκομαι μπροστά στον ηλεκτρονικό ζυγό των σύγχρονων καταστημάτων. Θαυμάζω τα νέα αξιόπιστα επιτεύγματα της επιστήμης στον τομέα αυτόν και συγχρόνως απορώ με την προσαρμοστικότητα του Έλληνα, ο οποίος διόλου δεν δυσκολεύτηκε να αποβάλλει την πατροπαράδοτη τάση του να κλέβει στο ζύγι!

Η ηλεκτρονική ζυγαριά η οποία συγχρόνως δείχνει και την αξία του προϊόντος τον απάλλαξε και από τον πειρασμό να βγάξει φουσκωμένους λογαριασμούς, όπως συνήθιζε ο γραφικός εκείνος μπάρμπα- Κώστας το πάλαι ποτέ σε γνωστό σταυροδρόμι της Αργιθεάς που είχε το μικρό μαγαζί του.

Αφού λοιπόν ξαπόσταινε απο τη μακριά πεζοπορία η κυρούλα κι έπινε το καφεδάκι της, έτρωγε και το λουκούμι, ζητούσε ύστερα το λογαριασμό από τον γραφικό μπακάλη.

- Πόσο κάνει, μπάρμπα Κώστα ο λογαριασμός;
Έφτυνε τα χέρια ο μπάρμπα- Κώστας έκανε πως σκεφτόταν κι έλεγε:

- Έχουμε και λέμε.... τρεις ο καφές και δύο το λουκούμι εφτά και μία το σπέρτο εννιά... δώσε ένα δεκάρικο!

Επαιρνε το δεκάρικο ο μπάρμπα Κώστας και η Κυρούλα το δρόμο για το χωριό της και έζησαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα ή μήπως χειρότερα;

7ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΑΝΤΑΜΩΜΑ ΑΓΡΑΦΙΩΤΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ

- * Τους χιλιάδες παρευρισκόμενους στο "ΖΑΧΑΡΑΚΙ".
- * Τους πολιτικούς και εκπροσώπους φορέων που τίμησαν με την παρουσία τους, τους Αγραφιώτες.
- * Τα χορευτικά συγκροτήματα, τα Δ. Σημιούλια και τους μουσικούς.
- * Τους χορηγούς της εκδήλωσης, κ.κ. Σ. Κόκκαλη, κ. Μπολτσή, Ν. Χόντο, Στ. Παπαντώνη.
- * Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και τους Δημοσιογράφους.
- * Τον Δασάρχη Φουρνάς κ. Βασιλείου.
- * Το δυναμικό της Ε.Λ.Α.Σ Καρδίτσας κ. Ευρυτανίας και ιδιαίτερα τον υπεύθυνο τάξης κ. Σκότης (Δ/ντή Σοφάδων).
- * Την Π. Υπηρεσία και το Νοσοκομείο Καρδίτσας.
- * Το ΚΤΕΛ Καρδίτσας, για

την εξυπηρέτηση.
* Την επιχείρηση Μικροφωνικών- ΡΑΔΕΛ.
* Τον Δασολόγο κ. Λ. Μπασδέκη.
* Τον χειριστή του γκρέιντερ κ. Κώστα Σιάτρα, για την άριστη δουλειά που έκανε στο δύσκολο και εγκατελειμένο τμήμα 2,5 χιλιομ. χωματόδρομου.
* Τον Δήμαρχο Καρδίτσας και τους εργαζόμενους του Δήμου.

ΖΗΤΑΜΕ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ
* Για πιθανές παραλείψεις προσφωνήσεων.
* Έλλειψη καθισμάτων
* Αδυναμία προσφοράς της παραδοσιακής φασολάδας.
ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ
Με εξαιρετική τιμή
Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Αυγέρος Αριστοτέλης: Δήμαρχος Ρεντίνας ν. Καρδίτσας.
Ματσούκας Σπύρος: Δήμαρχος Φουρνά ν. Ευρυτανίας.
Παπαζάχος Βασίλης: Καθηγητής Γεωφυσικής Α.Π.Θ.
Προβόπουλος Ηλίας: Δημ/φος ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΙΑΣ Χόντος Νίκος: Επιχειρηματίας (Hontos Center)
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΣΑΝΤΗΛΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
Πρόεδρος Ε.Α.Χ.- Νομ. Σύμβουλος

ΖΗΤΑΜΕ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ
* Για πιθανές παραλείψεις προσφωνήσεων
* Έλλειψη καθισμάτων
* Αδυναμία προσφοράς της παραδοσιακής φασολάδας

ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 7ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΑΝΤΑΜΩΜΑ

Ο θεσμός του "Ανταμώματος" έχει καταξιωθεί πανελλήνια και αναγνωρίζεται ως ένα από τα κορυφαία γεγονότα της ορεινής Ελλάδας.
Ενδεικτικά είναι και τα μηνύματα προσωπικότητων της χώρας μας, προς την Οργανωτική Επιτροπή.
1. Του προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κων/νου Στεφανόπουλου.
2. Του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος ΣΕΡΑΦΕΙΜ.
3. Του προέδρου της Νέας Δημοκρατίας κ. Κων/νου Κα-

ραμανλή.
4. Του Μητροπολίτη Σταγών κ. Μετεώρων ΣΕΡΑΦΕΙΜ.
5. Του Δημάρχου Αθηναίων κ. Δ. Αβραμόπουλου.
6. Του Υφ. Εσωτερικών κ. Λ. Παπαδήμα.
7. Του Υφ. Γεωργίας κ. Δ. Σωτηρλή.
8. Του Αντιπροέδρου της Βουλής των Ελλήνων κ. Α. Αποστολίδη.
9. Της Βουλευτού κας Ντόρας Μπακογιάννη.
10. Του Βουλευτού κ. Δ. Σιούφα.
11. Του Περιφερειάρχη

Θεσσαλίας κ. Π. Βασιλείου.
12. Του π. Υπουργού κ. Θ. Κατριβάνου.
13. Του π. Πρύτανη κ. Ευαγ. Γαλούση.
14. Του Δημάρχου Τρικκαίων κ. Παπαγεωργίου.
15. Του π. Υπουργού κ. Θ. Αναγνωστόπουλου.
16. Του π. Βουλευτή κ. Σπ. Ταλιαδούρου.
17. Του λογοτέχνη κ. Δ. Σταμέλου.
18. Του κ. Χειμώνα, της Θεσσαλικής Εταιρείας.

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΗΣ ΠΕΛΕΚΗΤΗΣ: Πόλος έλξης του θρησκευτικού τουρισμού στο νομό μας

Ούτε δραχμή απο τη Νομαρχία Καρδίτσας !

Μεγάλη ήταν φέτος η χαρά και η ικανοποίηση των επισκεπτών του νομού μας, που ανέβηκαν στα 1.400 μέτρα, για να προσκυνήσουν τη μικρή θαυματουργή εικόνα της Παναγίας στο ιστορικό μοναστήρι της Πελεκητής στην Καρύτσα Δολοπίτων, γιατί είδαν επιτέλους την **Ιερά Μονή να αναδεικνύεται σ' ολο της το μεγαλείο.**

Χρειάστηκαν επίπονες προσπάθειες πέντε χρόνων για την αναστήλωση, ανακαίνιση και τον εξωραϊσμό της Μονής, εργασίες που την είχαν μετατρέψει σ' ένα αληθινό εργοτάξιο. Οι εργασίες αυτές έγιναν με αυτεπιστασία της Μονής και ξεκίνησαν με μελέτη που συντάχθηκε απ' τον μηχανικό Γ. Κωνσταντάκο και ομάδα συναδέλφων του απ' τη Λάρισα, μελέτη που βραβεύτηκε απ' την ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ κι έκανε γνωστό το μοναστήρι και στην Ευρώπη. Το τεράστιο αυτό έργο συντελέστηκε κάτω απ' την άγρυπνη και φιλότιμη επίβλεψη των αρχαιολόγων και μηχανικών της 7ης Εφορίας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (Λάρισα), η οποία στη συνέχεια ανέλαβε και όλη την ευθύνη της συνέχισης και ολοκλήρωσης του έργου.

Έτσι λοιπόν σήμερα ολοκληρώθηκαν σχεδόν οι σπασμωδικές-αναστηλωτικές εργασίες, αφαιρέθηκαν τα πρόσθετα επιχρίσματα σ' όλους τους εσωτερικούς χώρους, αρμολογήθηκαν εσωτερικά και εξωτερικά όλοι οι τοίχοι της Μονής, έγινε καθαρισμός τοιχογραφιών και τέμπλων και στους δύο ναούς. (Το ναό της Ανάληψης του Σωτήρος με τοιχογραφίες του 1654 και τον Ναό της Παναγίας της Φανερωμένης με τοιχογραφίες του 1666) πλακοστρώθηκε των δαπέδων, καθώς και κάποιου τοίχου ή θόλου, όπου υπήρχε άμεση ανάγκη, έγιναν καθαρισμοί και αποκατάσταση των όψεων της Μονής στην αρχική τους μορφή καθώς και πολλές εργασίες, που δεν μπορούν να αναφεθούν εδώ λόγω έλλειψης χώρου. Επίσης ανακατασκευάστηκαν οι τοίχοι αντιστήριξης όλων των χώρων γύρω απ' το μοναστήρι, εξωραϊστικό έργο μεγάλης εκτασης και σημασίας, που ομόρφυνε ακόμα περισσότερο το έτσι κι αλλιώς πανέμορφο τοπίο άγριας φύσης, όπου βρίσκεται η Μονή.

Καρυσιώτες και Βοριοπειρώτες άριστοι μάστοροι της πέτρας έδωσαν τον καλύτερο εαυτό τους για να φέρουν σε πέρας το τεράστιο αυτό έργο, έργο που δεν θα μπορούσε φυσικά να είχε γίνει χωρίς τη μεγά-

λη, συγκινητική και καθοριστικής προσπάθεια του ντόπιου βουλευτή Βασιλή Τσιλικά, που κατάφερε να εξασφαλίσει τα αναγκαία κρατικά κονδύλια για το σκοπό αυτό.

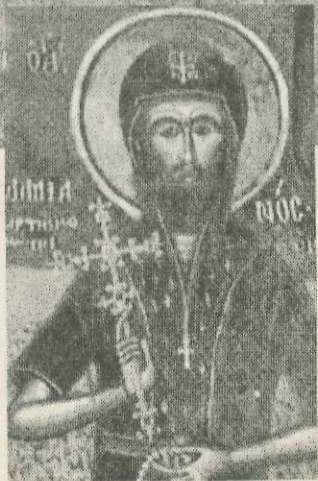
Για τον επόμενο χρόνο προγραμματίζεται η ολοκλήρωση της ασφαλτόστρωσης του δρόμου που οδηγεί στη Μονή (απομένει μόλις ένα χιλιόμετρο περίπου), η αντικατάσταση της στέγης με την επαναστοχόθετηση πλακών, η δημιουργία μέσα στη Μονή Μουσείου (εκθετηρίου παλαιών ιερών σκευών και αντικειμένων, αγίων λειψάνων, εικόνων, βιβλίων κλπ.) καθώς και η ολοκλήρωση των εργασιών διαμόρφωσης των προαυτών της Μονής για την εξυπηρέτηση των χιλιάδων κάθε χρόνο προσκυνητών (που θα αποτελέσουν και χώρο ιδανικό για την πραγματοποίηση εδώ των Αγραφιώτικων συνεδρίων και ανταμιγμάτων του άμεσου μέλλοντος).

Τα σχέδια όμως και τα όνειρα του δραστήριου κ' ακούραστου Εκκλησιαστικού Συμβουλίου της Καρδίτσας δεν σταματούν εδώ, απομένουν πολλά να γίνουν ακόμα, μέχρι και Ξενώνας έξω απ' τη Μονή, η σχετική δε μελέτη είναι κιόλας ετοιμη. Ήδη όμως, με τα έργα που με εκπληκτικά γρήγορο ρυθμό έγιναν, το μεγαλόπρεπο σταυροπηγιακό Μοναστήρι - που ιδρύθηκε στα τέλη του 15ου αιώνα απ' τον πνευματικό Πορφύριο και το κτίσιμό του ολοκληρώθηκε αργότερα στα 1529 απ' τον Αγραφιώτη οσιομάρτυρα άγιο Δαμιανό - είναι πια έτοιμο ν' αντέξει άλλους πέντε αιώνες ζωής. Τα τωρινά έργα είναι τα σημαντικότερα που έγιναν στη Μονή απ' την ίδρυσή της (μέσα στον αιώνα αυτό πάντως έγιναν

και κάποιες άλλες εργασίες στη Μονή, εξωραϊστικές το 1930 και σπασμωδικές το 1957).

Ήδη απ' τα χρόνια του μεσοπολέμου το ιστορικό αυτό μοναστήρι της ηρωικής κλεφτουργιάς των Αγράφων, άρχισε να ξαναβρίσκει τη χαμένη του αίγλη. Γύρω στα 1930 εμφανείς επισκέπτες γνώρισαν και θαύμασαν το Μοναστήρι, όπως ο διακεκριμένος ακαδημαϊκός καθηγητής Αναστάσιος Ορλάνδος, ο Ευρυτάνας ιστορικός Πάνος Βασιλείου, ο Μητροπολίτης Ιεζεκιήλ, ο βουλευτής Ταλιαδούρος, ο μέγας στρατηγός Νικόλαος Πλαστήρας κ.ά. Εγιναν οι σχετικές αναφορές και δημοσιεύσεις κι έτσι λίγο αργότερα, το 1939, με ειδικό Βασιλικό Διάταγμα η Πελεκητή ανακηρύχθηκε "Ιστορικό Διατηρητέο Μνημείο". Το γεγονός αυτο βοήθησε φυσικά στην εξασφάλιση κατά καιρούς κάποιων μικρών κονδυλίων για τη συντήρηση της Μονής, τα ποσά όμως αυτά δεν μπορούσαν και να τη διασώσουν.

Το μοναστήρι της Πελεκητής είναι ένα απ' τα καλύτερα και σίγουρα το ψηλότερα μπαλκόνι της Λίμνης Πλαστήρα. Από εκεί μπορεί να θαυμάσει κανείς τοπία εκπληκτικής ομορφιάς απ' τις περήφανες κορφές των

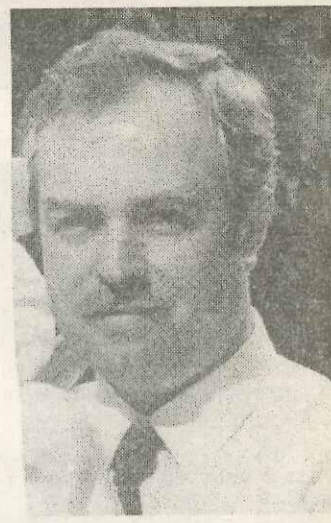
Ο Κτήτορας της Μονής Άγιος Δαμιανός

Αγραφιώτικων βουνών ως το Θεσσαλικό κάμπο. Λόγω λοιπόν της θέσης του στην Ιστορία, αλλά και στη φύση, συγκεντρώνει ένα εξαιρετικά μεγάλο αριθμό επισκεπτών για ιστορικούς, θρησκευτικούς και φυσιολατρικούς λόγους. Η καλή πορεία και η επιτυχία των πρόσφατων έργων, η μεγάλη δημοσιότητα που γνώρισε η Μονή τα τελευταία χρόνια απ' όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η αναπάντεχη στροφή στον ορεινό τουρισμό και κύρια η φήμη της λίμνης Πλαστήρα, δημιούργησαν ένα συνδυασμό παραγόντων, που εκτίναξαν στα ύψη τον αριθμό των επισκεπτών της περιοχής γύρω απ' τη Λίμνη και κατά πρώτο λόγο των επισκεπτών της Μονής Πελεκητής. Έτσι 10.000

άνθρωποι επισκέφθηκαν φέτος τη Μονή και συνεχίζουν να συρρέουν καθημερινά πλέον σ' αυτήν (κι όχι μόνο κατά τη διάρκεια των δύο πανηγυριών της στις 15 Αυγούστου και στις 8 Σεπτεμβρίου).

Είναι προφανέστατο λοιπόν ότι μπαίνουμε σε μια νέα εποχή αναζωπύρωσης και αλματώδους ανάπτυξης και αύξησης του θρησκευτικού τουρισμού και στο νομό μας. Παράλληλα με την προβολή, την ολόπλευρη ανάπτυξη και αξιοποίηση της Λίμνης Πλαστήρα, η Νομαρχία Καρδίτσας έχει την ευκαιρία και την υποχρέωση να αξιοποιήσει τον θρησκευτικό πλούτο των πιο σημαντικών τουλάχιστον Μονών γύρω απ' τη Λίμνη (ΠΕΛΕΚΗΤΗ, ΚΟΡΩΝΑ, ΠΕΤΡΑ). Να δημιουργήσει ένα ισχυρό φορέα που με κάθε τρόπο θα προβάλλει τα σπάνια αυτά θρησκευτικά μας μνημεία, να δημιουργήσει ένα δίκτυο προστασίας των μονών και καλύτερης επικοινωνίας με αυτές, να σχεδιάσει και να οργανώσει κεντρικά το ζήτημα της προσέλευσης του θρησκευτικού τουρισμού στο νομό, ώστε τα σπουδαία Μοναστήρια της Λίμνης Πλαστήρα να αποτελέσουν - τηρώντων των αναλογιών - τα "Μετέωρα" της Καρδίτσας. Προέχει βέβαια να ενισχύσει οικονομικά η Νομαρχία το έργο της διάσωσης αρχικά κάθε Μονής, πράγμα που μέχρι σήμερα δεν έχει κάνει (τουλάχιστο για τη Μονή Πελεκητής, που συνήθως περιλαμβάνεται στα υποτιπώδη Νομαρχιακά τουριστικά προγράμματα, και σηκώνει το μεγαλύτερο "βάρος" του θρησκευτικού τουρισμού στο νομό, δεν έχει δοθεί απ' τη Νομαρχία μας ούτε δραχμή ως τώρα, δυστυχώς...).

Εξ άλλου επιβάλλεται πλεόν τα ίδια αυτά φημισμένα Μοναστήρια των Αγράφων να αφήσουν τις τάσεις αλληλουπονόμευσης, που ατυχώς είχαν επικρατήσει από κάποιους ανεγκέφαλους διαχειριστές τους στο παρελθόν, να ενισχύσουν τους μεταξύ τους δεσμούς και να συνεργαστούν στενά και από κοινού, ώστε να ικανοποιηθούν, αυξήσουν και αξιοποιήσουν το

Του Κώστα Παΐση, δικηγόρου

θρησκευτικό τουριστικό ρεύμα της περιοχής μας, να αποτελέσουν ένα ισχυρό πόλο έλξης του ιδιαίτερα ευαίσθητου αυτού ρεύματος. Να βελτιώσουν τις προσφερόμενες υπηρεσίες στους προσκυνητές, να διεκδικούν αυτούς κατά της επισκεψιμότητας τους στις Μονές χωρίς να στοχεύσουν πρώτιστα στον όβολό τους, να φροντίζουν για την καλή ξενάγησή τους, να οργανώσουν τους περιβάλλοντες των μονών και καλύτερης επικοινωνίας με αυτές, να σχεδιάσει και να οργανώσει κεντρικά το ζήτημα της προσέλευσης του θρησκευτικού τουρισμού στο νομό, ώστε τα σπουδαία Μοναστήρια της Λίμνης Πλαστήρα να αποτελέσουν - τηρώντων των αναλογιών - τα "Μετέωρα" της Καρδίτσας. Προέχει βέβαια να ενισχύσει οικονομικά η Νομαρχία το έργο της διάσωσης αρχικά κάθε Μονής, πράγμα που μέχρι σήμερα δεν έχει κάνει (τουλάχιστο για τη Μονή Πελεκητής, που συνήθως περιλαμβάνεται στα υποτιπώδη Νομαρχιακά τουριστικά προγράμματα, και σηκώνει το μεγαλύτερο "βάρος" του θρησκευτικού τουρισμού στο νομό, δεν έχει δοθεί απ' τη Νομαρχία μας ούτε δραχμή ως τώρα, δυστυχώς...).

Όλα τα παραπάνω, που επιπώθηκαν με την ευκαιρία της αναφοράς στο μεγάλο και υποδειγματικό έργο αναστήλωσης της Μονής της ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΗΣ ΠΕΛΕΚΗΤΗΣ, είναι αρχικές μόνο σκέψεις πάνω σ' ένα σύγχρονο πρόγραμμα λειτουργίας και δράσης των μεγάλων Ιερών Μονών του νομού μας στις καινούργιες εποχές που έρχονται, σκέψεις που πρέπει να απασχολήσουν όχι μόνο τις αρμόδιες αρχές, αλλά και τον καθέ-να από μας.

Αθήνα, Σεπτέμβριος 1997.
ΚΩΣΤΑΣ Α. ΠΑΪΣΗΣ
Δικηγόρος Αθηνών

Με την παρουσία του Γ. ΑΡΣΕΝΗ ΤΙΜΗΘΗΚΕ Ο ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ

Ο υπ. Εθν. Παιδείας κ. Γ. Αρσένης τιμάται από τον κοινοτάρχη κ. Δ. Τσιαντή.

Την έναρξη των πολιτιστικών εκδηλώσεων "ΠΛΑΣΤΗΡΕΙΑ '97" που

διοργανώνει κάθε χρόνο η Κοινότητα Μορφοβουνίου και οι πολιτιστικοί φορείς

(Αθήνας, Βόλου και Καρδίτσας) έκανε ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρη-

σκευμάτων κ. Γερ. Αρσένης, την Κυριακή 3 Αυγ.

Ο κ. Υπουργός, μίλησε για την προσωπικότητα του "Μαύρου Καβαλάρη", προβάλλοντας τον αγνό πατριωτισμό και έντιμο πολιτικό βίο, κάνοντας και συγκρίσεις με την σημερινή πραγματικότητα.

Ο κοινοτάρχη κ. Δ. Τσιαντής, ανακήρυξε τον Γ. Αρσένη επίτιμο Δημότη του Μορφοβουνίου και του επέδωσε αναμνηστική πλακέτα.

Ακολούθησε γεύμα στην Πλατεία Πεζούλας. Οι εκδηλώσεις "ΠΛΑΣΤΗΡΕΙΑ '97" συνεχίστηκαν όλο το δεκαπενθήμερο του Αυγούστου.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΗΣΤΕ ΜΟΥ ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ "ΑΓΡΑΦΑ"

ΕΠΩΝΥΜΟ.....
 ΟΝΟΜΑ.....
 Δ/ΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ.....
 Τ.Κ..... ΤΗΛΕΦΩΝΟ.....
 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ.....
 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ.....
 Επιθυμώ να παίρνω την εφημερίδα
 ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ
 Επιθυμώ να μου ταχυδρομηθεί το λευκώμα
 ΑΓΡΑΦΑ
 Το λευκώμα με τα ταχυδρομικά τέλη στοιχίζει
 5000 δρχ.

ΚΟΝΤΑ ΣΤΑ ΧΩΡΙΑ ΜΑΣ

Σε πλήρη εγκατάλειψη ο δρόμος ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ- Ι. ΜΟΝΗ ΚΟΡΩΝΑΣ

Σε χρόνια εγκατάλειψη βρίσκεται το τμήμα του δρόμου της κοινότητας Μεσενικόλα που συνδέει με το Ιστορικό Μοναστήρι της Κορώνας. Ο δρόμος παρά τις διαμαρτυρίες των φορέων αλλά και των εκατοντάδων λεωφορειούχων που κάνουν το γύρω της λίμνης Πλαστήρα, έχει υποστεί πολλές καταστροφές στο οδόστρωμα και στα πέτρινα τοιχεία αντιστήριξης, με αποτέλεσμα να υπάρχει μεγάλος κίνδυνος.

Δημοπρατείται τον Οκτώμβριο

ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΧΑ- ΦΡΑΓΜΑ

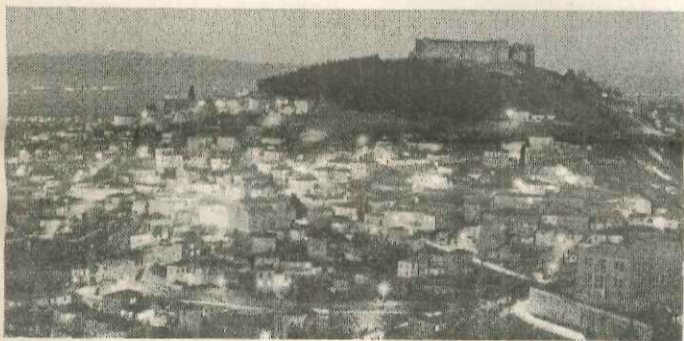
Από Λαϊκή Συνέλευση στη Μούχα με τον κοινότηρχη κ. χρ. Μπόλτσι και τον αντ.δρο κ. Στ. Κόκκινο

* Τον Οκτώμβριο, δεσμεύτηκε στον Νομ. Σύμβουλο κ. Β. Τσαντήλα ο περιφερειάρχης Θεσσαλίας κ. Π. Βασιλείου, ότι θα δημοπρατηθεί το Τμήμα ΜΟΥΧΑ- ΦΡΑΓΜΑ. Οι συνεχείς παρεμβάσεις και φωνές της Ε.Α.Χ. έπιασαν τόπο.

Αρχισαν οι εργασίες στο ΚΑΣΤΡΟ ΦΑΝΑΡΙΟΥ

Διατηρητέο το πέτρινο Δημοτικό Σχολείο

Ενας μακροχρόνιος αγώνας για την ανάδειξη του Βυζαντινού Κάστρου Φαναρίου, βρίσκεται σε καλό δρόμο. Το 1995 εγκρίθηκε πίστωση 90 εκ. από το πρόγραμμα ΠΕΠ της Θεσσα-

λίας μετά απο τη συνεργασία του αντινομάρχη Πολιτισμού (τότε) κ. Βασιλή Τσαντήλα και της 7ης Εφορείας Βυζαντινού Μνημείου. Ακολούθησε η σύνταξη μελέτης και των απαραίτητων τε-

Το θαυμάσιο χορευτικό συγκρότημα Φαναρίου

χνικών δελτίων και με αρκετά μεγάλη καθυστέρηση άρχισαν οι εργασίες το καλοκαίρι.

Οι εργασίες προβλέπουν την αναστήλωση της κύριας εισόδου του κάστρου. Εν τω μεταξύ, υπάρχει και προέγκριση για διάθεση 100 εκ. για φωτισμό του κάστρου. Το παράδοξο είναι ότι το κάστρο φωτίζεται και καλό θάναυ αυτή η πίστωση να διατεθεί επίσης για εργασίες αναστήλωσης, για τις οποίες όμως απαιτείται μελέτη απο την 7η Εφορεία. Με ενέργειες επίσης το

Γ.Γ. του Υπ. Εργασίας κ. Βασ. Μπρακατσούλα, το πέτρινο σχολείο Φαναρίου, κρίθηκε διατηρητέο.

ΘΕΣΜΟΣ ΤΑ "ΑΝΤΑΜΩΜΑΤΑ" ΚΕΡΑΣΙΑ, ΑΝΘΟΧΩΡΙ, ΕΛΛΗΝΟΠΥΡΓΟΣ, ΑΣΗΜΟΧΩΡΙ

Οι αναμνήσεις από τη ζωή του χωριού, η επιθυμία και κοινωνική ανάγκη να ξαναβρεθούν στις ρίζες, να επικοινωνήσουν, να διασκεδάσουν, να δημιουργήσουν ερεθίσματα στα παιδιά, για νάρχονται στο χωριό, έχουν οδηγήσει πολλούς πολιτιστικούς συλλόγους και κοινότητες στην καθιέρωση του ετήσιου "ΑΝΤΑΜΩΜΑΤΟΣ".

"Έτσι φέτος είχαμε μια σειρά κοινοτήτων που οργάνωσαν "ανταμώματα" και σημείωσαν επιτυχία απο προσέλευση κόσμου και διασκέδαση. Στο διάστημα του Αυγούστου "αντάμωσαν οι Κερασιώτες, οι Ανθοχωριτες, οι Ελληνοπυργιώτες και οι Ασημοχωριτες.

Τα "ανταμώματα" δεν σημαίνει ότι υπόσκελίζουν τα παραδοσιακά πανηγύρια, αλλά προβλέπεται και ενοψη των Συνενώσεων να καθιερώνονται σ' όλα τα χωριά.

Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ ΜΕΤΑΤΡΕΠΕΤΑΙ ΣΕ ΧΩΡΙΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ

Η κοινότητα Νεοχωρίου, πάλαι ποτέ "Κασαμπάς" της Νεβρόπολης, βρίσκεται σε περίοδο ακμής.

Η επιλογή των κοινοτικών Συμβουλίων να κατασκευάσουν τον Κοινοτικό Ξενώνα "Αγνάντι", η σωστή λειτουργία των ενοικιαστών και κυρίως η Πανοραμική θέση του χωριού απέναντι στη λίμνη Πλαστήρα, δημιουργεί νέα δεδομένα και προοπτικές.

Αυτή την περίοδο μια σειρά νέων σύγχρονων Ξενοδοχειακών μονάδων κατασκευάζονται στο Νεοχώρι. Η οικογένεια Χαλιμούρδα αποπεράτωσε Ξενοδοχείο 100 κλινών. Οι κ.κ. Τσάβαλος κ. Γαλαγάλας ανεγείρουν υπερσύγχρονη μονάδα. Ο κ. Φώτας επίσης. Η κ. Καραντώνη ετοιμάζεται.

Σε δύο χρόνια υπολογίζεται το Νεοχώρι να έχει περισσότερα από 500 κρεβάτια για εξυπηρέτηση των επισκεπτών. Δικαιολογημένα το Νεοχώρι να ονομαστεί Χωριό Ξενοδοχείων.

Συντάχθηκε η Περιβαλλοντική μελέτη

ΓΙΑ ΤΟ ΟΡΕΙΝΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΑΓΡΑΦΩΝ ΠΕΖΟΥΛΑΣ

Συντάχθηκε και η μελέτη Περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την κατασκευή του Ορεινού Καταφυγίου Αγράφων στην Κοινότητα Πεζούλας, στη θέση "Λιβάδι" Καραμανώλη.

Η μελετήτρια κα Ελενα Μουρεκλάτου, επισκέφθηκε την περιοχή και σε συνεργασία με τον πρόεδρο της Ένωσης και το Κοινοτικό Συμβούλιο Πεζούλας έκανε τη χωροθέτηση του καταφυγίου και παρέδωσε τη μελέτη στο ΥΠΕΧΩΔΕ. Φυσιολογικά συντομα αναμένεται η δημοπράτηση του έργου, ύψους 270 εκατό. Σ' επιφυλακή οι κάτοικοι Δρακότρυπας, Πορτής, Πευκόφυτου

ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΕΡΓΑ ΑΧΕΛΩΟΥ

Η καθυστέρηση στην απόδοση των αποζημιώσεων για τα έργα εκτροπής του Αχελώου, στις κοινότητες Δρακότρυπας, Πορτής και Πευκόφυτου, έχει οδηγήσει τους κατοίκους στη συγκρότηση επιτροπής αγώνα και σε διάφορες κινητοποιήσεις (συμβολική κατάληψη εργοταξίου Δρακότρυπας). Απο την Ε.Α.Χ. υποστηρίζονται οι προσπάθειες των κατοίκων και έχει ζητηθεί απο το ΥΠΕΧΩΔΕ να προχωρήσουν στη ρύθμιση των εκκρεμοτήτων, ώστε να προχωρούν οι εργασίες απρόσκοπτα.

Στο περιθώριο η Κοινότητα ΚΤΗΜΕΝΗΣ

* Οκτώ μήνες καθυστέρει ο δρόμος

Η κοινότητα Κτημένης, παρ' ό τι είναι ένα απο τα ζωντανά

Από το δρόμο της Κτημένης. Η μεγάλη γέφυρα - φράγμα

χωριά και με σημαντικά πλεονεκτήματα και δυνατότητες παραμένει στο περιθώριο και στην αδιαφορία της πολιτείας.

Στα Ιαματικά Λουτρά, καμιά στήριξη απο Ε.Ο.Τ., Νομαρχία ή Περιφέρεια.

Οι αποζημιώσεις απο τις διανοίξεις του δρόμου καθυστερούν χρόνια. Οι υποσχέσεις του Νομάρχη για χρηματοδότηση της ύδρευσης ξεχάστηκαν.

Ο δρόμος ενώ δημοπρατήθηκε αρχές του 1997 δεν κατακυρώθηκε στον πρώτο ανάδοχο και με σειρά παιχνιδιών δεν αφήνουν ακόμη το έργο να κατασκευασθεί. Ευθύνες για το δρόμο υπάρχουν και πρέπει να αποδοθούν. Κι όμως η Κτημένη και οικονομικά λόγω της εργατικότητας των κατοίκων- είναι από το πιο ευημερούντα χωριά.

Όπως διαβεβαίωσε ο κ. Λαλιώτης

Θα δοθεί λύση στο θέμα της μεταφοράς του Λαμπερού

ΜΕ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

Στην Αθήνα είχε μεταβεί για να προωθήσει το θέμα της μετακίνησης του Λαμπερού η αντιπροσωπεία του χωριού.

Συγκεκριμένα συναντήθηκε με τον υπουργό κ. Λαλιώτη, τον υφυπουργό κ. Κολιοπάνο και τον γενικό γραμματέα του υπουργείου κ. Σαράφουλου.

Ο κ. Λαλιώτης δεσμεύτηκε προφορικά ότι θα καταθέσει νο-

μοθετική ρύθμιση ώστε το θέμα να απεμπλακεί απο τη διαδικασία του Συμβουλίου της Επικρατείας όπου βρίσκονταν μέχρι τώρα.

Στη συνέχει η αντιπροσωπεία είχε συνάντηση με εκπροσώπους των κομμάτων Ν.Δ., ΚΚΕ, Συνασπισμός, ΔΗΚΚΙ και Πολιτική Άνοιξη, οι οποίοι αφού αναγνώρισαν ότι το πρόβλημα είναι οξύ, διαβεβαίωσαν την αντιπροσωπεία ότι θα κάνουν ότι είναι δυνατό για να το προωθήσουν.

Η αντιπροσωπεία επέδωσε επίσης ψήφισμα του κοινοτικού συμβουλίου στη γραμματεία του Προέδρου της Δημοκρατίας, του πρωθυπουργού, του προέδρου της Βουλής, καθώς και στα υπουργεία Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Την Κυριακή 31 Αυγου. πραγματοποιήθηκε Λαϊκή Συνέλευση στην Κοινότητα και έγινε ενημέρωση από τα μέλη της επιτροπής για τις επαφές και τα αποτελέσματα.

Τεράστια προβολή του ν. Καρδίτσας ΑΠΟ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ

Το πολυτελέστατο τουριστικό έντυπο (300 σελίδων) ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ, στην έκδοση του Οκτωβρίου, προβάλλει στο Πανελλήνιο τον ν. Καρδίτσας με αφιέρωμα 40 σελίδων.

Το ΠΑΝΟΡΑΜΑ (κόστος έκδοσης 19 εκατομ.) κυκλοφορεί σε 20.000 τεύχη, έγχρωμο, ιλλουστρασιόν χαρτί και το κυριώτερο προβάλλει άγνωστες περιοχές της Ελλάδος και απευθύνεται σε ανθρώπους που πάνω απ' όλα σέβονται το περιβάλλον.

Οι εκδότες του, παραβρέθηκαν στο 7ο Πανελλήνιο Αντάμωμα, επισκέφθηκαν κατ' επανάληψη τ' Άγραφα, συνεργάστηκαν με στελέχη της Ένωσης και το πρώτο αφιέρωμα αφορά τη λίμνη Πλαστήρα και θα ακολουθήσουν οι άλλες περιοχές των Αγράφων: Αργιθέα, Γόμφοι, Ιθώμη, Ιτάμου, Μενελαΐδος.

Όσα θέλετε να δείχνετε με υπηρηφάνεια στους φίλους σας, κάπι από την πατρίδα μας, ταχυδρομήστε μας το δελτίο παραγγελίας

Η πολιτεία φορολογεί και η Αντιπολίτευση σιωπεί"

(πρόκειται για τη νέα φορολογία των 100 δρχ. στους αμπελοκαλλιεργητές για το τσίπουρο)

Κύριε Διευθυντά, από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης αλλά και διά στόματος του Υπουργού κ. Παπαντωνίου ειπώθηκε ότι από φέτος και στο εξής θα φορολογούνται οι παραγωγοί κατά 100 δρχ. το κιλό και θα αυξάνεται κάθε χρόνο κατά την κρίση του εκάστοτε Υπουργού.

Αυτό πιστεύω ότι είναι ένα πλήγμα για τους αμπελοκαλλιεργητές, και ένα δείγμα της

Πολιτείας αφού δεν μπόρεσε να εξαφανίσει δια παντός τον κλάδο τους που ζουν από αυτό και μόνο το εισόδημα εφαρμόζοντας τις επιδοτήσεις εγκατάλειψης (των αμπελιών) τώρα εφαρμόζει μια άλλη πολιτική την οποία ίσως μας την βαφτίσει προστασία ή νοικοκύρεμα των αμπελοκαλλιεργητών και με το πρόσχημα αυτό πιστεύω θα ωφεληθούν κάποια άλλα μεγάλα συμφέρο-

να. Και αυτό το λέω γιατί δεν είδα να εφαρμόσει την ίδια πολιτική και σε άλλα ευγενή ποτά.

Λυπηρό είναι ότι η οργάνωση ΚΕΟΣΟΕ που εκπροσωπεί τους αμπελοκαλλιεργητές δεν πήρε θέση. Επίσης αδιαφορία έδειξαν οι εκπρόσωποι της Πολιτείας σε τοπικό επίπεδο, που οι περισσότεροι από αυτούς προέρχονται από

αγροτικές οικογένειες, που τους τιμά βέβαια που έφτασαν τόσο ψηλά, αλλά τους μειώνει όμως πιστεύω να δείχνουν απάθεια για τον τόπο τους και τα συμφέροντά του. Θέλω να πιστεύω ότι ισχύει η λαϊκή παροιμία. "Το στυλιάρι βγαίνει από το λόγγο".

Δαφνοσπηλιά 25/8/1997
Ο Πρόεδρος
Τσιάτας Σερραφείμ

Προφητικές επισημάνσεις σε μελέτη του κ. ΤΑΚΗ ΚΟΥΣΑΗ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΝΟΜΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ

Εισαγωγικό Σημείωμα

Το κείμενο που ακολουθεί αποτελεί μικρό τμήμα μιας ολοκληρωμένης ανέκδοτης μελέτης μου, που αναφέρεται γενικά στο πρόβλημα της ανάπτυξης του νομού Καρδίτσας. Η μελέτη που βασίζεται σε καθαρώς επιστημονικά κριτήρια, διερευνά την κοινωνικοοικονομική δομή του νομού, τα προβλήματά του και τις δυνατότητες ανάπτυξης του σ' όλους τους τομείς. Ελάχιστη προσφορά στην ιδιαίτερη πατρίδα μου.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ-ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ-ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ-ΠΡΟΠΤΙΚΕΣ

1. Πληθυσμιακές μετακινήσεις Κοινωνικοοικονομική διάρθρωση

Η συγκέντρωση της κοινωνικοοικονομικής υποδομής στη μείζονα περιοχή της πόλεως και στα ημιαστικά κέντρα του Παλαμά, Σοφάδων και η αύξηση του πληθυσμού της Καρδίτσας (υπερβαίνει σήμερα τους 30.000 κατοίκους), εδημιούργησε μια έντονη χωροταξική ανισοκατανομή των οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων μέσα στο χώρο ολόκληρου του νομού.

Ο προγραμματισμός και η σχεδίαση για τη χωροθέτηση των διαφόρων δραστηριοτήτων μέσα στην ευρύτερη περιφέρεια του νομού, έλειψαν τελείως ή παραμελήθηκαν σε τέτοιο βαθμό, ώστε σήμερα να παρουσιάζεται ένα ανησυχητικό φαινόμενο συγκεντρωτισμού του πληθυσμού και των διαφόρων δραστηριοτήτων, μέσα στην πόλη και περίεξ αυτής, ίδια στον οδικό άξονα ΔΕΛΤΑ-ΚΑΡΔΙΤΣΑ-ΑΡΤΕΣΙΑΝΟ.

Οι εύφορες περιοχές του τέως δήμου Σελλάνων, της Ιτέας και τα ημιορεινά και ορεινά τμήματα του νομού με τους εκτεταμένους βοσκοτόπους και δάση, δεν αξιοποιήθηκαν ή αξιοποιήθηκαν πλημμελώς.

Ασήμαντες έρευνες έγιναν για την επισήμανση του ορυκτού πλούτου του νομού, ώστε σήμερα, παρά τις σοβαρές ενδείξεις, να μην υπάρχει έστω και ένα μεταλλείο ή άλλη μονάδα εκμεταλλεύσεως των διαφόρων κοιτασμάτων.

Απόρροια αυτής της καταστάσεως υπήρξε η πληθυσμιακή αποψίλωση των ορεινών περιοχών και η σε μικρότερο ποσοστό μείωση του πληθυσμού στα πεδινά τμήματα του νομού.

Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι μόνον η πρωτεύουσα του νομού παρουσιάζει πληθυσμιακή αύξηση της τάξεως του 8,2% κατά τη διάρκεια του 1961-1971, ενώ οι άλλοι οικισμοί παρουσίασαν στασιμότητα και οι περισσότεροι χαρακτηρίζονται ως φθίνοντες, αφού το ποσοστό μείωσης του πληθυσμού φθάνει μέχρι 42,6% σε ορισμένες περιοχές (Ρεντίνα).

Βασική αδυναμία, έξ αλλου, της σημερινής οικιστικής δομής είναι η έλλειψη οικι-

σμών μεσαίου μεγέθους (2.500- 5.000 κατοίκων).

2. Προοπτικές. Εισόδημα

Υπολογίζεται ότι το 1985 ο πληθυσμός του νομού Καρδίτσας θ' ανέρχεται σε 115.000 κατοίκους. Ο αστικός πληθυσμός θα φθάσει τους 35.000 (ποσοστό 30,4%), ο ημιαστικός τους 15.900 (ποσοστό 13,9%) και ο αγροτικός τους 64.100 κατοίκους (ποσοστό 55,7%).

Φαίνεται λοιπόν ότι κατά βάση και για ένα χρονικό ακοιμη διάστημα, ο νομός θα παραμείνει γεωργικός και οι προοπτικές στηρίξεως της οικονομίας του θα πρέπει να βασισθούν στην γεωργία.

Στο νομό εμφανίζονται σημαντικές δυνατότητες γεωργοκτηνοτροφικής αναπτύξεως, λόγω της μορφολογίας του εδάφους, του επαγγελμα-

τίπτεδο.

Οι δυναμικές καλλιέργειες των τεύτλων, του καπνού και ιδίως του βαμπακιού, υπήρξαν η κυριώτερη αιτία για μια θεαματική άνοδο του κατά κεφαλήν εισοδήματος των κατοίκων, που έδειξαν μεγάλη προσαρμοστικότητα και ικανότητα στις σχετικές νέες αυτές καλλιέργειες.

Στο βαμβάκι, ο νομός καρδίτσας κετχεί την πρώτη θέση σ' ολόκληρη τη χώρα απο αποψη καλλιέργειας και παραγωγής.

Τα εγγειοβελτιωτικά- υδραυλικά κυρίως έργα, ο αναδάσμος, η αγροτική οδοποιία και ο εξηλεκτρισμός, αποτελούν τα βασικά έργα υποδομής για την παραπέρα γεωργική ανάπτυξη του νομού.

Το μέλλον του νομού είναι συνδεδεμένο κυρίως με τις προβλεπόμενες να ολοκληρω-

συλλογής του βαμπακιού που έγινε η κυριώτερη καλλιέργεια του νομού, η έλλειψη σοβαρού αριθμού γεωργικών βιομηχανιών στους τόπους παραγωγής και άλλοι μικρότερης σημασίας.

2. Ορεινά: Κτηνοτροφία-δάση

Η ορεινή οικονομία, αντίθετα βρίσκεται σε μια χωρίς προηγούμενο πτώση. Η βασική πλουτοπαραγωγική πηγή των ορεινών πληθυσμών, η κτηνοτροφία, φθίνει συνεχώς. Οι δύο κύριες κτηνοτροφικές ζώνες της Αργιθέας και των Αγράφων, φιλοξενούν λιγότερο από το 1/10 του αριθμού των ζώων της προπολεμικής περιόδου.

Καμμία μέριμνα δεν έχει ληφθεί για τη διατήρηση των χλοοτόπων που καταστρέφονται σιγά- σιγά απ' την έλλειψη κόπρου των ζώων και την ανά-

τοπικές κυρίως ανάγκες ξύλευσης.

Ο μη εγκιβωτισμός των καταστρεπτικών χειμάρων και η μη λήψη των απαραίτητων μέτρων για την αποφυγή απόπλυσης των εδαφών, δημιούργησαν συνθήκες περιορισμού και κακής ανάπτυξης των δασών.

3. Προβληματικές περιοχές

Η πτωχική αυτή πορεία στην οικονομία των ορεινών περιοχών του νομού, εδημιούργησε το πρόβλημα της βιωσιμότητας των οικισμών στις περιοχές αυτές. Η Αργιθέα με τα 24 χωριά της βρίσκεται σε πρωτόγονη κατάσταση. Τα χωριά των Αγράφων (Μολόχα, Καροπλέσι, Καρβασαράς, Νεράϊδα, Βαθύλακος, Ρεντίνα, Καρίτσα) ελάχιστα διαφέρουν απ' τα χωριά της Αργιθέας. Οι πληθυσμοί αυτών των περιοχών, εκτός μικρού αριθμού ατόμων, έχουν ένα ετήσιο κατά κεφαλήν εισόδημα, που είναι αδύνατο να τους επιτρέψει ν' απαλλαγούν απ' τον εναγκαλισμό της εξαθλίωσης που βρίσκονται.

Προ 18ετίας περίπου σε μια εκπολιτιστική προσπάθεια ενός ιδρύματος απεκαλύφθησαν οι απίθανα πρωτόγονες συνθήκες διαβίωσης των ορεινών αυτών πληθυσμών, που όμως βελτιώθηκαν μέχρι τώρα.

Απόρροια αυτής της κατάστασης είναι η συνεχής διαρροή του πληθυσμού και η εγκατάσταση του, όχι σε άλλα σημεία του νομού, αλλά στα μεγάλα αστικά κέντρα, όπου γίνονται βιομηχανικοί συνήθως εργάτες. Η πληθυσμιακή αυτή αποψίλωση των ορεινών πληθυσμών έχει πάρει τα τελευταία χρόνια τρομακτικές διαστάσεις και εδημιούργησε ένα απ' τα βασικότερα πρόβληματα και πλέον του νομού. Η δημογραφική πυραμίδα των χωριών της Θεσσαλικής Πίνδου (Αργιθέα) και των Αγράφων έχει παραμορφωθεί έτσι, ώστε η αναδόμησή της να φαίνεται αδύνατη. Ο πληθυσμός αυτών των χωριών αποτελείται κατά το πλείστον από γέροντες ή γυναίκες ανω των 45 ετών. Οι κυρίως αναπαραγωγικές ηλικίες λείπουν σχεδόν τελείως. Μετά λίγα χρόνια η επιβίωση όλων αυτών των οικισμών θα είναι προβληματική. Ο νομός Καρδίτσας κινδυνεύει να χάσει ένα απ' τα ζωτικότερα του στοιχεία, τον ορεινό του πληθυσμό.

Δυνατότητες συγκράτησης του πληθυσμού και τόνωσης της οικονομίας υπάρχουν πολλές. Ενα ευρύ πρόγραμμα ανάπτυξης της ορεινής οικονομίας του νομού, που να καλύπτει τις ανάγκες αυτών των πληθυσμών, θα μπορούσε να εφαρμοσθεί άμεσα.

Οι μικρές λεκάνες απορροής των υδάτων απ' τις αλπικές περιοχές προς τα χαμηλότερα σημεία, μπορούν να μεταβληθούν, με τα ανάλογα έργα, σε υδατοδεξαμενές, ή σε δεξαμενές του Ιταλικού τύπου "ΛΑΓΚΕΤΙ" για την άρδευση κατά τους θερινούς μήνες των εγκαταλελειμένων σήμερα εκτάσεων. Η διάνοξη, επέκταση και συντήρηση του δασικού

οδικού δικτύου στους ορεινούς αυτούς όγκους θα είχε σαν άμεση συνέπεια την εκμετάλλευση των δασών και την διαφύλαξη του δασικού πλούτου του νομού. Τέλος η αναχλόαση των ορεινών βοσκοτόπων, η ίδρυση εργοστασίων ζωοτροφών και η εγκατάσταση σύγχρονων τυροκομείων, θα έδιναν τη δυνατότητα στους ορεινούς πληθυσμούς ν' αναπτύξουν μια δυναμική κτηνοτροφία.

4. Κυνήγι. Αλιεία

Οι ημιορεινές περιοχές και ο ορεινός όγκος του νομού προσφέρονται για την ανάπτυξη κάθε είδους κυνηγιού σ' όλες τις κυνηγετικές περιόδους. Υπάρχουν τεράστιες δυνατότητες αναπτύξεως του θηραματικού πλούτου, που και σήμερα ακόμα με την έλλειψη σχεδόν κάθε προστασίας, βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο.

Θηραματικές ζώνες και εκτροφεία θηραμάτων, ίδια λαγού και της ορεινής πέρδικας, μπορούν να εγκατασταθούν στον άξονα Λουτροπηγής- Βαθύλακκου- Μολόχας- Αμαράντου, στην περιοχή πέριξ της λίμνης Ταυρωπού και στην περιοχή Ελληνοκάστρου- Δρακότρυπας- Βουσινιά της Αργιθέας.

Τέλος μια συστηματική αλιεία μπορεί ν' αναπτυχθεί στις παραλίμνιες περιοχές του Ταυρωπού με δυνατότητες καλύψεως των αναγκών σε ορισμένα είδη ψαριών (π.χ. πέστροφα) ολόκληρης της δυτικής Θεσσαλίας.

ΤΑΚΗΣ Κ. ΚΟΥΣΑΗΣ

Γεννήθηκε στην Καρδίτσα το 1937, όπου έκανε και τις Γυμνασιακές του σπουδές. Στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας σπούδασε νομικά, οικονομικά και πολιτικές επιστήμες. Εν συνεχεία έκανε μεταπτυχιακές σπουδές για την περιφερειακή ανάπτυξη.

Σεμινάρια Διοικητικού και Διεθνούς Δικαίου παρακολούθησε σε εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδας και σεμινάρια πολιτικής επιμόρφωσης και αγροτικής οικονομίας σε ιδρύματα της Δυτ. Γερμανίας (Ακαδημία Αϊχολτς) και της Ιταλίας (Πανεπιστήμιο URBINO).

Είναι μέλος επιστημονικών οργανώσεων και συνεργάτης γραφείων αναπτυξιακών μελετών. Ελαβε μέρος στην εκπόνηση μεγάλου αριθμού μελετών αναπτυξιακών έργων. Είναι Δικηγόρος στον Αρειό Πάγο και διατηρεί δικηγορικό γραφείο στην Αθήνα. Κατέχει τη θέση του Προέδρου του "Συλλόγου των Απανταχού εκ του Νομού Καρδίτσας καταγόμενων" και τη θέση του Γενικού Γραμματέα του "Συνδέσμου των Ελλήνων Περιφερειολόγων".

τικού επιπέδου των γεωργών και κτηνοτρόφων, της νοοτροπίας τους από πλευράς προσαρμογής σε νέες μεθόδους και των μεγάλων δυνατοτήτων αρδεύσεως και εκμηχανίσεως της γεωργίας.

Με τα σημερινά δεδομένα, οι προοπτικές αναπτύξεως του δευτερογενούς τομέα, φαίνονται περιορισμένες. Είναι λοιπόν απαραίτητο και πρωταρχικής σημασίας να δημιουργηθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις για την επίτευξη ενός ικανοποιητικού εισοδήματος στους κατοίκους του νομού.

Η στήριξη των τιμών των αγροτοκτηνοτροφικών προϊόντων και η δημιουργία μεγάλων τοπικών αγορών, με παράλληλη εγκατάσταση, έστω των βασικών γεωργικών βιομηχανιών στο χώρο του νομού, χωρίς να λύσει το πρόβλημα, αποτελεί το τρίπτυχο για την συγκράτηση του πληθυσμού και την σε ικανοποιητικό επίπεδο διαβίωσή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

1. Κάμπος: Γεωργία

Η οικονομία των περιοχών του κάμπου και των ημιορεινών διαμερισμάτων του νομού, όπου βρίσκονται και οι μεγαλύτερες πληθυσμιακές συγκεντρώσεις, βασίζεται σχεδόν εξ ολοκλήρου στην γεωργία.

Τα 580 χιλιάδες στρέμματα γεωργικής γης που αρδεύονται σήμερα, καλλιεργούνται συστηματικά με τα σύγχρονα γεωργικά μηχανήματα που διαθέτουν οι γεωργοί και οι στρεμματικές αποδόσεις έχουν φθάσει σε ικανοποιητικό

θoαen αρδεύσεις, οι οποίες για να πραγματοποιηθούν με τα προταθέντα φράγματα και τα δαιδαλώδη δίκτυά τους, σ' ένα διάστημα 5-10 ετών, θ' απορροφήσουν μια δαπάνη 13 δισεκατομμυρίων δραχμών. Το φράγμα του Σκοκόβου, του Σοφαδίτη και η εκμετάλλευση των υπογείων υδάτων της περιοχής, αποτελούν πρωταρχικής σημασίας έργα με ανυπολόγιστη ωφέλεια στην ανάπτυξη των καλλιεργειών και της γεωργίας εν γένει.

Η απασχόληση στον πρωτογενή τομέα καλύπτει σήμερα ποσοστό γύρω στο 70% (το 1971, 76,2%) του ενεργού πληθυσμού της περιοχής, που το μέγιστο μέρος απορροφά η γεωργία στις πεδινές και ημιορεινές περιοχές.

Διαπίστωση ανησυχητική για την απασχόληση των γεωργών στον αποτελούμενο από 44,64% στρέμματα μέσο γεωργικό τους κλήρο είναι, ότι με τη μηχανική καλλιέργεια οι μέρες εργασίας τους περιορίστηκαν και περιορίζονται συνεχώς. Η συμπληρωματική απασχόληση δεν έχουν παρά ελάχιστοι, αφού οι βιομηχανίες είναι λίγες κι αυτές όχι κοντά στους τόπους παραγωγής, όπου και η εγκατάσταση των γεωργών.

Αγασταλτικοί παράγοντες στην ανάπτυξη της γεωργίας του νομού, είναι η διακύμανση των τιμών των αγροτικών προϊόντων σε χαμηλά επίπεδα, η έλλειψη οργανώσεων ίδια στην επεξεργασία και διάθεση των γεωργικών προϊόντων, η αύξηση των ημερομισθίων των αγροργατών ίδια στις φάσεις

πτυξη παρασιτικής βλαστήσεως. Πρόγραμμα αναχλόασης ή συντηρήσεως του χλοοτάπητος των περιοχών βοσκήσεων των ζώων, δεν εφαρμόστηκε ποτέ στο νομό.

Η ανυπαρξία συστηματικών τυροκομείων στις ορεινές αυτές περιοχές, η απαγόρευση βοσκήσεων των ζώων σε δασικές χορτολιβαδικές εκτάσεις και η έλλειψη ζαχαρών και σφαγείων, περιώρισαν σε απαράδεκτα επίπεδα την κτηνοτροφία. Στη περιοχή του τέως δήμου Μενελαΐδας, λόγω χάρη, απ' τα 30.000 μικρά και μεγάλα ζώα της προπολεμικής περιόδου, σήμερα υπάρχουν περίπου 2.000 αιγοπρόβατα.

Το ζωικό κεφάλαιο των ορεινών περιοχών του νομού απειλείται με πλήρη εξοφάνιση στην προσεχή πενταετία, αν δεν ληφθούν μέτρα για την προστασία του και δεν δοθούν κίνητρα για την ανάπτυξή του.

Η άλλη πλουτοπαραγωγική πηγή των ορεινών διαμερισμάτων, τα δάση, δεν προσφέρει παρά ελάχιστα στην οικονομία του τόπου.

Οι παραδασίοι πληθυσμοί, που θα μπορούσαν να έχουν σχεδόν συνεχή απασχόληση με τη συστηματική εκμετάλλευση των δασών ελάχιστα ωφελούνται, αφού λείπουν σχεδόν τελείως οι δασικοί συνεταιρισμοί και τα δάση ανήκουν στο κράτος ή τις κοινότητες, που τα υλοτομούν σπασμωδώς και χωρίς προγραμματισμό.

Τα 400 περίπου χιλιόμετρα δασικών δρόμων του νομού βρίσκονται σε κακή κατάσταση και δεν εξυπηρετούν, παρά

Εξοντώθηκε στις 25/10/1929

Ο ΦΟΒΕΡΟΣ ΛΗΣΤΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΗΣ Ή ΤΑΓΚΑΣ

Στις 5 Αυγούστου 1928 φθάνοντας ο Βενιζέλος στα Γιάννενα για να εκφωνήσει λόγο κατά τη διάρκεια προεκλογική εκστρατείας, πληροφορείται από τις εφημερίδες ότι οι υποψήφιοι του καφανταρικού συνδυασμού στην ίδια πόλη Χασιώτης, Μυλωνάς και Μελάς (αδελφός του Μακεδονομάχου Παύλου Μελά), αιχμαλωτίστηκαν από τη συμμορία των ληστών Κουμπαίων.

Το Χασιώτη που ήταν "αδέκαρος" τον άφησαν αμέσως ελεύθερο και απαίτησαν για την απελευθέρωση των άλλων δύο, πέντε εκατομμύρια δραχμές και ασφαλή διαφυγή από την Ελλάδα. Τα πέτυχαν και τα δύο. Στο λόγο που εκφώνησε στα Γιάννενα ο Βενιζέλος, για το συνταρακτικό αυτό θέμα περιορίστηκε σε μια υπόσχεση:

Οι αστυνομικές αρχές μόλις πληροφορήθηκαν τη ληστεία, άρχισαν να τον αναζητούν στην περιοχή. Ο Τάγκας όμως, αν και είχε αποθρασυνθεί, έπαιρνε τα κατάλληλα μέτρα και κατάφερε να ξεφεύγει από τον κλοιό των αστυνομικών.

Μια εβδομάδα αργότερα, στις 21 Οκτωβρίου αιχμαλώτισε κάποιον Καρκάνη από το Δερελί (σημερινό Περιβόλι Δομοκού), την ώρα που πήγαινε στο χωράφι του και τον άφησε ελεύθερο αφού εισέπραξε λύτρα 25.000 δραχμές.

Ισχυρή αστυνομική δύναμη και πολίτες το ίδιο βράδυ τον περικύκλωσε σε ένα καλύβι στην περιοχή Δομοκού, αλλά κατάφερε να ξεφύγει αφού αντάλλαξε μαζί τους πολλούς πυροβολισμούς. Εγκατέλειψε μάλιστα στο καλύβι την κάπα του, ένα τορβά και την φυσιογική του.

Την επόμενη μέρα κι ενώ τα αποσπάσματα τον κατεδίωκαν, στη θέση "Ψηλό Κοτρών" της περιοχής Καΐτσας ο ληστοφυγόδικος αιχμαλώτισε έναν εύπορο νεαρό Καϊτσιώτη τον Αντωνόπουλο και ζήτησε από τους δικούς του πέντε χιλιάδες δραχμές, μια κάπα και φυσίγνια. Εκείνοι ανταποκρίθηκαν στον εκβιασμό, αλλά τα φυσίγνια που του έδωσαν τα έβρασαν προηγουμένως κι έτσι αχρηστεύθηκαν.

Αφού διαπίστωσε ότι ο κλοιός έσφιγγε γύρω του και αργά ή γρήγορα θα έπεφτε στα χέρια της αστυνομίας, μετακινήθηκε προς την ορεινή περιοχή Λεονταρίου-Αχλαδιάς, πέρασε το "Κρανόρεμα" και βρέθηκε στην τοποθεσία "Λάκκα Καναπίτσα" στην περιοχή Παλιολώρι-Αχλαδιάς, όπου γκρεκιάζανε τα γίδια τους οι αδελφοί Μόσχου και η οικογένεια Παπασταθόπουλου από την Αχλαδιά (Αμαρλάρ τότε).

Συγκεκριμένα οι Μοσχαίοι Βασίλης, Γιώργος, Δημήτρης και Νίκος είχαν 400 γίδια και οι Παπασταθόπουλοι 100. Τα βοσκούσαν αντάμα και τα μιν στέρφα παρακολουθούσε ο Νίκος Μόσχος, ενώ τα γαλάρια ο Βασίλης Μόσχος μαζί με τον μικρό τότε Νίκο Παπασταθόπουλο που ήταν 14 ετών.

Ο τελευταίος είναι ο μόνος επιζών σήμερα και μας διηγήθηκε με κάθε λεπτομέρεια την περιπέτεια τους με τον Τάγκα. Επίσης έχουμε καταγράψει προ εικοσαετίας και την προσωπική μαρτυρία του αείμνηστου Βασίλη Μόσχου που σώθηκε ως εκ θαύματος, αφού μια σφαίρα προερχόμενη από άνοδρα του αποσπάσματος Χωροφυλακής του δημιούργησε διαμερές τραύμα στη κοιλιακή

χώρα, χωρίς ευτυχώς συνέπειες για τη ζωή του. Αλλά ας πάρουμε τα πράγματα με τη σειρά.

24 Οκτωβρίου 1929. Ο Βασίλης Μόσχος οδηγεί τα γίδια του στο γρέκι στην ορεινή τοποθεσία "Παλιολώρι" της Αχλαδιάς, ενώ ο βοηθός του, ο μικρός Νίκος Παπασταθόπουλος πηγαίνει στον κοντινό άμπλα για να φέρει νερό. Ξαφνικά από το δρομάκι που οδηγεί προς Λεοντάρι ακούγονται βήματα κι εμφανίζεται ένας άγνωστος φωνάζοντας "Ψηλά τα χέρια". Τα σκυλιά ορμούν να τον ξεσχίσουν αλλά ο Βασίλης τα εμποδίζει.

Ο Τάγκας, γιατί περί αυτού επρόκειτο, αφού βεβαιώνεται ότι δεν έχουν όπλο, τους κρατάει υπό περιορισμό κοντά στο κοπάδι. Σε λίγο εμφανίζεται ο αδερφός του Βασίλη Μόσχου, ο Γιώργος, που έφερνε φαγητό στους άλλους. Συλλαμβάνεται κι αυτός, ενώ ο ληστής βρήκε την ευκαιρία να την κάνει "ταράτσα".

Αφού έφαγε καλά, έβγαλε ένα καναβίδι κι έδεσε πισθάγγωνα το Βασίλη Μόσχο, λέγοντας:

-Εγώ είμαι απ' το Καστρί και λέγομαι Γιάννης Παπασταμάτης. Εχω σκοτώσει εφτά. Ζητάω να μου φέρεται 30.000 δραχμές, φυσίγνια, κάλτσες κι

ένα βιτούλι ψημένο.

Θέλησε να δέσει και το μικρό γιατί φοβήθηκε μήπως τον προδώσει στην αστυνομία, όπως έκανε- σύμφωνα με τα λεγόμενά του- κι ένας άλλος στο Περιβόλι Δομοκού, αλλά μετά απο τη διαβεβαίωση του δεμένου, τον άφησε να φυλάει τα γίδια.

Συμφωνήθηκε ο ληστής με τον αιχμάλωτο να περιμένει κοντά στην Αχλαδιά σε ένα δασωμένο μέρος στη θέση "Ζερβό και ο Γιώργος Μόσχος να πάει στο χωριό να φέρει την εξαγορά. Ο τελευταίος, επειδή η οικογένειά τους δεν διέθετε το ποσό που απαιτούσε ο ληστής, απευθύνθηκε στο Δημήτριο Πολύζο που ήταν Πρόεδρος του Συνεταιρισμού, ενημερώνοντας τον για τα δραματισθέντα.

Αμέσως αυτός ειδοποίησε την Διοίκηση Χωροφυλακής και το σταθμάρι Λεονταρίου, οι οποίοι με ισχυρές δυνάμεις και πολλούς κατοίκους των γύρω χωριών, αφού "χτένισαν" στην κυριολεξία την περιοχή, κύκλωσαν τη θέση που περιμένε ο ληστής με τον αιχμάλωτο.

Όταν αυτός διαπίστωσε ότι πλησίασαν απειλητικά και θα τον έπιαναν ζωντανό θέλησε να πυροβολήσει έναν χωροφυλακά που είχε φθάσει κοντά τους. Πατώντας τη σκανδάλη το ό-

Του Βασ. Ν. Μαγόπουλου Δασκάλου

πλο δεν πυροδότησε, γιατί όπως είπαμε στην αρχή, του είχαν βράσει τα φυσίγνια στην Καΐτσα. Η κίνηση όμως αυτή και ο θόρυβος έγιναν αντιληπτοί απο το χωροφύλακα, με αποτέλεσμα να πυροβολήσει και να τραυματίσει το ληστή στο μηρό.

Γυρίζει τότε ο Τάγκας προς τον αιχμάλωτο με σκοπο να τον σκοτώσει με το περιστροφικό, αλλά αυτός το έβαλε στα πόδια φωνάζοντας όσο πιο δυνατά μπορούσε: Είμαι σκλάβος! Είμαι σκλάβος!

Πάνω στη σύγχυση και στην ανταλλαγή πυροβολισμών που ακολούθησε, ο μιν ληστής σκοτώθηκε- λέγεται πως αυτοκτόνησε για να μην πέσει στα χέρια των αστυνομικών- ο δε αιχμάλωτος πυροβολήθηκε απο κάποιον αστυνομικό που τον εξέλαβε ως το ληστή, αλλά η σφαίρα που του προκάλεσε το διαμερές τραύμα όπως προείπαμε, δεν πείραξε κανένα απο τα ζωτικά του όργανα. Ο ίδιος, όταν ζούσε και προ 20ετίας μου διηγήθηκε την περιπέτεια του αυτή, απέδιδε τη σωτηρία του σε θαύμα.

Το ληστή Παπασταμάτη ή Τάγκα τον έθαψαν στο παλιό νεκροταφείο της Αχλαδιάς που ήταν δυτικά του Ιερού Ναού

Αγίου Γεωργίου, οι δε κάτοικοι της περιοχής, ανακουφισμένοι απο την εξόντωσή του απέδωσαν, με επιστολές τους στον τοπικό τύπο, τα εύσημα στους αστυνομικούς που πήραν μέρος στην επιχείρηση και ιδιαίτερα στο σταθμάρι Λεονταρίου Νικόλαο Γιαννέλο. Συγκεκριμένα κάτοικοι της Ανάβρας στις 28/10/1929 έστειλαν στην Καρδίσιωτική εφημερίδα "Θεσσαλική Φωνή" ευχαριστήρια επιστολή, που δημοσιεύθηκε στο αριθ. 1852/8-11-1929 φύλο της. Επίσης το Κοινοτικό Συμβούλιο Αχλαδιάς στις 4/11/1929, έστειλε παρόμοια επιστολή στην εβδομαδιαία εφημερίδα της Καρδίτσας, την "Ανατολή", που δημοσιεύθηκε στο αριθ. 64/10-11-1929 φύλο της.

Οι δύο επιστολές έχουν ως εξής:

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Επιβεβλημένον καθήκον μας θεωρούμεν όπως και δημόσια εκφράσωμεντας θερμότερας μας ευχαριστίας ως προς τους κ.κ. Ταγματάρχην Παπαδαντωνάκην Διοικητήν χωροφυλακής Τρικάλων και Μοίραρχου Ρουμελιώτην Διοικητήν υποδιοικήσεως χωροφυλακής Καρδίτσας ως και τους υπ' αυτούς άνδρας τους τόσο ευστοχώς και συντόμως ενεργήσαντας δια την εξόντωσιν του αιμοχαρούς ληστού Τάγκα ή Παπασταμάτη γενομένην την 25ην Οκτωβρίου ε.ε. εν Αχλαδιά της περιφέρειας του σταθμού Λεονταρίου.

Θα ήτο αχριστία μας εάν όλως ιδιαιτέρως δεν εκφράζομεν και δημόσια τας ευχαριστίας μας προς τον ενωμοτάρχην Γιαννέλον Σταθμάριον μας εις ον κατά μέγα μέρος οφείλεται η εξόντωσις του ληστού αυτού, και τούτο χάρις εις την εμπιστοσύ-

νην του καταδότου οσον και των κατοίκων της περιφέρειας του Σταθμού Λεονταρίου.

Τοιαύτα όργανα δεον να αμειβονται παρά της πολιτείας ουχί δε δια της απλής λέξεως (μπράβο) αλλ' αμοιβής ικανοποιούσης αυτά, και ουχί επαίνων ως συνήθως πράττεται υπο τη: υπηρεσίας χωρ/κής ίνα ούτω τονώνεται ο προς το καθήκον ζήλος.

Ο Σταθμάριος ουτος δεν περιωρίσθη να λάβη τα κατάλληλα μέτρα εις την περιφέρειαν του ως συνήθως γίνεται, αλλά εξελθών της περιφέρειας του κατέφθασε μέχρι Δεμερλί Δομοκού ενθα και μέρος έλαβε εις την γενόμενην εκεί σε συμπλοκήν μετ' του ως άνω ληστού τεθείς εις καταδίωξιν του επι εβδομάδα ολόκληρον μη φισθείς κινδύνου καίτοι οικογενειάρχης εξαμελούς οικογενείας μέχρι ότου εισέλθων ο ειρημνός ληστής εις την περιφέρειαν του κα-

τεδόθη εις αυτόν ως προανεφέραμεν υπο τον κατοίκων επιτευχθείσης ούτω της εξοντώσεώς του.

Όσον αφορά δε τον βιόντου ληστού έχει ως εξής. Προ τριμήνου εν μια και τη αυτή ημέρα εφόνευσε και ετραυμάτισε έξι (6) και εντός 15 ημερών διέπραξε έξι (6) ληστείας αν και κατεδίωκετο συνεχώς υπο των αποσπασμάτων.

Ανάβρα (Τσιαμάσι) 28-10-29

Οι Ευχαριστούντες

Ν. Β. Λάππας Πρόεδρος Κοινότητας, Ν. Κουκούλας, Γραμ. Κοινότητος, Γιαννάκος Δημ. Εισπράκτωρ, Π. Αλμπάνης Επαγγελματίας, Δημ. Κουκούλας Ιατρός, Αντων. Αγγελής Ιατρός, Λεων. Μητσόπουλος Ιερέυς.

ΤΑΓΚΑΣ Ή ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΗΣ

Ποιός ήταν ο Παπασταμάτης ή Τάγκας; Μικρός διάβολος τρανά τσαρούχια λέει μια παροιμία λαϊκή.

Αυτό μπορεί θαυμάσια να ταίριαζει με τον Τάγκα' αν και τόσο μικρός ήταν στο ανάστημα θαυματούργος όμως στις πράξεις του. Σένα μήνα ζωή που ήταν ως ληστής τάραξε δυο περιφέρειες ίδια δε τους δύο δήμους Ταμασίου και Μακρυκώμης.

Από φόνους περισσότερους και απ' αυτόν τον Τζατζά σε μια μέρα (ούτε λιγους ούτε πολλούς 7 τον αριθμό, από ληστείες 20 και πλεον, ο άνθρωπος φαίνεται τούχε πάρει απόφαση να μην χάση μεριάτικο, πέρα σαν και άλλοι κλέφτες άκουες να λένε οι χωρικοί μα σαν κι αυτόν; Πράγματι είχαν δίκιο γιατί δεν λογάριζαε αν είχες ή όχι, φέρε μου τόσα σου λεγε ενδεμή 7 και συ οκτώ δε σε γένησε η μάνα μου! Τέτοιος δε τρόμος μας έπιασε όλους μας που του χωράφι μας αφήσαμε γιατί τον Τάγκα δεν τον φόβιζε ήμέρα ούτε οι πολλοί πήδαγε στα όλα, αρκεί... να καταλάβαινε πως θα γεμίσει η πορτοφόλα.

Στην Καΐτσα μέρα μεσημέρι

ληστείες έκανε στην Πάπας το μέρος τουφεκιόνταν με ένα γεωργό, στη Δρανίτσα το μεσημέρι ληστεία στην Αχλαδιά προτου να βασιλέψει ο ηλιος πηδά μέσα στο κοπάδι και σαν λύκος αρπάξει όχι βέβαια γίδια, αλλά τον τσομπανό γιατί ο άμοιρος δεν ειδοποιήθηκε απ' τον άνθρωπο που στάληκε απ' τον αστυνόμο μας κ. Νικόλαον Γιαννέλον - οστις δεν ηρκέσθη, μόνω να λάβη μέτρα για τη εξασφάλιση της περιφέρειας του, αλλά εξήλθε ταύτης απο της 21ης λήγοντος καταδιώκων κατα πόδα τον φοβερό ληστή, συμπλακείς μάλιστα μετ' αυτού στο Δερελη Δομοκού, τεθείς υπο τας διαταγάς του υποδιοικήτου χωροφυλακής Δομοκού χωρίς να λογαριάσει τους κόπος και τους κινδύνους καίτοι πατήρ εξ τέκνων κόμαμε αγαπητή "Ανατολήν μια μικρά παρέμβαση για να δώσωμε μια ακριβή εικόνα.

Ο ληστής λοιπόν μετ' του Τσοπάνου που αιχμαλώτισε στο Αμαρλάρη (Αχλαδιά) ήλθεν και κρούφηκεν σ' ένα μέρος δασώδες άνωθι του χωριού μας 200 μέτρα αναμένοντας τα λύτρα 25.000 δραχ. Το μεσημέρι όμως

να το υπο την διοικησιν του υποδιοικήτου Καρδίτσας κ. Ρουμελιώτη και υπο την εποπτεϊαν του κ. Διοικητού χωρ/κής Τρικάλων κ. Παπαδαντωνάκη απόσπασμα φτάνει στο χωριό αφού προηγουμένως έψαξε καλά το μεταξύ Δρανίστης - Αχλαδιάς δάσος. Ο ληστής απαθής τους βλέπει απ' τον κρυψώνα του και γελά μ' αυτούς που ψάχνουν στο χωριό, ας τους λείει στον αιχμάλωτο να ψάχνουν κότες θα βρουν; και ρουπ' δεν το κουνά απ' τη θέση του.

Το χωριό μας όμως που είχε πλήρη εμπιστοσύνη στον Σταθμάριον του κ. Ν. Γιαννέλο μόλις τον είδαν προ παντός εκείνοι που ήξευραν για την αιχμαλωσία ενω πρώτο ήσαν παγωμένοι τώρα άρχισαν να χαιρονται γιατί ήξεραν πως όταν θα του κατέδιδον τον ληστήν ή θα τον εσκότανε ή ο ίδιος θα σκοτονότανε.

Και πράγματι έτσι έγινε ο ληστής κατεδόθη παρά τινός κατοίκου και ύστερα από δύο ώρες συμπλοκής βλέπομε τονκαπετάν Τάγκα να τον φέρνονσβαρνώντας απο το ποδάρι οι χωροφύλακες. Η χαρά των κατοίκων δεν περιγράφεται, όλη

τη νύχτα θα γίνονταν γλέντι τρεκούβερο αν δεν τραυματιζόταν ελαφρά ο αιχμάλωτος.

Θάταν μεγάλη αχριστία σε μας ως τους πλέον ενδιαφερόμενους αν και δημόσια δεν εκφράζαμε τας απειρους μας ευχαριστίας εις τους κ.κ. Διοικητάς του αποσπάσματος, ιδιαίτερος δε στον Αστυνομικόν μας σταθμάριον κ. Νίκ. Γιαννέλον εις την αυτοθυσίαν του οποίου οφείλεται η εξόντωσις του ληστού. Η αλήθεια είναι πως αν ήταν τέτοια όλα τα όργανα της χωροφυλακής ασφαλώς απ' την Ελλάδα θα εξέλειπε η ληστεία, τέτοια όργανα κι απ' την κοινωνία κι απ' αυτήν την πολιτεία πρέπει να τυγχάνουν πάσης υποστηρίξεως ίνα και ο ζήλος των τονώνεται αλλά και παραδειγματισμός να γίνεται. Είμεθα όμως πεπεισμένοι πως η υπηρεσία δεν θα τα παραβλέψη.

Αχλαδιά τη 4-11-1929

Το κοινοτικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Νικόλ. Σιμογιάννης

Τα Μέλη

Δ. Παπαεαγγέλου Α. Ανδρέοπουλος, Β. Μαγόπουλος.

ΝΕΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

Θανάσης Α. Γριβέλλας

Πολιτικός Μηχανικός

Διεύθυνση
Αλλαμανή 24 & Μπλατσούκα
Τηλ. 73911 - Τηλ.
& Fax: 28775
Οικίας: 75701
ΚΑΡΔΙΤΣΑ

Μελέτη

Επιβλέψη

Κατασκευή

Δομικών Έργων

ΕΘΝΙΚΗ ΥΠΟΘΕΣΗ Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΑΓΡΑΦΩΝ

Τεράστια επιτυχία σημείωσε το 7ο Πανελλήνιο Αντάμωμα Αγραφιωτών της Πίνδου

(Συνέχεια από την σελίδα 1)
ρυτανία).

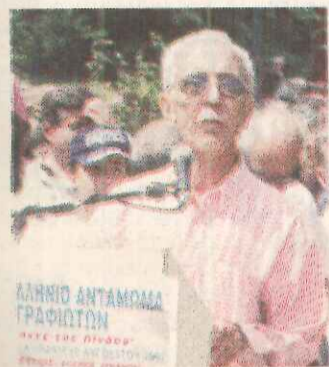
Στην εκδήλωση την κυβέρνηση εκπροσώπησε ο κ. Πολυχρόνης Πολυχρονίου Γ.Γ. Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας ο οποίος και μετέφερε μήνυμα του πρωθυπουργού Κώστα Σημίτη.

Την Ν.Δ. εκπροσώπησε ο κ. Παναγιωτόπουλος, βουλευτής Ευρυτανίας, ο οποίος ανέγνωσε μήνυμα του προέδρου του κόμματός κ. κων/ου Καραμανλή. Ακόμη το ΚΚΕ εκ-

προσώπησε ο πρώην πρόεδρος κ. Χαρίλαος φλωράκης, ενώ τα κόμματα ΔΗΚΚΙ και ΠΟΛΑΝ οι κ.κ. Αναστασάκος και Μίνος αντίστοιχα.

Μεταξύ άλλων στο αντάμωμα παρευρέθησαν οι βουλευτές Καρδίτσας κ. Σαλαγιάννης, Τσιλίκας και Μπούτας, ο βουλευτής Ευρυτανίας κ. Παναγιωτόπουλος, ο τ. πρόεδρος της Βουλής κ. Αθανάσιος Ταλιαδούρος, Νομαρχιακοί Σύμβουλοι, δήμαρχοι, πρόεδροι ΣΠ πρόεδροι κοινοτήτων, εκπρόσωποι φορέων και πλήθος κόσμου.

Η ΡΕΝΤΙΝΑ ΝΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΕΙ ΔΗΜΟΣ

Στον χαιρετισμό του ο Δήμαρχος Ρεντίνας κ. Αυγέρος μεταξύ άλλων τόνισε ότι μετά την ανακήρυξή της σε δήμο η Ρεντίνα άρχισε να παίρνει νέα ζωή. Όπως είπε για την ανάπτυξη της όμως επιβάλλεται να γίνουν σημαντικά έργα υποδομής όπως:

- Σύνδεση της Ρεντίνας με Μακρακώμη μέσω Ι. Μονής Ρεντίνας (υπάρχει μελέτη) για τη συντόμευση της διαδρομής κυρίως προς Αθήνα.

- Επέκταση του τουριστικού περιπέτρου.

- Χρηματοδότηση για την συντήρηση των κτισμάτων της Ι. Μονής.

- Επείγει η βελτίωση και ασφαλτόστρωση του δρόμου προς Ι. Μονή.

- Χρηματοδότηση για την συντήρηση του ιστορικού Δημ/κού Σχολείου το οποίο έχει κριθεί διατηρητέο.

- Χρηματοδότηση για την εκτέλεση δασικών έργων.

- Αξιοποίηση στο Ζαχαράκη.

- Χρηματοδότηση για τη δημιουργία ελεγχόμενης κυνηγετικής περιοχής.

Ακόμη ο κ. αυγέρος αναφέρθηκε στο ενδεχόμενο κατάρτησης του Δήμου Ρεντίνας, τονίζοντας χαρακτηριστικά:

Τον τελευταίο όμως καιρό στα πλαίσια του Σχεδίου "Ι. Καποδίστριας" για τη συνέ-

νωση Δήμων και κοινοτήτων, η Ρεντίνα είναι πανελλαδικά ο μόνος δήμος που προτάθηκε από την Νομαρχιακή Επιτροπή να καταργηθεί και να υποταχθεί σε νεοιδρυθόσμενο Δήμο ο οποίος απέχει 35 χιλ/τρα με όλες τις δυσκολίες που συνεπάγεται μια τέτοια υπαγωγή.

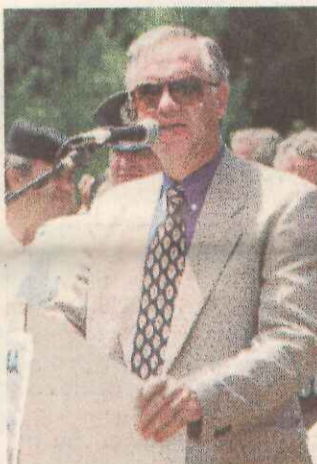
Η επιτροπή αυτή ενήργησε κατά τρόπο αβασάνιστο και ίσως επιπόλαιο χωρίς να λάβει υπόψη ότι με την πρόταση αυτή όχι μόνο υποβαθμίζει αλλά διαλύει, καταστρέφει και αφανίζει την ιστορική Ρεντίνα.

Οι εισηγήσεις μας με τεκμηριωμένα επιχειρήματα για την παραμονή της Ρεντίνας ως ανεξαρτήτου Δήμου έπεσαν στο κενό και η απόφαση της Πολιτείας για την διατήρηση της Ρεντίνας σε Δήμο αγνοήθηκε.

Πολιτικοί: Ο Χαρίλαος Φλωράκης, Αθαν. Ταλιαδούρος, Ν. Παναγιωτόπουλος, Β. Τσιλίκας, Β. Μπούτας και ο διοικητής ΕΛΑΣ Καρδίτσας κ. Μπαλαμπάνης.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

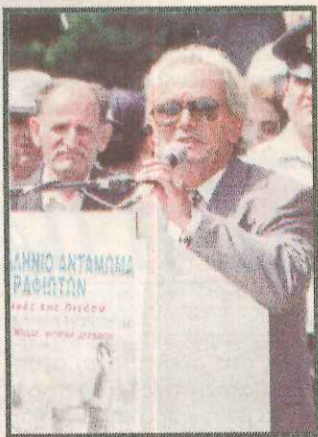
Ο Γ.Γ. Ρούμελης κ. Πολυχρονίου

Ο Πρόεδρος Σ.Π. Μενελαΐδος κ. Γ. Κεχαγιάς

Ο Αντ/δρος του Σ.Π. Φουρνάς κ. Η. Παπουτσόπουλος

Ο Δήμαρχος Μετσόβου κ. Καχριμάνης

Ο Δήμαρχος Δομοκού κ. Τσόγκας

Ο Πρόεδρος ΤΕΑΚ Ευρυτανίας κ. Χαρδαλιάς

Οι εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που έδωσαν δυναμικό παρών με τους εκπροσώπους τους εξέφρασαν την υποστήριξή τους στα θέματα ανάπτυξης συνολικά της ορεινής Πίνδου και έβαλαν τα θεμέλια για τη συνεργασία των φορέων.

Τ' ΑΓΡΑΦΑ, ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΖΗΣΟΥΝ

Ο Δήμαρχος Φουρνά:

Από την πλευρά του ο Δήμαρχος Φουρνά κ. Ματσούκας, αφού ανέφερε τα προβλήματα της ορεινής περιοχής των Αγραφών τόνισε: "Μπορεί η περιοχή μας να είναι ορεινή, όμως θεριεύει χάρη στη γενναιότητα και την ανδρεία των κατοίκων της

που μέσα στους αιώνες που πέρασαν, έχουν συμφιλιωθεί με τις δυσμενείς τοπικές συνθήκες και εξακολουθούν ν' αγωνίζονται παρά την άγνοιά τους από την πολιτεία, για να βελτιώσουν το επίπεδο διαβίωσής τους και να κερδίσουν τα πολιτιστικά αγαθά και τις αξίες που στε-

ρούνται. Οι αρμόδιοι οφείλουν εμπράκτως πλέον να εκφράσουν τη βούληση και θέλησή τους για την επίλυσή τους ούτως ώστε να σταματήσει η συνεχώς παρατηρούμενη μείωση του πληθυσμού της περιοχής".

Σέφης Αναστασάκος
Ανύπαρκτος και επικίνδυνος ο Νομάρχης Καρδίτσας

Επί των τύπων των ύλων, έθεσε ο πρώην βουλευτής Καρδίτσας και εκπρόσωπος του ΔΗΚΚΙ κ. Σ. Αναστασάκος, σε ένα θέμα που όλοι σχολίαζαν

αρνητικά αλλά δεν γίνονταν πιο συγκεκριμένοι. Ο κ. Αναστασάκος χωρίς δισταγμό κατήγγειλε τον Νομάρχη Καρδίτσας κ. Παπακυρίτη, ως ανύπαρκτο και επικίνδυνο για τον νομό Καρδίτσας, εξαιτίας της πολιτικής του λειτουργίας.

Ο κ. Μίνος

Χαιρετισμοί πολιτικών

Ο βουλευτής της Ευρυτανίας κ. Παναγιωτόπουλος εκπροσωπώντας τη Ν.Δ. απηύθυνε χαιρετισμό και ανέγνωσε το μήνυμα του Προέδρου του κόμματος κ. Κων/ου Καραμανλή. Ο εκπρόσωπος της Πολιτικής Άνοιξης κ. Θωμάς Μίνος, μετέφερε χαιρετισμό του Προέδρου της ΠΟΛΑΝ κ. Αντώνη Σαμαρά.

Ο κ. Παναγιωτόπουλος

Ενιαία αντιμετώπιση του αναπτυξιακού χώρου των Αγράφων

Σύνταξη πιλοτικού προγράμματος για τα Άγραφα • Να προχωρήσουν τα μεγάλα αρδευτικά έργα • Η αναγκαστική συνένωση θα δημιουργήσει προβλήματα στην ορεινή Ελλάδα

(Συνέχεια από την σελίδα 1)
ρα μας. Είναι ο κορμός της Πίνδου, η φύτρα του Ελληνισμού.

Ειδικότερα ο πρόεδρος της ΕΑΧ τόνισε ότι τα Άγραφα "είναι τα νερά, των λιμνών Πλαστήρα και Κρεμαστών σήμερα, του Σμοκόβου αύριο και του Αχελώου, η Πηγή Ζωής του Θεσσαλικού κάμπου. Καιμόνον η συμβολή των νερών της Πίνδου, στην παραγωγική διαδικασία του Θεσσαλικού κάμπου, η παροχή του κοινωνικού αγαθού του πόσιμου νερού, η παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας, η προστασία του υδροφόρου ορίζοντα του κάμπου είναι ανεκτίμητη.

Ποτέ η πολιτεία δεν αναγνώρισε αυτή την προσφορά των Αγράφων. Είναι τυχαίο αυτό;

Εάν τα έργα αυτά, ελάχιστα και ως ανταποδοτικά τέλη ή κεφάλαια επένδυσης, λειτουργούσαν υπέρ της

ρείς πρέπει να κάνουν δυο ενέργειες:

1. Να θεωρήσουν και να αντιμετωπίσουν τ' Άγραφα ενιαίο αναπτυξιακό χώρο.

2. Να συνεργαστούν για τη σύνταξη ολοκληρωμένου προγράμματος του χώρου με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα και εξεύρεση πόρων από Ευρωπαϊκή Ένωση, Ελλάδα και ιδιώτες. "Τολμήστε κύριοι της κυβέρνησης,

αναγκαστική συνένωση:

"Ο Δήμος Ρεντίνας μπορεί να λειτουργήσει οικονομικά ως ανεξάρτητος και ν' αναδειχθεί σαν ένα από τα σημεία αναφοράς των Αγράφων και της ορεινής Ελλάδας αξιοποιώντας τη στρατηγική θέση του, την ιστορία και τις δυνατότητες ανάπτυξης. Με λίγη στήριξη θα ξαναγίνει η "βασιλίσσα των Αγράφων".

Τέλος ο πρόεδρος της ΕΑΧ επισήμανε ότι δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να επιτραπεί ο αποχρωματισμός των Αγράφων Ν. Καρδίτσας. Ειδικότερα τόνισε για το θέμα τα εξής:

"Δυστυχώς η αναγκαστική συνένωση και η νέα ονομασία των υπό ίδρυση νέων Δήμων στα Θεσσαλικά Άγραφα, εμπεριέχουν και έναν άλλο κίνδυνο μη ορατό άμεσα.

Σε κανένα νέο δήμο, δεν δίνεται το γεωγραφικό, ιστορικό και πολιτιστικό στίγμα των Αγράφων.

Χαρίλαος Φλωράκης: "Προσβολή για την ιστορία των Αγράφων η εγκατάλειψή τους"

(Συνέχεια από την σελίδα 1)

Ο κ. Φλωράκης τόνισε ότι σημαντικό στοιχείο της παράδοσης είναι το ένδοξο αγωνιστικό παρελθόν αυτού του τόπου, οι αγώνες κατά των κατακτητών.

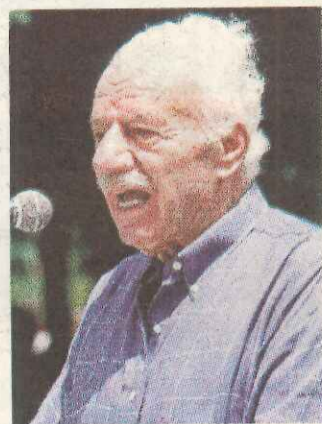
"Δυστυχώς όμως το ένδοξο αυτό παρελθόν αποσιωπάται από την επίσημη πολιτεία ή κακοποιείται. Γιατί άραγε δεν διδάσκεται στα σχολεία ο αγώνας των Ελλήνων ενάντια στους κατακτητές παρ' ότι πέρασαν πενήντα χρόνια;" είπε χαρακτηριστικά.

Κατά τα άλλα ο κ. Φλωράκης εξέφρασε την συγκίνησή

του για τον τόπο των Αγράφων που έδωσε όπως είπε τα πάντα για την λευτεριά και παράλληλα, την πικρία και τον θυμό του για την εγκατάλειψη της συγκεκριμένης περιοχής από τις εκάστοτε κυβερνήσεις.

"Είμαστε μάρτυρες μιας πορείας που οδηγεί την περιοχή στον μαρασμό και την ερήμωση.

Δεν μπορεί να δίνονται ψίχουλα για την ανάπτυξη των Αγράφων και ολόκληρα δις να σπαταλούνται για φολκλορικές εκδηλώσεις (τύπου Θεσ/νίκης, πολιτιστική πρωτεύουσα) ή να χαρίζονται

οι σπουδαίοι Βαρδινογιάννηδες και τους Λάτσηδες", κατέληξε ο επίτιμος πρόεδρος του ΚΚΕ.

Τιμή στην ορθοδοξία - πατριωτισμό

Στα πρόσωπα του Ηγούμενου της Ι.Μ. Αγάθωνος Φθιώτιδας π. Γερμανού και του συνταξιούχου αιδεσιμώτατου Βαθυλάκκου π. Ρωμιανά, από την ΕΑΧ, τιμήθηκε η Ορθοδοξία και ο πατριωτισμός των εκπροσώπων της Εκκλησίας.

Ο π. Γερμανός της Ι.Μ. Αγάθωνος, ο άγιος της Ορθοδοξίας & της Πατρίδας τιμήθηκε από την Ε.Α.Χ. και παραλαμβάνει το αναμνηστικό από τον δημοτικό σύμβουλο Ρεντίνας κ. Ραμαντάνη πλαισιωμένος από τους ιερείς Βαθυλάκκου & Κέδρου.

Ζωντανή η λαϊκή παράδοση των Αγράφων της Πίνδου

Αγραφιώτες, Βλάχοι και Σαρακατσαναίοι στο χορό

Χορευτικοί όμιλοι Βαθουσιάνης και Κέδρου.

Πάρα πολλά συγκροτήματα παραδοσιακών χορών συμμετείχαν στο Αντάμωμα και παρουσίασαν χορούς των Αγράφων και της Πίνδου, δίνοντας ένα άλλο χρώμα στις εκδηλώσεις και προβάλλοντας τη ζωντανή λαϊκή παράδοση της περιοχής αλλά και τους δεσμούς που αναπτύχθηκαν ανά τους αιώνες από Αγραφιώτες, Βλάχους και Σαρακατσαναίους. Συμμετείχαν χορευτικά από τους Δήμους: Ρεντίνας, Μετσόβου, Δομοκού, Μακρακώμης και τις κοινότητες: Κέδρου, Φαναρίου, κρουονερίου, Βαθουσιάνης, Ελληνοπούργου, Λιονταρίου, οι Σαρακατσαναίοι φθιώτιδας.

Στην ορχήστρα συμμετείχαν οι μουσικοί: Απ. Τζιαχρής και Κ. Βασιλάκης (κλαρίνο), Η. Αποστολακούλης (βιολί), Θ. Γκάσσοσ (κιθάρα). Τραγουδίσαν οι: Γ. Γιαννόπουλος, Γ. Κατσάρης, Γ. Σούρλας, Αλαφροπιάτης. Οι Μετσοβίτες είχαν δική τους ορχήστρα.

Προεδρείο

Το προεδρείο του Ανταμώματος των Αγραφιωτών. Ο δημοσιογράφος κ. Ηλίας Προβόπουλος, ο επιχειρηματίας κ. Ν. Χόντος, ο κ. Τσαντήλας, ο καθηγητής Α.Π.Θ. κ. Βασίλης Παπαζάχος, ο Δήμαρχος Φουρνά κ. Σπ. Ματσούκας, ο Δήμαρχος Ρεντίνας κ. Αρ. Αυγέρως.

ορεινής ζώνης για την αξιοποίηση μιας σειράς πλουτοπαραγωγικών πόρων όπως: δάση, ιαματικά νερά, τουριστική υποδομή, γεωργία, κτηνοτροφία, ο τόπος των Αγράφων θα ήταν σήμερα πραγματικά η Ελβετία της Ελλάδας όχι ως φυσική ομορφιά - όπως χαρακτηρίζουν τ' Άγραφα οι δημοσιογράφοι - αλλά ως τόπος ανάπτυξης και ευημερίας".

Ακόμη επισήμανε ότι κυβέρνηση, κόμματα και φο-

Κάντε ένα πρωτοποριακό βήμα. Δώστε ελπίδα σ' αυτόν το λαό.

Τουλάχιστον προσπαθείστε.

Σχεδιάστε - υλοποιείστε ένα πιλοτικό πρόγραμμα για τ' Άγραφα. Εάν πετύχει θα μπορούσατε να το εφαρμόσετε σ' όλη την ορεινή Ελλάδα".

Σε άλλο σημείο της ομιλίας του ο κ. Τσαντήλας αναφέρθηκε στον ιστορικό δήμο Ρεντίνας τονίζοντας την ανάγκη να εξαιρεθεί από την ανα-

Χάνουμε το όνομά μας συμπατριώτες.

Χάνουμε την ταυτότητά μας.

Σαν Άγραφα, δοξαστήκαμε.

Σαν Άγραφα, μας αναγνώρισαν όλοι οι κατακτητές. Καμιά ονομασία χωρίς το συνοδευτικό Άγραφα, δεν δίνει το γεωγραφικό στίγμα ούτε το σημείο αναφοράς. Πριν είναι αργά, ζητείται από την ηγεσία του Υπ. Εσωτερικών σε κάθε νέο Δήμο να προστεθεί και το όνομα Άγραφα.

Τ' Άγραφα είναι η τιμή και η περηφάνειά μας. Απεμπολούμε αυτό που οι άλλοι μας παρέδωσαν.

Ο αποχρωματισμός των Αγράφων του νομού Καρδίτσας, είναι ανιστόρητη και καταστρεπτική επιλογή. Ένας ακόμη λόγος για να θεσμοθετηθεί το Επαρχείο Αγράφων".

Χορηγοί και επίτιμα μέλη της Ένωσης Αγραφιωτικών χωριών

Πάγια αρχή της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών είναι να αποδίδει ελάχιστη τιμή στους ανθρώπους που συμπαραστέκονται στο έργο της και βοηθούν την περιοχή Αγράφων.

Αυτή τη φορά τιμήθηκαν οι οικονομικοί χορηγοί της Ένωσης κ.κ. Κων/νος Μπολτσιής, Σωκράτης Κόκκαλης, Ν. Χόντος, Θ. Καλογρίτσας και για διαφορετικούς λόγους οι κ.κ. Λ. Μπασδέκης (δασολόγος, Ευαγ. Φάκα, Γ. Σαλαγιάννης).

Στις 24 Αυγούστου στον Ι. Ναό Κοσμά του Αιτωλίου Διπλή γιορτή στο Γρεβενοδιάσελο

Προς τιμήν
του Πατροκο-
σμά του Αιτω-
λού και του
Πρωτοκαπετά-
νιου των
Αγράφων
Βασίλη Δίπλα

Ρεπορτάζ: Φρόσω Παύλου (δημοσιογράφου)

Πρόσφορα φασολάδας από τον δραστήριο Σύλλογο Αποδήμων Σαρανταπόρου και το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο

Εκδηλώσεις μνήμης για τον πατροκοσμά του Αιτωλού και τον πρωτοκαπετάνιο των Αγράφων της προεπαναστατικής περιόδου Βασίλη Δίπλα, πραγματοποιήθηκαν στις 24 Αυγούστου στις θέσεις "Κρασιά" και "Γρεβενοδιάσελο". Οι εκδηλώσεις διοργανώθηκαν από την Ένωση Αγραφιωτικών χωριών τον Σύλλογο Σαρακα-

τσαναίων Καρδίτσας "Τ' Άγραφα" τικκοινότητες Νεραϊδας και Αμαράντου, καθώς και από το εκκλησιαστικό Συμβούλιο Σαραντάπορου και του Συλλόγου Αποδήμων Σαρανταπόρου. Οι εκδηλώσεις ξεκίνησαν με θεία λειτουργία στον Ιερό ναό Κοσμά του Αιτωλού μετά αρτοκλασίας. Στην αυλή της εκκλησίας ο

πρόεδρος της ΕΑΧ αφού τόνισε ότι η εκδήλωση αυτή που πραγματοποιείται από το 1995 εντάσσεται στις προσπάθειες ανάδειξης της ιστορικής-θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου μας, συνέχισε λέγοντας ότι είναι ανάγκη να προχωρήσουν οι εργασίες του οδικού άξονα Καρδίτσας - Αγρινίου, έργο απαραίτητο για

την σύνδεση του νομού μας με τη Δυτ. Θεσσαλία. Ο πρόεδρος του Συλλόγου Σαρακατσαναίων κ. Αθ. Μόσχος, στο σύντομο χαιρετισμό αναφέρθηκε στην ιστορία του σημείου των εκδηλώσεων. Στις εκδηλώσεις παρευρέθηκε

ρία του Πατροκοσμά του Αιτωλού, ενώ ο κ. Βαγγέλης Σπανός μίλησε για τον αγραφιωτή πρωτοκαπετάνιο της κλεφτουριάς Βασίλη Δίπλα.

300.000 δρχ. για τον Ιερό Ναό του Πατροκοσμά

Από τη διοίκηση της Ένωσης Αγραφ. χωριών και τον Σύλλογο Σαρακατσαναίων Καρδίτσας, διατέθηκαν στον Ιερέα π. Ευάγγελο Γεροκώστα του Σαρανταπόρου το ποσό των 200.000 δρχ. για εργασίες συντήρησης στον Ιερό ναό του Πατροκοσμά.

Εκατό χιλ. επίσης διέθεσε και ο κ. Στ. Θεολόγης (π. Ανδρος της ΕΑΧ για τον ίδιο σκοπό.

και οβουλευτής κ. Νίκος Σαλαγιάννης ο οποίος απήλυσε ένα σύντομο χαιρετισμό. Ομιλητές ήταν ο Αιδεσιμώτατος Παπαγιώργης Δήμου ο οποίος αναφέρθηκε στην ιστο-

Οι Ιερείς Παπαγιώργης και ΠαπαΒαγγέλης, πραγματικοί ποιμένες.

Η τελευταία μάχη του Βασίλη Δίπλα

Η ομιλία του Βαγγ. Σπανού

Αγαπητοί συμπροσκυνητές Αυτόν τον όμορφο τόπο, τον χλιοδρασκελισμένο από καπεταναίους όλων των εποχών που όταν το πατάμε διπλασιάζει τον ορίζοντα, που ελέγχει οπτικά το Θεσσαλικό κάμφο αλλά και τον ορεινό χώρο της Ευρυτανίας, αυτόν τον τόπο

σχέσεων μεταξύ μας.

Έχει πλέον καθιερωθεί διπλό προσκύνημα κάθε χρόνο την ίδια μέρα στο χώρο αυτό που είμαστε σήμερα συγκεντρωμένοι.

Προσκύνημα στον Άγιο Κοσμά όχι μόνο ως Άγιο, αλλά και ως εθνομάρτυρα και εθναπόστολο, που ανακηρύχθηκε λόγω της μεγάλης εθνικής δράσης του, στο σκλαβωμένο έθνος μας, και προσκύνημα στον Τουρκοφάγο και ατρόμητο ήρωα και πρωτοπαλλικό του Κατσαντώνη Βασίλη Δίπλα, που έπεσε ηρωικά μαχόμενος με χίλιους Τουρκαρβανίτες, εδώ στο υψωματάκι αυτό, που είναι πάνω από αυτό το διάσελο. Γι αυτό χρέος μας είναι να αναφερθούμε έστω και περιληπτικά, αν όχι για την ευρύτερη δράση του στην περιοχή των Αγράφων, τουλάχιστον για την τελευταία αυτή μάχη που απέβη μοιραία γι αυτό το αδούλωτο πρωτοπαλλικό του Κατσαντώνη.

Ήταν Ιούνης του 1807 όταν ο Αλή Πασάς σε αντικατάσταση του στρατάρχη Βελιγέκα που σκοτώθηκε απ' τους Κατσαντωναίους στη μάχη της Φιδόσκαλας, ανέθεσε τη Διοίκηση του Στρατιωτικού τμήματος επιχειρήσεων, στ' Άγραφα στον αιμοβόρο και σατράπη αξιωματικό Μουχουρτάρη.

Την ίδια εποχή ο Κατσαντώνης έστειλε ένα τμήμα απ' τα παλληκάρια του με αρχηγό το Δίπλα και καταυλίστηκαν πάνω απ' αυτό το διάσελο στο υψωματάκι με προορισμό να ελέγχουν αυτό το διάσελο που περνούσε ο δρόμος για τυχόν επιδρομή των Τούρκων προς τα ορεινά χωριά μας. Ξ

Όμως όπως πάντα δεν έλλειψαν οι προδότες σε όλες τις εποχές της ιστορίας μας, έτσι και τότε βρέθηκε κάποιος προδότης απ' τη γύρω περιοχή και πρόδωσε στους Τούρκους τον καταυλισμό των αρματωλών.

Έτσι μια νύχτα ο αιμοβόρος Μουχουρτάρης με χίλιους τουρκαρβανίτες έφθασε στο σημείο αυτό και κύκλωσε ασφυκτικά το χώρο του καταυλισμού με την ψευδοπεποίθηση ότι θα τους έπιαναν όλους αιχμαλώτους. Δεν άργησαν όμως να διαψευστούν τα σχέδια και οι επιθυμίες του αιμοχαρούς Μουχουρτάρη αφού όταν ακούστηκε ο πρώτος πυροβολισμός του σκοπού του Δίπλα, τα παλληκάρια του όχι μόνο δεν έχασαν την ψυχραιμία τους αλλά με την πειστική και αποφασιστική προτροπή του Αρχηγού τους, για σπάσιμο του εχθρικού κλοιού, όρμησαν με την παλληκαριά και αυτοθυσία που τους διέκρινε και σαν σίφουνας και κατεβασμένο ορμητικό ποτάμι που σαρώνει στο πέρασμά του ότι βρίσκει μπροστά του, όχι μόνο δεν δέχτηκαν το κάλεσμα των Τούρκων για παράδοση, αλλά έσπασαν τον τόσο ισχυρό κλοιό σκοτώνοντας περί τους 150 Τουρκαρβανίτες.

Στην άνιση αυτή σε αριθμό ανδρών μάχη σκοτώθηκαν (12) μόνο παλληκάρια μαζί με τον αρχηγό τους Βασίλη Δίπλα. Έτσι από τότε η τοποθεσία αυτή πήρε το όνομα "στο μνήμα του Δίπλα" και αποτέλεσε την αιτία έστω και μετά από τόσα χρόνια να στηθεί αυτό το φτωχό και απλό ομοίωμα για να μας θυμίζει τον ηρωισμό που περιγράφει και η λαϊκή ποίηση με την παρακάτω περικοπή.

Όσο είναι ο Δίπλος ζωντανός πόλεμο δε φοβάται γιατί έχει λεβέντες διαλεχτούς αετούς Κατσαντωναίους τρών' τη μπαρούτη σαν ψωμί τα βόλια σαν προσφάγι Σφάζουν τους τούρκους σαν τραγιά Αγάδες σαν κριάρια ποτέ δεν παραδίνονται κι ως είναι κυκλωμένοι ανοίγουν στράτα για να βγουν και όσοι απομείνουν.

Αμέσως μετά οι συγκεντρωμένοι μετέβησαν στο χώρο του μνημείου του Βασ. Δίπλα όπου εψάλει επιμνημόσυνη δέηση

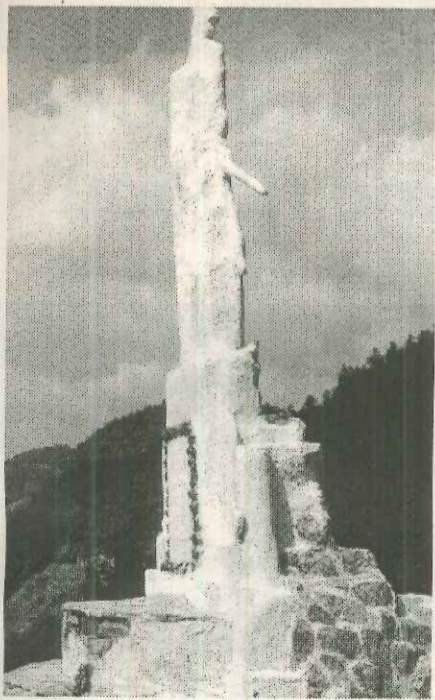
και έγινε κατάθεση στεφάνου. Η εκδήλωση έκλεισε με παραδοσιακό πανηγύρι και διασκέδαση κάτω από τα έλατα.

Επιχειρηματίες, φορείς και χορηγοί Στηρίζουν τη λειτουργία της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών

Στο τεράστιο αγώνα που κάνει η Διοίκηση της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών, για τα προβλήματα του νομού Καρδίτσας και την προβολή της ορεινής ζώνης των Αγράφων, βρίσκει σημαντική υποστήριξη από επιχειρηματίες, φορείς και χορηγούς Καρδιτσιώτες που μένουν στην Καρδίτσα ή διατρέπουν στην Ξενιτιά.

Το Δ.Σ. της Ένωσης, επιθυμεί να εκφράσει τις πιο θερμές ευχαριστίες σ' όλους που συμπαραστέκονται στο έργο μας και ειδικότερα:

- 1ον. Τον Δήμαρχο Καρδίτσας και όλα τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου Καρδίτσας.
- 2ον. Τον Δήμαρχο Φουρνάς Ευρυτανίας.
- 3ον. Τον Δήμαρχο Ρεντίνας.
- 4ον. Τους προέδρους και τα μέλη του Συμβουλίου Περιοχής Λίμνης Πλαστήρα και Μενελαΐδος.
- 5ον. Το Δ.Σ. της ΤΕΔΚ.
- 6ον. Τον πρόεδρο και το Δ.Σ. του Επιμελητηρίου.
- 7ον. Τον πρόεδρο και το Δ.Σ. του Εμπορικού Συλλόγου.
- 8ον. Την Α.Τ.Ε.
- 9ον. Τον Σύλλογο Φουρνιωτών "Ο ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ".
- 10ον. Τους χορηγούς κ.κ. Κων/νο Μπόλτση, Χόντο Νίκο, Καλογρίτσα Θωμά, Σ. Κόκκαλη.
- 11ον. Τους διαφημιζόμενους στο Τουριστικό Εντυπο κ.κ. Ένωση Παντοπωλών Καρδίτσας, Τυροκομική Καρδίτσας "ΑΓΡΑΦΑ Α.Ε.", Ζορμπάς, ΣΕΚΑΠ, ΔΕΤΑΚ, HONDOS CENDER, Τουριστικό γραφείο "ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ" Ένωση Ξενοδόχων Λίμνης Πλαστήρα, Καλογρίτσας, Chalet, Nissan, Fiakar Ε.Π.Ε., "Ηλιόλουστο", Goody's, Βύρων Παπιάς, Αντωνόπουλος "Μάνδρα αυτοκινήτων", Ε. Δήμου, Αγροτική Τράπεζα, Scavolini, Grammi, "Νέα Παιδεία", Ζώγας-Κατσούλης-Τασίκα, Hotel "KIEPION" Alfa car Α.Ε.
- 12ον. Τους επιχειρηματίες της πόλης, που είμαστε υπόχρεοι και δείχνουν κατανόηση.

διάλεξαν οι δυο εθνομάρτυρες Πατροκοσμάς ο Αιτωλός και Βασίλης Δίπλος να στήσουν το σκέκι τους, και να μας φιλοξενούν κάθε χρόνο αυτή τη μέρα, χαρίζοντάς μας πέρα από την οπτική ικανοποίηση που νοιώθουμε απ' τις φυσικές ομορφιές με την απέραντη θέα και το πεντακάθαρο οξυγόνο που απολαμβάνουμε κάτω απ' τους ανήλιαγους ίσκιους των ελατιών, και το δροσερό στρώμα της φτέρης, να μας χαρίζουν την αναγκαία για όλους μας ψυχαγωγία και την απαραίτητη ανάπτυξη και ανανέωση των

Τουριστικές διαδρομές στ' Άγραφα

Ο τ. Δήμος Μενελαΐδος

Η "λουτρόπολη" του ν. Καρδίτσας

Η πλούσια βλάστηση με μαγευτικά δάση από κέδρους, βελανιδιές, καστανιές και με έλατα στις υψηλότερες περιοχές, ποτάμια γεμάτα ψάρια (κεφάλους, χέλια και κυρίως λαδούσες), η ομορφιά των παραδοσιακών οικισμών η παρουσία αρκετών αρχαιολογικών μνημείων και εκκλησιαστικών χώρων σπουδαίας σημασίας, αλλά

Του Βαγγέλη Ρωμανά
Γραμματέα της Ένωσης
Αγραφιότικων Χωριών

και οι ιαματικές πηγές συντελούν στην πραγματοποίηση μιας διαδρομής ποικίλων ενδιαφερόντων.

Ξεκινώντας νότια από την Καρδίτσα και μετά από 23 χιλ. δρόμου στον κάμπο, φτάνουμε στον Κέδρο, όμορφο χωριό με πλούσια ιστορική και αρχαιολογική παράδοση και με πολλές πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Στην είσοδο του χωριού το δα-

σάκι του Αγίου Νικολάου αποτελεί κατάλληλο χώρο αναψυχής. Νότια του Κέδρου βρίσκεται το καταφύγιο Θηραμάτων του Κατόχλωρου. Δυτικότερα διακρίνεται το Λουτρό, όπου οι Άγγλοι, οι Τούρκοι και οι Έλληνες υπέγραψαν συνθήκη ανακωχής το 1878. Νοτιοδυτικά βρίσκεται το Θραψίμι χαρακτηριστικό Αγραφιότικο χωριό, όπου υπάρχει πελασγικό κάστρο σε ιδιαίτερα στρατηγική θέση. Από την διασταύρωση μεταξύ Ανάβρας- Αχλαδιάς, μπορούμε να επισκεφτούμε και τα Λουτρά Καϊτσας που ανήκουν στις κοινότητες Μακρυνάχης Φθιώτιδας και Κτιμένης Καρδίτσας.

Η Κτιμένη θεωρείται η πρωτεύουσα της αρχαία Δολοπίας της οποίας τα ερείπια αναγνωρίζονται κοντά στο ομώνυμο χωριό (Δρανίστα) του Δήμου Ταμασίου. Οι αρχαίοι Δόλοπες πήραν μέρος στην εκστρατεία της Τροίας με αρχηγό τον Φοίνικα, στο στρατό του Αχιλλέα.

Στο δρόμο από Κέδρο για τη Ρεντίνα, καθώς ανηφορίζουμε την οροσειρά, ακολουθώντας τη φυσική ομορφιά που μας προσφέρει ο ποταμός Σοφάδιτης και οι απότομο λόφοι, συναντάμε μπροστά μας τα Ιαματικά Λουτρά Σμοκόβου. Από τη μια φυσιολατρεία και δροσιά και από την άλλη δυνατότητες θεραπείας προσφέρονται σε αφθονία στον επισκέπτη "Βασίλισσα των θειούχων πηγών" αποκαλείται η

λουτρόπολη Σμοκόβου (500 μ. υψ).

Η λειτουργία της χρονολογείται ήδη από το 1662 και γνώρισε μεγάλη άνθηση κατά την εποχή του Αλή Πασά. Θεωρούνται ιδανικά για τη θεραπεία παθήσεων του αναπνευστικού και πεπτικού συστήματος, δερματοπάθειες, χρόνιες ρευματοπάθειες και για γυναικολογικές παθήσεις.

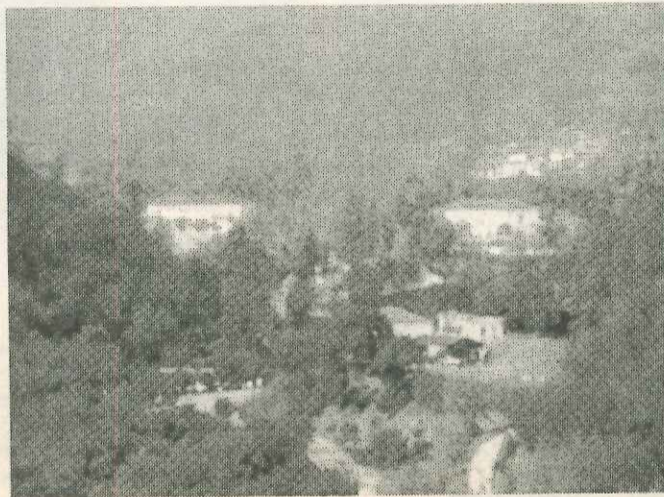
Η διαδρομή συνεχίζεται διασχίζοντας μια σειρά βουνοκορφών και με την αίσθηση απελευθέρωσης από τα δε-

ιστορική πορεία που ξεκινά από την ελλ. αρχαιότητα και τη δολοπική Μενελαΐδα.

Ανατολικά της Λουτροπηγής έχει κατασκευασθεί το Φράγμα Σμοκόβου.

Είναι χωμάτινο, το ύψος του 110 μ. θα καλύψει 9.000 στρέμματα των κοινοτήτων Λουτροπηγής και Κτιμένης και θα αρδεύουν 250.000 στρέμματα του θεσσαλικού κάμπου.

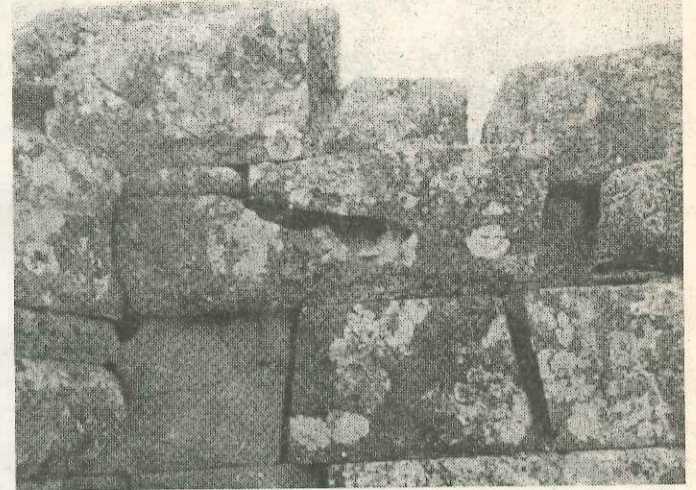
Η Ρεντίνα, που πρόσφατα έγινε ο πέμπτος δήμος του Ν. Καρδίτσα, σίγουρα μας αποζημιώνει με τον καλύτερο τρό-

Λουτρά Σμοκόβου. Ο Αλή Πασάς των Ιωαννίνων τα έκανε γνωστ. Σήμερα ανθούσα κοινοτική επιχείρηση, δέχονται χιλιάδες επισκέπτες απ' όλη την Ελλάδα.

σμά της καθημερινότητας να μας κυριεύει. Λίγα χιλιόμετρα ψηλότερα και νοτιοανατολικά βρίσκεται η Λουτροπηγή, σε υψόμετρο 600 μ. και με μια

πο. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο η Ρεντίνα να αποκαλείται "Βασίλισσα των Αγράφων". Εδώ συστάθηκε και η πρώτη πολιτική οργάνωση της Εθνικής

Κάστρο Θραψιμίου

Αντίστασης.

Δύο μουσεία του χωριού. Το θρησκευτικό και εκείνο της Εθνικής Αντίστασης. Ιδιαίτερου ενδιαφέροντος η Ι.Μ. Κοιμήσεως της Θεοτόκου που χτίστηκε το 1579. Οι τοιχογραφίες του 17ου αιώνα, τα παλιά τέμπλα και το τοιχογραφημένο παρεκκλήσι του Τιμού Σταυρού αποτελούν χαρακτηριστικά τμήματα του Μοναστηριού. Ο Ι. Ναός του Αγίου Γεωργίου παρουσιάζει εξωτερικές τοιχογραφίες του 18ου αιώνα.

Οι λάτρεις της φύσης και της περιπέτειας μπορούν να επιλέξουν να γνωρίσουν την ευρύτερη περιοχή του δήμου Ρεντίνας και κυρίως το Ζαχαράκι, καθώς και τις γύρω κοινότητες, να κατευθυνθούν προς τις δύο ορεινές κοινότητες (750 μ. υψομ.) Αηδόνοχω-

ρίου και Βαθυλάκκου για να απολαύσουν το κελήδημα των αηδονιών και την πλούσια βλάστηση και να επισκεφθούν τα ιαματικά Λουτρά "Σουλαντά" στα όρια των δύο κοινοτήτων.

Η πρόσβαση στις δύο κοινότητες και στους οικισμούς τους δεν είναι πολύ εύκολη και ιδιαίτερα κατά τους χειμερινούς μήνες. Οι ομορφιές της άγριας φύσης, οι δυνατότητες κατασκήνωσης και περιπάτου στα ελατοδάση, η ξεχωριστή φιλόξενη διάθεση των κατοίκων, θα αποζημιώσουν όμως με τον καλύτερο τρόπο τους τολμηρούς επισκέπτες.

Απο το Βαθυλάκκο είναι δυνατή η επιστροφή στην Καρδίτσα διαμέσου Λουτρών Σμοκόβου.

Τεκμηριωμένο υπόμνημα προς τον Πρωθυπουργό για την πορεία των έργων του φράγματος Σμοκόβου

Η δημοπράτηση, χρηματοδότηση και επέκταση του αρδευτικού δικτύου

• Το υδρευτικό δίκτυο για τους 34 Ο.Τ.Α. Σοφάδων- Παλαμά

Κύριο Πρωθυπουργέ, στην Κοινότητα Καλλιφωνίου του νομού μας, πραγματοποιήθηκε σύσκεψη εκπροσώπων της Αυτοδιοίκησης, των Αγροτικών Συλλόγων και Συν/σμών της νοτιο ανατολικής περιοχής του νομού Καρδίτσας (40 Ο.Τ.Α) με κύριο θέμα: Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΣΜΟΚΟΒΟΥ.

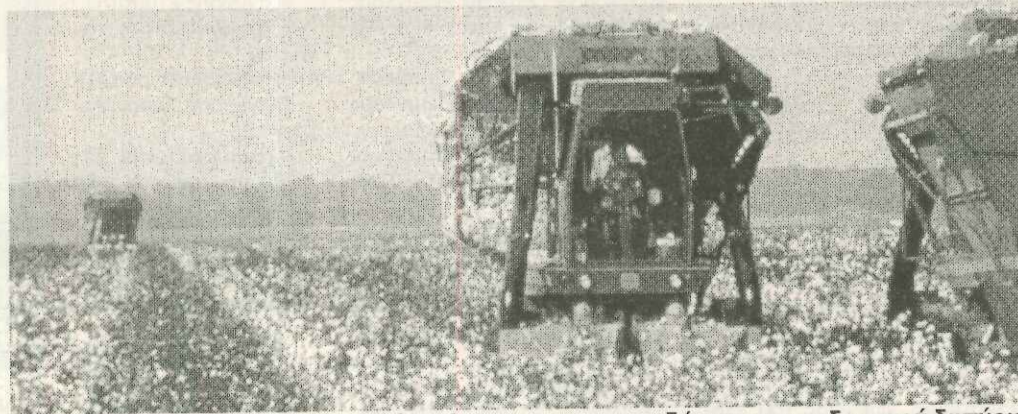
Μετά τις τεκμηριωμένες εισηγήσεις για όλο το φάσμα και τη μορφή των έργων, τις τοποθετήσεις και τον διάλογο που ακολούθησε επισημάνθηκαν:

1ον. Η σημασία των έργων του Σμοκόβου για χιλιάδες καλλιεργητές της περιοχής, την τοπική, Θεσσαλική και εθνική οικονομία.
2ον. Η μεγάλη καθυστέρηση στα έργα κεφαλής παρά τη διάθεση 20 δις. μέχρι σήμερα.
3ον. Η μη έναρξη του αρδευτικού δικτύου.
4ον. Η μη κάλυψη εκτάσεων 150.000 στρεμ. της περιοχής από το αρδευτικό δίκτυο Σμοκόβου τα οποία επίσης δεν καλύπτονται από το δίκτυο ΤΑΥΡΩΠΟΥ ή μελλοντικά του

ΑΧΕΛΩΟΥ.
Κύριε Πρωθυπουργέ, παίρνοντας υπόψη όλα τα δε-

Σμοκόβου.
2ον. Διάθεση πίστωσης 3 δις. για την ΜΕΛΕΤΗ και

έγινε - του πρώτου τμήματος του αρδευτικού δικτύου Σμοκόβου για την κάλυψη 30.000

Η κυβέρνηση πρέπει να προχωρήσει άμεσα στη χρηματοδότηση του αρδευτικού δικτύου Σμοκόβου που θα αρδεύσει 250.000 στρέμματα στην περιοχή Σοφάδων.

δομένα καταλήξαμε σε μια σειρά ΡΕΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ιεράρχησης των έργων κατά προτεραιότητα και ζητάμε η κυβέρνηση και η ηγεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ να δρομολογήσει άμεσα:

1ον. Τη διάθεση 4 δις. για την πλήρη αποπεράτωση των έργων κεφαλής του Φράγματος

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ του ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ 34 Ο.Τ.Α (35.000 κατ.) της περιοχής από το Φράγμα Σμοκόβου.

Η ύδρευση σήμερα των Ο.Τ.Α. από γεωτρήσεις, εγκυμονεί τεράστιους κινδύνους.
3ον. Άμεσα, ανάθεση στη μειοδότη κατασκευαστική εταιρεία - από τη Δημοπρασία που

στρεμ. με το ποσό των 9 δις.
4ον. Σύνταξη δεκαετούς χρονοδιαγράμματος αποπεράτωσης συνολικά του αρδευτικού δικτύου για τα 260.000 στρεμ.
5ον. Σύνταξη μελέτης επέκτασης και κάλυψης καλλιεργούμενων εκτάσεων 150.000 στρεμ. 20 Ο.Τ.Α. της ίδιας περιοχής.

δον. Αποπεράτωση οδικών αξόνων πρόσβασης στο φράγμα Σμοκόβου Περιφερειακού (Υπάρχει μελέτη στο ΥΠΕΧΩΔΕ).

Κύριε Πρωθυπουργέ, το σύνολο των έργων του Σμοκόβου θα έχουν ως αποτέλεσμα:

- * Υπεραξία των χωραφιών
- * Μείωση κόστους παραγωγής
- * Αύξηση παραγωγής
- * Αύξηση εισοδήματος των αγροτικών οικογενειών
- * Προστασία του υδροφόρου ορίζοντα της Θεσσαλίας
- * Αντιπλημμυρική προστασία του κάμπου
- * Έργα κοινωνικής υποδομής και υγείας (ύδρευση)
- * Ηλεκτροπαραγωγή
- * Τουριστική Αξιοποίηση
- * Χιλιάδες θέσεις εργασίας στα έργα κατασκευής
- * Εισροή κεφαλαίων στο νομό Καρδίτσας
- * Αναβάθμιση συνολικά του νομού Καρδίτσας
- * Συγκράτηση του Αγροτικού πληθυσμού

Η Σ. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΣΜΟΚΟΒΟΥ

ΟΙ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Τσαντήλας Βασίλης
Διδάγγελος Γιώργος
Μουτατιάν Κων/νος
ΟΙ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Κεχαγιάς Γιώργος
Αλεξάκος Φώτης
Σαλαγιάννης Χρήστος
Κακαράς Γιάννης (περιοχή Δομοκού)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
Χαλβατζάρας Αχιλλέας
ΟΙ ΔΗΜΑΡΧΟΙ

Εξάρχος Κώστας (Παλαμάς)
Κατσάρας Βασίλης (Σοφάδες)
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Παπαλιτάς Βασίλης
ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΑΡΧΕΣ

Παπαδόπουλος Γιάννης- Καλλιφωνίου

Καλλιπιάς Ευάγγελος- Πασχαλίτσας

Βαϊόπουλος Γιώργος- Μελισσοχωριού
Καραμουλάς Χρήστος- Γραμματικού

Μηδενική απορρόφηση πιστώσεων για τα Θρησκευτικά Μνημεία

Επιστολή για την πορεία χρηματοδότησης των θρησκευτικών μνημείων του νομού από το Πρόγραμμα ΣΑΝΑ 2 της περιφέρειας Θεσσαλίας έστειλε ο νομάρχ. Σύμβουλος κ. Βασίλης Τσαντήλας στην οποία αναφέρει:

*** Ευθύνες σε Νομαρχία και Περ. Θεσσαλίας για το χάσιμο 150 εκατομ. * Αποκαλυπτική επιστολή του Βασ. Τσαντήλα**

Σύμβουλου) και σύμφωνα με τις επιταγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για:

α) Σύνταξη Μελετών
β) Συμπλήρωση Τεχνικών Δελτίων, έγινε η χρέωση κατά μνημείο στην 7η Εφορεία, Δ/ση ΤΥ και Κοινότητα ή Εκλ. Συμβούλιο.

Δυστυχώς για λόγους που πρέπει να τους αναζητήσετε και αποδώσετε στους αρμόδιους: Νομ. Αυτοδιοίκηση, Περιφέρεια Θεσσαλίας δεν προχώρησαν ούτε οι μελέτες ούτε τα τεχνικά δελτία και βέβαια δεν

χρεωμένοι να σας ενημερώσω ότι υπάρχει πρόβλημα με τη χρηματοδότηση των μνημείων. Επίσημες πληροφορίες από την Περιφέρεια Θεσσαλίας αναφέρουν ότι:

α) Στον σχετικό κώδικα των κονδυλίων για τα Μνημεία, υπάρχει υπέρβαση των πιστώσεων και

β) Άλλοι νομοί της Θεσσαλίας αφού απορρόφησαν τις δικές τους πιστώσεις, προχώρησαν και σε υπερβάσεις σε βάρος των πιστώσεων που δεν υπήρχε απορρόφηση !!!

I.M. Αγίας Τριάδας Δρακότρυπας. Εξωτερική άποψη

Αιδεσιμώτατε, κύριε πρόεδρε της Κοινότητας, Κοινοτικοί και εκκλησιαστικοί Σύμβουλοι μετά από εισήγηση της 7ης Εφορείας Βυζαντινών Μνημείων, και ομόφωνη επικύρωση από τη Νομαρχιακή Επιτροπή

I.M. Αγίας Τριάδας Οξυάς. Άποψη της Μονής

Παιδείας και Πολιτισμού τον Δεκέμβριο του 1995 κατανεμήθηκε το ποσό της εγγεγραμμένης πίστωσης στο πρόγραμμα ΣΑΝΑ 2 της περιφέρειας Θεσσαλίας ύψους 150 εκατ. σύμφωνα με τον πίνακα που σας επισυνάπτω.

Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στη Νομαρχία στη συνέχεια με την παρουσία των ενδιαφερομένων και των αρμόδιων παραγόντων (Αρχαιολόγοι, Δ/ση Τ. Υπηρεσιών, Υπ. Προγ/σμου, Νομάρχης, Νομ.

έγιναν εργασίες στα μνημεία ατο 1996 ούτε μεταφέρθηκαν πιστώσεις αφού και για το 1997 στο πρόγραμμα προβλέπεται μηδενική απορρόφηση. Γνωρίζω βέβαια ότι ορισμένοι από σας - προς τιμήν σας- προχωρήσατε και σε σύνταξη μελετών και σε εκτέλεση εργασιών, χωρίς δυστυχώς να σας στηρίξουν οι αρμόδιοι.

Αιδεσιμώτατε, κύριε πρόεδρε, και για λόγους ουσίας για το νομό Καρδίτσας και για λόγους ηθικής τάξης είμαι υπο-

Τι πρέπει να γίνει για να μη χαθούν οι πιστώσεις;

1) Σύνταξη Μελετών- Τεχνικών Δελτίων με την άμεση συνεργασία της 7ης Εφορείας και τη Νομ. Αυτοκ/σης, στο ύψος της εγγεγραμμένης πίστωσης και για τη συγκεκριμένη εργασία σε κάθε μνημείο.

2) Η Νομ. Επιτροπή Πολιτισμού της Νομ. Αυτ/σης, να απαιτήσει την εγγραφή ίσωσης για το 1998 από το πρόγραμμα ΣΑΝΑ 2 τη Περιφέρειας Θεσσαλίας ύψους 100 εκατ. τουλάχιστον και πληρωμή των εκτελεσθεισών εργασιών μέσα στο 1997.

Αιδεσιμώτατε, κύριε πρόεδρε,

Σας μετέφερα την πραγματική εικόνα για το θέμα από αγνία κι ενδιαφέρον για τα θρησκευτικά μνημεία. Ενα είναι βέβαιο. Υπάρχουν ευθύνες και είναι συγκεκριμένες. Αλλά δεν θα βρεθούν αρμόδιοι για να τις αναλάβουν είτε είναι πολιτικοί είτε υπηρεσιακοί παράγοντες και η εύκολη λύση θα είναι να τις μεταφέρουν σε άλλους για να καλύψουν- με την πιο επιεική έκφραση- την δική τους απραξία, αδιαφορία ή και σύμπραξη στη χρηματοδότηση άλλων νομών σε βάρος της Καρδίτσας.

Σας στέλνω αντίγραφο της κατανομής του 1995 για τα μνημεία της Καρδίτσας. Είμαι στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε συμπληρωματική πληροφόρηση και για συντονισμό ενεργειών.

Σ.Σ. Για τις Ιερές Μονές Ρεντίνας, Μεταμορφώσεως, Μαυροματιού και Πετριλίου, που χρηματοδοτήθηκαν επι προεδρίας μου μετά από σχετικό υπόμνημα που υπεβλήθη στον Υπ. ΠΕΧΩΔΕ κ. Λαλιώτη το 1995 με το ποσό των 20

εκατ. εκάστη, οι πιστώσεις μεταφέρθηκαν στη Νομ. Αυτ/ση, δεν γνωρίζω εάν υπάρχει απορ-

ρόφηση αλλά εδώ δεν υπάρχει κίνδυνος να χαθούν τα χρήματα.

ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ- ΣΤΕΡΕΩΣΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΑΝΤ 2- ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΟΣΟΥ 150 ΕΚΑΤΟΜ. ΕΙΣΗΓΗΣΗ 7ης ΕΦΟΡΕΙΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ Ν/Ε

Μνημείο 1	Ποσό εκατομ., σύνταξη μελέτης
1. I.M. Γενεθλίων της θ/κου Κοινότητας Βλασίου (στέγη)	5 Κοιν.
2. I.M. Γενέσιου της θ/κου Κοινότητας Ανθρού (οροφή- δάπεδο)	10 Κοιν
3. I.M. Γενέσιου της θ/κου Νεραϊδας (στέγη- περιβάλλον χώρος)	10 Κοιν
4. I.N. Αγίου Αθανασίου Παλαμά	10 Δήμος
5. I.M. Μεταμορφώσεως Βραγγιανών	15 Κοιν
6. I.M. Αγίου Ιωάννου Προδρόμου Παλιουρίου	15 7η Εφορ.
7. I.M. Αγίας Τριάδος Οξυάς (στέγη)	10 Εκκλησ.
8. I.M. Γενέθλιου θ/κου Μεσοβουνίου (συντήρηση)	5 Κοιν
9. I.M. Κοιμήσεως θ/κου Βαθυλάκκου (υποθεμελίωση)	5 Ν.Α.
10. I.M. Αγίας Τριάδος Μορφοβουνίου (συντήρηση)	5 Ν.Α.
11. I.N. Αγίου Ιωάννου Προδρόμου (στέγη)	5 Κοιν
12. I.M. Ζωδόχου Πηγής Καλογιανών (οροφή- δάπεδο)	5 Κοιν
13. I.N. Αμάραντου (στέγη)	5 Ν.Α.
14. I.N. Καλλιθέρου (στέγη)	5 Ν.Α.
15. I.N. Αγίας Παρασκευής Αγναντερού (στέγη)	10 Κοιν
16. I.N. Μελισσοχωρίου (στέγη)	5 Κοιν
17. I.N. Κέδρου (συντήρηση)	5 Κοιν
18. I.N. Αγίου Ακακίου (Ανάδειξη- συντήρηση)	5 Κοιν
19. I.N. Δρακότρυπας (στέγη)	5 Κοιν
20. I.N. Ασπίτσας (συντήρηση)	5 Κοιν
21. I.N. Βατσουνιάς (οροφή- στέγη)	5 Κοιν
Χρηματοδοτήσεις ΥΠΕΧΩΔΕ	
1. I.M. Ρεντίνας	20 Δήμος
2. I.M. Αγίου Γεωργίου Μαυροματιού	20 7η Εφορ.
3. I.M. Πετριλίου	20 Κοιν.
4. I.M. Μεταμόρφωσης	20 Κοιν.

Αντάμωμα των Απανταχού Κερασιωτών Ν. Καρδίτσας

Συγκινητικό και Μεγαλόπρεπο ήταν το ΑΝΤΑΜΩΜΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΕΡΑΣΙΩΤΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ, που πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 17-8-97 στην τοποθεσία "ΜΑΝΑ ΝΕΡΟΥ" Κερασιάς με πρωτοβουλία των Προέδρων: Κοινότητας κ. Βαΐου Ζαρκάδα σε συνεργασία με τους Προέδρους Συλλόγων: Βόλου κ. Τασίου Ηλία, Αθηνών κ. Καλογερογιάννη Ευαγγέλου και του κ. Γεωργίου Κοινοχρήστου του Συλλόγου Καρδίτσας, καθώς και στα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων: Κοινότητας και Συλλόγων.

Από "όρθρου βαθέως" κατέφθαναν τα πλήθη των ξενητεμένων και των εγχωρίων. Ο χώρος είχε διαμορφωθεί με πολύ κόπο. Την 8ην π.μ. άρχισε η υπαίθρια λειτουργία προεξάρχοντος του

Πανοσιολογιωτάτου κ. Κυριακού Τσολάκη, Αρχιμανδρίτου - Συγγραφέως, επικουρούμενου από το εγχώριο Ιερατείο και των καλιφώνων Ιεροψαλτών.

Με τη διανομή του αντιδώρου, ο ευφύεστατος πρόεδρος Κοινότητας κ. Ζαρκάδας Βάιος χαιρέτησε το μέγα πλήθος με συγκινητική προσλαλιά: Αναφέρθηκε στον ακούσιο ξενιτεμό. Ήπιαν με την κανάτα την πίκρα της ξενιτιάς, αλλά αναδείχθηκαν σε προσωπικότητες Εμπορίου, Βιομηχανίας, Επιστημών, αξιωμάτων στους κλάδους: Στρατού - Χωροφυλακής, όπου επρώτευσαν και πρωτεύουν, ώστε να είμαστε πολύ περήφανοι για όλους Σας. Έχουμε καθηγητές Πανεπιστημίων, Νομάρχες και Δικηγόρους επιφανεστάτους σ' όλο το γήινο πλάνο!...

Από το αντάμωμα των Κερασιωτών

Κάλεσε τους ξενιτεμένους να επανέλθουν τώρα που η Κερασιά αξιοποιείται, να αναπαλαιώσουν τα πατρογονικά τους σπίτια, ώστε να ξαναγίνει η Κερασιά το φημισμένο ΚΕΦΑΛΟΧΩΡΙ.

Στο διάστημα της προεδρίας μου ανακηρύξαμε ΕΠΙΤΙΜΟ ΔΗΜΟΤΗ, τον αξιόλογο ΔΑΣΚΑΛΟ κ. ΒΑΣΟ ΜΙΑΡΙΤΗ, που έγραψε το βιβλίο με τον τίτλο: "ΚΕΡΑΣΙΑ Η ΝΥΜΦΗ ΤΗΣ

ΚΑΙ ΠΕΤΡΟΠΕΡΔΙΚΑ ΤΩΝ ΑΓΡΑΦΩΝ", με το οποίο έγινε γνωστή η Κερασιά μας στα πέρατα της γης, όπου πήγε το βιβλίο του. Επίσης με τα δημοσιεύματά του στον Τύπο, η Κερασιά έγινε πασίγνωστη. Σήμερα σας ανακοινώνω ότι και πάλι ομόφωνα το κοινοτικό Συμβούλιο ανακήρυξε ΕΠΙΤΙΜΟ ΔΗΜΟΤΗ τον επιφανή ιατρό ΘΩΜΑ ΚΑΤΣΑΡΟ, που χω-

ρίς προσωπικό όφελος εξυπηρετεί κάθε Κερασιώτη που φθάνει στην Αθήνα. Χειροκροτήματα κάλυψαν την ωραιότητα και ομιλία του κ. Προέδρου.

Στη συνέχεια μίλησαν και καλώς όρισαν το μέγα πλήθος οι κύριοι πρόεδροι των Συλλόγων, ο συγγραφέας κ. ΗΛΙΑΣ ΛΕΦΟΥΣΗΣ από την Κερασιά Βόλου, που σε συνομιλία του με τον κ. ΒΑΣΟ ΜΙΑΡΙΤΗ, πιστεύουν ότι

οι "ΔΥΟ ΚΕΡΑΣΙΕΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ και ΒΟΛΟΥ έχουν συγγένεια".

Το ΑΝΤΑΜΩΜΑ τίμησαν με την παρουσία τους Νομαρχιακοί Σύμβουλοι ν. Καρδίτσας, ο εκπρόσωπος του Π.Ι.Κ.Π.Α., ο Λεβέντης Αντιδήμαρχος Βόλου, οι οποίοι χαρέτησαν το πλήθος και συγχάρηκαν του εμπνευστές του.

Ακολούθησε Μουσική των Συγκροτημάτων: ΝΙΚΟΥ ΜΙΑΡΙΤΗ και ΠΕΤΡΟΥ ΣΤΕΦΟΥ ΜΠΟΥΡΑΖΑ, ενώ χόρευαν: Το Χορευτικό Συγκρότημα ΑΡΓΙΘΕΑΤΩΝ - ΒΟΛΟΥ και σχηματίστηκαν πολλαπλοί χοροί όλων των Κερασιωτών, έτσι έστηξαν: οι εδώ Κερασιώτες με τους Ξενιτεμένους!...

Προσφέρθηκαν: Μπλιγούρι παραδοσιακό με άριστο κρέας, πίτες: Χορτόπιτες - Τυρόπιτες Κερασιώτικες και ψητό με κρασί που πρόσφερε ο πατήρ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΖΑΡΚΑΔΑΣ.

Το ΑΝΤΑΜΩΜΑ, άρχισε να διαλύεται αργά το απόγευμα.

Όλοι έφυγαν ευχαριστημένοι και πολύ συγκινημένοι!...

Όλοι ευχήθηκαν "αλλήλους" την επανάληψη της Συνάντησής!...

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΩΣΤΑΣ Α. ΠΑΪΣΗΣ

Σοφοκλέους 5, 5ος όροφος, τηλ. 3219069 πρῶί - 9885878 απόγ. Αθήνα

Η περιπέτεια του Ιερέα Αγγελου της Καστανιάς μετά απο μια κατάσταση ευθυμίας (1664)

Του Γεωργ. Αθ. Κλήμου

Τον ιερέα Αγγελο της Καστανιάς και σήμερα διατηρείται το όνομα αυτό στην περιοχή - δεν τον συναντήσαμε πουθενά αλλού παρά μόνο σε μια απο τις επιστολές του μεγάλου διδασκάλου Ευγένιου Γιαννούλη του Αιτωλού που υπήρξε και ο ιδρυτής της περήφνης Σχολής των Βραγγιανών.

Περιεχόμενο της επιστολής η κατάσταση ευθυμίας στην οποία φαίνεται ότι περιήλθε ο τότε ιερέας Άγγελος και το τόλμημά του να τραγουδήσει με την φιλική του παρέα ζωηρότεροι των άλλων. Ίσως το "πταίσμα" αυτό όπως το αποκαλεί ο Ευγένιος να ήταν αποτέλεσμα οινοποσίας του "φύσει ένθερμου και ευκίνητου" Παπά- Αγγελου; Δυστυχώς όμως το "... ερραψώδει και αυτός κοντά μετά των άλλων..." πληροφορήθηκε και ο επίσκοπος του Ιάκωβος της Λιτζας και Αγράφων όταν τότε επισκέφτηκε την Καστανιά και ο προσφιλής μας ιερέας βρέθηκε τιμωρημένος με την εσχάτη των ποινών, αφορισμό και επιτίμιο.

Τη δυσμενή αυτή εξέλιξη ο ιερέας έφερε βαρέως και γι' αυτό ζήτησε τη συνδρομή του λόγιου ιερωμένου της σχολής των Βραγγιανών.

Ο Ευγένιος αφού επανειλημμένα άκουσε "εν απορρήτω και πνευματικώ τρόπω" τον ιερέα τον παρέδωσε την επιστολή που δημοσιεύουμε με σκοπό να την προσκομίσει στον ανώτερο του βαθμού του Επισκόπου Μητροπολιτη Λαρίσης και στενό φίλο του Ευγένιου, Διονύσιο απο την φιλανθρωπία του οποίου ζητά να δεχθεί τη μεταμέλεια της πράξης του.

Απο την όλη επιστολή που αποπνέει μια ατμόσφαιρα φιλική προς τον ιερέα παραθέτουμε το σχετικό απόσπασμα. Βλ. Ευγένιου Γιαννούλη του Αιτωλού Επιστολές, Αριστ. Παν. Θεσ/κης, Επιμέλεια Ι.Ε. Στεφανής και Νίκη Παπατριανταφύλου. Θεοδωρίδη, Θεσσαλονίκη 1993, επιστολη αρ. 44.

"... Αι μεν ουν υποθέσεις, πανιερώτατε αυθέντα, των καθ' ημέραν δικών και των μεταξύ συμβαινουσών διαφορών θείας ως αληθώς δεΐται γνώσεως και σοφίας η της καθ' ημάς νικώσι πάντα λόγον και γνώσιν ανθρωπίνην τα πράγματα, ότι τα ημέτερα πάθη επιθολούσει και σκοτιζουσι την αλήθειαν ωσάν το μέλαν της σηπίας τα καθαρώτατα ύδατα και τούτο δια να απατήση τους οικείους θηρευτάς. Τούτου χάριν και ο παρών ιερεύς ονόματι Άγγελος, οπού της εγχειρίζει τώρα

αμέσως το παρ' ημών γράμμα, εκ της χώρας υπάρχων Καστανιάς ήλθε προς ημάς εδώ και άπαξ και δις και τρίτον ήδη μετ' ολίγον, δεινοπαθών άμα και αποδυρόμενος τας κατ' αυτού διαβολάς και το υπέρ χρόνον επιτίμιον. Οθεν κρίνας αυτόν εγώ και ανακρίνας εν απορρήτω και πνευματικώ τρόπω και ως πρέπει τω επαγγέλματι τω ημετέρω ουχ εύρον εν αυτώ ίδιον πταίσμα χωριστόν: τουτο μονον, ότι ερραψώδει και αυτός κοινά μετά των άλλων το "έγια μόλα" (γελαστικόν ειπείν), το ναυτικόν εκείνο λαρύγγισμα, καν προθυμότερον ολίγον των άλλων δια το φυσει ένθερμον και ευκίνητον: ου μετά πολλάς δε ημέρας παραγενόμενος και ο σος Αγράφων εκεί και επί παρουσία πολλών και επί εκκλησίας αφώρισε και, ουδείς ίδιον πταίσμα κατ' αυτού τουτου εμαρτύρησε: μόνος ενάγων και κριτής γίνεται ο ρηθείς Αγράφων: ούτος γαρ ούτως αφοβως τε και συλλογίστως πάντα κινείται καθ' ου κινείται. Τρέχει ουν ο παπάς ούτος προς την πατρικής της φιλανθρωπίας μετά Θεόν και τη μια των χειρών των παντίμων αυτής άπτεται σιαγόνων, των δεν γονάτων τη άλλη (κατά την ποιητικήν παράδοσιν) υπομνήσκων δι' αυτών το τε συλλο-

γιστικόν και το προς ευεργεσίαν ευκίνητον. Και επειδή επέταξεν αυτόν ήδη τω λόγω της θείας χάριτος και τοις επιτίμι-οις, πάλιν ας τον θεραπεύση χριστομίμητως και συμπαθώς: ας τον δεχθή, παρακαλώ, ει και μη ως αθών (ουδείς γαρ αθώος), αλλ' ως μετήμελον και μέλος οικείου και μέρος όλου του σώματος της εκκλησίας. Και ταύτα μεν περί τούτου, αι δε αγία και θεοπειθείς σου ευχαί είψαν μεθ' ημών αρωγαί εν βίω παντί: αμήν.

Εκ Βρανιανών αχξδ Οκτωβρί-ου κζ'

Ο Ευγένιος ο εξ Αιτωλίας δού-λος της.

Σημ. 1. Ο Λιτζάς και Αγράφων Ιάκωβος αν και μαθητής του Ευγένιου, βρισκόταν τη χρονική αυτή περίοδο σε διένεξη με τον δάσκαλό του.

Τα Άγραφα και η Οικονομία τους στα 1805-1810

Μια αξιόλογη ιστορική αναφορά για τον χώρο των Αγράφων και την οικονομία τους αποτελεί το παρακάτω κείμενο του Κυριάκου Σιμόπουλου "Ξένοι Ταξιδώδες στην Ελλάδα 1805-1810". Τόμος Γ' 1, Αθήνα 1975 σ. 485- 487. Το κείμενο είχε την ευγενή καλοσύνη να μας το αποστείλει ο Βασ. Κίτος, συντ. δάσκαλος από την Δρακό-τρυπα.

Τα στοιχεία είναι παρμένα απο την επίσκεψη στον Αγραφιώτικο χώρο του Άγγλου περιηγητή W. Leake, (Λαϊκ).

" Ο καζάς των Τρικιών με τα 180 χωριά βρίσκονταν υπο την επικυριαρχία του Αλή. Η ληστοκρατία που αφάνιζε την περιοχή ήταν το πρόσχημα για την προώθηση και τις επεμβάσεις. Τα στρατεύματα που καταδίδωκαν τις ελληνικές και αλβανικές συμμορίες πέρασαν στην περιφέρεια των Αγράφων και εγκαταστάθηκαν μόνιμα ως φρουρά στη θέση των αρματολών. Ο Άλης καλλιέργησε τις αντιζηλίες ανάμεσα στους Αγραφιώτες και επέβαλε φορολογία. Εριξε στη φυλακή τον προεστό Τσολάκογλου της Ρεντίνας κ' αφού τον απέσπασε 80 πουργιά τον άφησε ελεύθερο. Στο μεταξύ οι αρματολοί που εκδιώχτηκαν από τα πόστα τους έγιναν ληστές. Ο Τσολάκογλου εγκατέλειψε τη Ρεντίνα και εγκαταστάθηκε στα Γιάννενα προτιμώντας, όπως έλεγε, "να του πάρη το κεφάλι το σπαθί του βεζύρη παρά να σκοτωθή απο το "κλέφτικο παλιουτφε-

κι" 1. Η περιοχή των Αγράφων είχε 85 χωριά (7.685 σπίτια, 50.000 ψυχές) με έδρα του άρχοντα τη Ρεντίνα (450 σπίτια). Τα μοναστήρια, μεγάλα και μικρά, ξεπερνούσαν τα δεκαπέντε.

Οι αγραφιώτικες εξαγωγές: 15.000 φορτώματα (των 100 οκάδων) κρασί, 100.000 οκάδες βούτυρο, 200.000 οκάδες τυρί, 4.000 οκάδες μετάξι, 2.000 οκάδες μέλι, 40.000 γιδοπρόβατα και 2.000 βοειδή. Οι τιμές: βούτυρο ένα πιάστρο η οκά, τυρί 15 παράδες, μέλι 20 παράδες, κρασί 8 πιάστρο το φόρτωμα, ένα πρόβατο 8 πιάστρο, ένα τραγιά 5 πιάστρο, μια γελάδα 30 πιάστρο, ένα καματερο 30 πιάστρο, στάρι 6 παράδες ή οκά, μια κότα 15 παράδες.

Στα άγωνα χωριά είχε αναπτυχθεί βιοτεχνία μάλλινων και μπαμπακερών ειδών: χοντρά υφάσματα, κεφαλομάντηλα, ζουνάρια, πετσέτες. Το ένα τρίτο των κατοίκων των Αγράφων αποζούσε απο τους αργαλειούς. Είχε επίσης αναπτυχθεί η χρυσοχοία και η αργυροποιία. Σε μια φάμπρικα που λειτουργούσε στη Σκλάτινα κατασκευάζονταν λεπίδες σπαθιών, κάννες όπλων, φωτιές για πιστόλια (τις πουλούσαν 15 παράδες τη μία). Πολλοί Αγραφιώτες, όπως άλλωστε και οι άλλοι βουνίσιοι σε διάφορες ελληνικές περιοχές, ήταν έμποροι και τεχνίτες στο εξωτερικό ή δούλευαν αγωγιάτες σε γειτονικές περιφέρειες.

Πόνος από τη λίμνη Πλαστήρα

Έκλεισε ο πρώτος κύκλος του πόνου με το 40ήμερο μνημόσυνο των άτυχων Δημήτρη Πασχάλη και Κωνσταντίνου Μαμούρη, για τις οικογένειές τους, αλλά και όλη την περιοχή της λίμνης Πλαστήρα. Ενός κύκλου που απροσδόκητα άνοιξε, της Παναγίας στην πλάζ της Πεζούλας, όταν αναποδογυρίστηκε το καινούργιο σκάφος των δύο φίλων.

Από τότε, παρά τις απεγνωσμένες προσπάθειες των μονάδων των ειδικών δυνάμεων, πέρασαν πολλές μέρες, μέχρι ν' ανασυρθούν τα δύο πτώματα από το λασπώδη, παγωμένο και επικίνδυνο βυθο της λίμνης. Μέρες αγωνίας, πόνου και προβληματισμού από τις κοινότητες που αναπτύσσονται ραγδαία γύρω απο το θείο "δώρο" για την περιοχή τους, τη μοναδική λίμνη Πλαστήρα. Γιατί είναι άδικο, λένε, να χάνονται έτσι άνθρωποι, είτε από φυσικές αιτίες είτε από κακούς, δικούς τους χειρισμούς. Και απορούν πως μέχρι σήμερα δεν έχει ληφθεί μέριμνα για την ασφάλεια τόσο των λουομένων, αλλά και όσων θέλουν να ψαρέψουν ή να διασχίσουν απλώς με σκάφος τη λίμνη.

Η λίμνη, στο βυθό της οποίας στοιχειώνουν κορμιά δέντρων

(δεν τα έκοψαν όταν κατακλύσθηκε η περιοχή) είναι σίγουρα δύσκολη κι ακόμα πιο δύσκολη την κάνει η άγνοια των ντόπιων για τους κινδύνους που περικλείει. (Από αγροκτηνοτρόφοι πολλοί εξελίθηκαν σε ψαράδες, αλλά την τέχνη δεν την είχαν δα και στο πετσί τους). Είναι απίστευτο, συζητάνε πάντα όταν συμβαίνει ένα τέτοιο κακό, σ' ένα τεράστιο συγκρότημα, παραγωγής ενέργειας, ύδρευσης και αναψυχής, σαν τη λίμνη Πλαστήρα, να μη λαμβάνονται μέτρα προς αποφυγήν τέτοιων περιστατικών και ασφαλείας.

- Στην πεζούλα στο μνημόσυνο του Δημήτρη Πασχάλη και στο Κρουνέρι, στο Κωνσταντίνου Μαμούρη, ο πόνος θα ανοίξει ένα άλλο κύκλο, για τις οικογένειες των πνιγμένων. Δίπλα τους, οι δικοί τους άνθρωποι και όλη η περιοχή που τους συμπαραστέκεται. Να σημειώσουμε ότι από το Σύλλογο Κρουνεριτών Αθήνας αναλαμβάνεται πρωτοβουλία για την ανακούφιση της πολύτεκνης οικογένειας του Δημ. Πασχάλη, ενώ από τον Καρδοιτιστή επιχειρηματία Θωμά Καλογρίτσα, η υπόσχεση για εργασία, οποιαδήποτε στιγμή και σε όποιο από τα τέσσερα παιδιά του τού το ζητήσει.

Του Ηλία Προβόπουλου
απο την ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 21-9-97

Γνωρίστε τα Άγραφα

ΠΛΑΖ ΛΑΜΠΕΡΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ - ΨΗΣΤΑΡΙΑ - ΚΑΦΕ ΜΠΑΡ

"Το Πέτρινο"

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΜΟΥΣΤΟΣ

ΤΗΛ.: 0441 - 94400
ΟΙΚΙΑΣ: 0441 25215 28161

Στηρίζουμε τους συμπατριώτες

ΤΑΠΗΤΟΚΑΘΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Καθάρισμα - φύλαξη - επισκευή
ταπήτων - παραλαβή - παράδοση
κατ' οίκον

Τηλ. παραγγελιών: 01 - 6747276
Τηλ. εργαστηρίου: 6892843
Κινητό: 094-535744

Λευτέρης Στάθας -
Γιώργος Πατσιαλής

Εντυπωσιακή έκδοση για τα Άγραφα

Μια ενδιαφέρουσα και πολύ αξιόλογη έκδοση, με αφορμή το 7ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΑΝΤΑΜΩΜΑ ΑΓΡΑΦΙΩΤΩΝ εξέδωσε η Ένωση Αγραφιώτικων Χωριών Καρδίτσας.

Πρόκειται για μια εντυπωσιακή πράγματι δουλειά με πλούσιο φωτογραφικό υλικό και επιλεγμένα κείμενα- αφιερώματα στις περιοχές των Αγράφων, στο Ν. Καρδίτσας και στην Ευρυτανία. Ειδικότερα υπάρχουν ειδικά αφιερώματα- τουριστικές διαδρομές στους Δήμους Ρεντίνας και Φουρνά, στην Κοινότητα Αγράφων, στο Ν. Ευρυτανίας, την Ε.Α.Χ. καθώς και στους τ. Δήμους της περιοχής.

Αν μη τι άλλο η όλη προσπάθειά συμβάλλει ουσιαστικά στην ανάδειξη και τουριστική προβολή του ορεινού μας όγκου και όχι μόνο. Οπως και να το κάνουμε αξίζουν συγχαρητήρια σ' όσους εργάστηκαν για τη δημιουργία της συγκεκριμένης έκδοσης.

Εφημ. "Πρωινός Τύπος"

ΛΑΖΑΡΟΣ ΑΘ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΣΤΟΝ ΑΡ. ΠΑΓΟ & ΣΥΜΒ. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΤΣΑΜΑΔΟΥ 17 & ΕΘΝ. ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ
185 31 ΠΕΙΡΑΙΑΣ
ΤΗΛ.: 42.74.046 - ΚΙΝΗΤΟ 094-74.33.19

* Δέχομαι με ραντεβού 6-8 μ.μ. (εκτός Τετάρτης & Σαββάτου)

ΕΥΘΥΜΙΟΣ Θ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Εισαγωγές μεταχειρισμένων
αυτοκινήτων
και γεωργικών μηχανημάτων
7ο χλμ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ - ΑΘΗΝΩΝ (ΔΕΛΤΑ)
Τηλ. & FAX (0441) 62250.

Βιβλιοπαρουσιάσεις

Μπάμπης Ιντζεσίλογλου, Αρχαιολόγος ΚΑΛΛΙΘΗΡΑ

Αρχαιολογικός και Ιστορικός οδηγός μιας αρχαίας πόλης στο Καλλίθηρο (Σέκλιζα) Καρδίτσας.
Καλλίθηρο 1997 σ.σ. 60.

Μια ωραιότατη καλαίσθητη έκδοση αποτελεί ο παραπάνω Αρχαιολογικός και Ιστορικός οδηγός "Καλλίθηρα" του γνωστού μας για την μακρόχρονη

και πετυχημένη έρευνα στην περιοχή μας αρχαιολόγου της ΙΓ (Εφορείας) Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (Βόλου) Μπάμπης Ιντζεσίλογλου.

Με την έκδοση του οδηγού αυτού κ. Ιντζεσίλογλου δημοσιοποιεί τα μέχρι σήμερα δεδομένα μιας επίπονης αρχαιολογικής έρευνας 16 χρόνων. Η πολύ καλή γλώσσα του ερευνητή με το πλούσιο και άριστο φωτογραφικό υλικό που καταθέτει με επιτυχία στις παρά-

πλευρες στήλες κάνουν τον Οδηγό του ευχάριστο και κατανοητό.

Στις στήλες του ο αναγνώστης θα βρει πολλά στοιχεία για τον πολιτισμό και την ιστορία του αρχαίου οικισμού (4ος-2ος π.Χ. αι.) και των σημαντικότερων γεγονότων του Θεσσαλικού χώρου που μπορεί να επηρέασαν την ανάπτυξη ή καταστροφή του οικισμού. Ιδιαίτερα προσεκτικός και επιφυλακτικός - όπως αυτό το επιτάσσει η ιστορική και επιστημονική

του έρευνα - ο κ. Ιντζεσίλογλου μας πληροφορεί πως τα μέχρι στιγμής ευρήματα δεν μας βοηθούν να ταυτιστεί ο ανασκαπόμενος αρχαίος οικισμός στη Σέκλιζα με την αρχαία Καλλίθηρα.

Η έκδοση του Οδηγού χρηματοδοτήθηκε από την κοινότητα Καλλιθήρου που επιχορηγήθηκε για το σκοπό αυτό από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Καρδίτσας. Η διάθεσή του γίνεται από τα γραφεία της κοινότητας Καλλιθήρου.

Η "ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ" ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ Η. ΒΑΡΛΑΜΗ

Γράφει: Ο Μιχάλης Σταφυλάς Λογοτέχνης- Εκδ. Περ. "ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ"

Ο εκπαιδευτικός Γιώργος Η. Βαρλάμης που κατάγεται από το Φουρνάει έχει γράψει ως τώρα 15 βιβλία, που επαινέθηκαν για την άρτια δομή του λόγου και για την επιμερισμένη θεματογραφία τους. Πρόσφατα μια νέα εργασία είδε το φως της δημοσιότητας. Πρόκειται για το 350 σελίδων βιβλίο του με τίτλο "Ευρυτανία". Η αγάπη του για την ιδιαίτερη πατρίδα του τον έκαμε να αναζητήσει πηγές ιστορικές, να μελετήσει σε βάθος τα γεγονότα που διαδραματίστηκαν από την αρχαιότητα ως τα σήμερα, για

να συνθέσει έτσι δημιουργικά το "πρόσωπο" της περιοχής.

Ο Βαρλάμης σκίζοντας πάνω σ' αυτόν τον άλλοτε ξεχασμένο τόπο φωτίζει όλες τις πλευρές της ευρυτανικής ανά τους αιώνες πορεία. Ξεκινώντας από τη μυθολογία περνάει στην προϊστορία και στην ιστορία για να επιστημονικά και να προβάλει σελίδες δόξας και μεγαλείου απ' αυτές που χαρακτηρίζουν ένα λαό που έχει ψυχή και ιδανικά.

Επιστημονικά σωστή η κατάταξη της ύλης σε τρία κεφάλαια: Στο πρώτο η εμφάνιση

των Ευρυτανών από την πρωτοελλαδική περίοδο ως την εμφάνιση του Χριστιανισμού. Η δεύτερη από την Βυζαντινή περίοδο ως την πρόσφατη μεγαλειώδη Εθνική μας Αντίσταση. Με τους αγώνες του 1821 φυσικά, με την παρουσίαση των ηρώων και των μαρτύρων με τις μάχες και τη μετανάστευση. Και στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζεται ανάμεσα στ' άλλα και η πολιτιστική προσφορά της Ευρυτανίας με τις Σχολές, τα ονομαστά Μοναστήρια και όλα τα συνακό-

λουθα.

Με λίγα λόγια η "Ευρυτανία" του Γιώργου Η. Βαρλάμη είναι η φυσική και πολιτική γεωγραφία του ευρυτανικού χώρου - κι έτσι την προσδιορίζει ο ίδιος. Είναι μεγάλη χαρά για τον κάθε Αγραφιώτη να γράφονται και να κυκλοφορούν τέτοια βιβλία που δείχνουν την τοπική μας ταυτότητα.

Κεντρική διάθεση: "Το Μεγάλο Βιβλιοπωλείο", Σολωμού 65- Αθήνα. Τηλ.: 5242220, 5248484.

Επιμέλεια Βιβλιοπαρουσιάσεων: Γιώργος Κλήμος

Για τη λαϊκή μουσική μας παράδοση (μικρά μελετήματα)

Κυκλοφόρησε πριν από λίγες μέρες από τις εκδόσεις Gutenberg (Τυπωθήτω- Γιώργος Δαρδανός) το νέο βιβλίο του Νίκου Μπαζιάνα με τίτλο: Για τη Λαϊκή Μουσική μας παράδοση. Μικρά Μελετήματα, σελ. 384 με φωτογραφικό παράρτημα. Το βιβλίο περιέχει τριάντα δύο κείμενα και χωρίζεται σε τρεις ενότητες:

Α' ΜΟΥΣΙΚΟΧΟΡΕΥΤΙΚΑ Β' ΤΑ ΣΥΝΑΦΗ ΘΕΣΣΑΛΙΚΑ

Στην ενότητα της Θεσσαλίας περιλαμβάνονται

1. Η μουσικοχορευτική παράδοση της δυτικής Θεσσαλίας.
2. Το "σεργιάνι" των Σοφάδων.
3. Κλέφτικα τραγούδια της Θεσσαλίας.
4. Δημοτικά τραγούδια δυτικής Θεσσαλίας (μια ιστορική ηχογράφηση της Μέλπας Μερλιέ).
5. Δισκογραφία δημοτικών τραγουδιών της δυτικής Θεσσαλίας.

Ο Νίκος Μπαζιάνας ασχολείται από τα φοιτητικά του χρόνια με το δημοτικό τραγούδι. Για μια πενταετία φοίτησε στη Σχολή Εθνικής Μουσικής του Σίμωνος Καρά. Μελέτησε αρκετά θεωρητικά έργα μουσικής και γενικής λαογραφίας.

Γεωργίου Δ. Ζαχαρόπουλου

Ποιήματα

Βόλος 1996 σ.σ. 110

Ο συγγραφέας με την ποιητική αυτή συλλογή που στον πρόλογο του ερασιτεχνικά λέει ότι ασχολείται με την ποίηση, αναφέρεται σε βιώματά του θρησκευτικά, πατριωτικά και κοινωνικά χωρίς να παραλείπει τα συναισθηματά του από τις απάραμλλες φυσικές ομορφιές. Στις τελευταίες ξεχωρίζεις αυτές των Αγράφων και του Πηλίου.

Δείγμα της ποιητικής του έκφρασης η ακροστιχίδα:

ΚΑΣΤΑΝΙΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ (ΑΓΡΑΦΩΝ)

Καμάρι, δόξα, περηφάνεια.

Αγνό κι αμάραντο χωριό.

Στήριγμα έχεις και ζωνάνια,

Τον έλατο και το βουνό.

Αγράφων είσαι το διαμάντι.

Νερών κρυστάλλων πηγή,

Ιτάμου δήμου το μπριλλάντι.

Αρχόντισσα του δάσους ζηλευτή!

Η Καστανιά είναι και ιδιαίτερη πατρίδα του ποιητή.

και μια καλύτερη επιμέλεια της ύλης θα έκαναν το βιβλίο πιο ευχάριστο. Καλός ο λόγος του συγγραφέα. Τον καταγράφει όπως είχε την ευτυχία να τον ακούσει.

Τα βιογραφικά των οικογενειών τοποθετημένα στα πλαίσια της εθνικής και κοινωνικής μας ζωής είναι βιβλία που σήμερα διαβάζονται. Ο Χαρ/μπος Καρκατσέλης το τόλμησε. Ας βρεθούν οι μιμητές του.

Για πληροφορίες: Χαρ. Καρκατσέλης τηλ. 0421- 44410.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΒΑΪΟΥ ΜΠΟΛΓΟΥΡΑ, ΑΞ/ΚΟΥ ΕΛ. ΑΣ.

Αθήνα τη 18.6.1997

Αγαπητοί Συμπολίτες, δια ταχυδρομικής επιταγής αποστέλλομεν δραχμάς πέντε χιλιάδας (5.000) για την ενίσχυση της Εφημερίδος και συγχαίρομεν υμάς για τις προσπάθειες που καταβάλλετε, για την ανασυγκρότηση της περιοχής των Αγράφων και γενικότερον της Θεσσαλίας και επάνοδον στ' Άγια αυτά χώματα, όλων των ξηνητεμένων τέκνων της, να εργασθούν στον τόπο που τους γέννησε και τους μεγάλωσε, να βρουν δουλειά, καλωσύνη και αγάπη.

Κατά την πτωχική γνώμη μας. 1.- Πρέπει να επιταχυνθούν τα έργα του Αχελώου. 2.- Να διαπλατυνθούν οι δρόμοι και ειδικότερα αυτός που οδηγεί εις την "ΙΕΡΑΝ ΜΟΝΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΣΠΗΛΙΑΣ", διότι πέσανε οι παλαιοί λιθόκτιστοι τοίχοι και κινδυνεύουν τα τροχοφόρα λεωφορεία κ.λ.π.

3.- Να δοθούν δάνεια για ενοικιαζόμενα δωμάτια, κατασκευή τοιχών, προς συγκράτησιν του χώματος των χωραφιών προς πρόληψιν κατολισθήσεων.

4.- Η παραχώρησις, υπο του Δασαρχείου φυτωρίων,

καρυδιών, αχλαδιών και μηλιών ξενών που είναι πανάκριβα.

5.- Κατάλληλος αξιοποίησης του Δασικού Πλούτου και υδατινών όγκων, όπως αυτό του Πετρίλου (Γούρνες), Δροσάτου κ.λ.π.

6.- Δημιουργία ειδικών φραγμάτων για ιχθυοκαλλιέργειαν.

7.- Αναστήλωσις Ιερών Μονών, Ναών και άλλων Αρχαιολογικών χώρων, ως ο ιστορικός μύλος του Παλιαντώνη, με τις μυλόπετρες, τα μαντάνια και τις νεροτρουβιές.

8.- Ενθάρρυνσις και στήριξις της Κτηνοτροφίας, κουνελοτροφίας και ορνιθοτροφίας.

9.- Εκμετάλευσις των ιαματικών λουτροπηγών του Αργυρίου- Βραγγιανών και αναζήτηση πετρελαίου στην περιοχή Ρόση - Πετρίλου, διότι υπάρχει παλαιά φήμη ότι κάπου εκεί ανέβλυζεν τα παλιά τα χρόνια πετρέλαιον.

Με Εκτίμησιν ο Συμπολίτης σας
Βαΐος Ν. Μπολγούρας
ΑΞ/κός Χωρ/κής Ε.Α. εκ Λεοντίου Αγράφων- Καρδίτσας- Θεσσαλίας

Αγαπητή Αγραφιώτικη Φωνή

Σε απάντηση επιστολής του κ. Κ. Κρικέλη που καταχωρήθηκε σε φύλλο Σας του Ιουνίου, παρακαλώ να φιλοξενήσετε και τη δική μου επιστολή. Ποτέ δεν αμφισβήτησα το ενδιαφέρον και τις άοκνες ενέργειες για τον τόπο μας, του σεβαστού φίλου και συμπατριώτη συντ. δασκάλου κ. Κ. Κρικέλη ως πρόεδρου του Συνδέσμου Δολόπων και προπάντων την ειλικρίνειά του.

Για την ιστορική όμως και μόνον αλήθεια που πρέπει να διατηρείτε ανόθευτη και κρυστάλλινη, ας μου επιτρέψετε να συμπληρώσω και όχι να διαψεύσω τη δική του αλήθεια που αναφέρεται σχετικά με την υπαγωγή των χωριών του Δήμου Δολόπων απ' το Νομό Ευρυτανίας στο Νομό Καρδίτσας. Δεν θέλω να παραδεχθώ ότι από πρόθεση θέλησε να σβήσει τις αποτελεσματικές ενέργειες κάποιων προέδρων και κοιν. Συμβουλίων που έδωσαν σκληρές οδομαχίες τόσο με παραστάσεις όσο και με τεκμηριωμένες αποφάσεις προς τη Νομαρχία Ευρυτανίας και Υπουργείο Εσωτερικών, αποφάσεις που δεν άφηναν περιθώριο αμφισβήτησης για το δίκαιο αίτημα, αλλ' ίσως δεν τις γνώριζε. Άλλωστε αντιλαμβάνεται ο κάθε αναγνώστης ότι είναι αδύνατη η υπαγωγή χωριών από ένα Νόμο σε άλλο, με ενέργειες κάποιου Συνδέσμου χωρίς αποφάσεις κάποιων κοινοτικών Συμβουλίων ως μόνον αρμοδίων. Ας ευγνωμονούμε εκείνους που μας απάλλαξαν απ' την ταλαιπωρία ανήκοντας στο Νομό Ευρυτανίας. Το υπόμνημα και η παράσταση του κ. Κρικέλη οπωσδήποτε ενίσχυσαν επικουρικά τις προ αυτού ενέργειες.

Βαγγέλης Σπανός

Νέο Δ.Σ. Ένωσης Αργιθεατικών Χωριών

Μετά από εκλογές προέκυψε το νέο Δ.Σ. της Ε.Α.Χ

1. Κουτσός Γεώργιος, Πρόεδρος
2. Κόφφας Γεώργιος, Αντιπρόεδρος
3. Μακρυγιάννης Παναγιώτης, Γραμματέας
4. Σερέτης Δημήτριος, Ταμίας
5. Μπρέλας Νικόλαος, Μέλος
6. Τσίνας Δημήτριος, Μέλος
7. Χατζής Δημήτριος, Μέλος

Η Α. Φωνή και η Διοίκηση της Ε.Α.Χ., εύχεται κάθε επιτυχία στο δύσκολο έργο που αναλαμβάνει το νέο Δ.Σ. και εκφράζουμε τη θέληση μας για συνεχή συνεργασία.

Χαράλαμπος Χρ. Καρκατσέλης "Αγραφα- Ρεντίνα"

και οικογένεια Καρκατσέλη 1800- 1950"

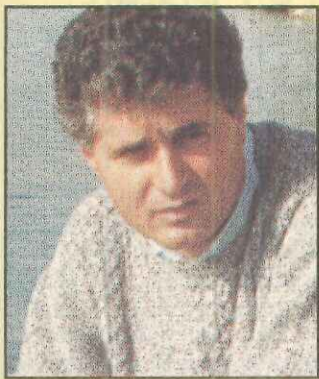
του Καρκατσελέικου η ενωμένη οικογένεια, η πίστη στο Θεό και τ' άρματα. Τα γεγονότα όλα ξεδιπλώνονται μαζί με αυτά της εθνικής μας ζωής. Γι' αυτό και η αναγραφή "Αγραφα- Ρεντίνα" στον τίτλο του βιβλίου.

Ένας περιορισμός σε θέματα που δεν άπτονται με την παραπάνω οικογένεια

Μια διαφορετική έκδοση με ένα διαφορετικό χρώμα. Κύριο θέμα του συγγραφέα- πετυχημένου επαγγελματία στο Βόλο- η επιβίωση της Ρεντινιώτικης οικογένειας Καρκατσέλη μέσα στις πάμπολλες αντιξοότητες της ταραγμένης 150/ετίας 1800-1950.

Κλεφτουριά, πόλεμοι, ληστεία, βιοπάλη, τα καθημερινά της προβλήματα. Προβλήματα που τα επέτεινε η εγκατάστασή των κοντά στην πρώτη παραμεθόριο περιοχή του ελεύθερου βίου μας. Όπλα

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑ

* Κανένας αρχαιολογικός χώρος του Ν. Καρδίτσας δεν περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα ανάδειξης που ανακοίνωσε ο Πρωθυπουργός κ. Κ. Σημίτης. Η επιλογή των χώρων έγινε από τον διαπρεπή καθηγητή κ. Δ. Παντερμαλή.

* Κατά πλειοψηφία το Συμβούλιο Περιφέρειας του Δήμου Ιτάμου, αντιτίθεται στην αναγκαστική συνένωση.

* Με δεκάδες ευχαριστήρια κατέκλυσαν τον τοπικό τύπο της Καρδίτσας, οι επιτυχόντες των Πανελληνίων εξετάσεων. Ποιούς ευχαριστούσαν; Τους φροντιστές!!! Ούτε ένας ή μια τους καθηγητές της Δημόσιας εκπαίδευσης!!!

Γράφει ο
Βασίλης Τσαντήλας

Χρόντες των Πανελληνίων εξετάσεων. Ποιούς ευχαριστούσαν; Τους φροντιστές!!! Ούτε ένας ή μια τους καθηγητές της Δημόσιας εκπαίδευσης!!!

* Άσχημα μαντάτα για τους βαμβακοκαλλιεργητές, αφού η τιμή προβλέπεται να μην ξεπεράσει τις 250 δρχ. το κιλό.

* Αυξάνεται η φορολογία του τσίπουρου, μετά την απόφαση της Βουλής. Μέτρα για την πάταξη της παράνομης παραγωγής και διακίνησης των σκληρών ποτών δεν βλέπουμε.

* Επτά κοινότητες της Αν. Αργιθέας από τις οχτώ συνολικά που θα συγκροτήσουν Δήμο, επιθυμούν ως έδρα το Βλάσι και όχι τα Πετρίλια, όπως εισηγήθηκε η Ν. Επιτροπή Συνενώσεων.

* Ιδιαίτερη ευαισθησία και αναγνώριση του έργου της Ε.Α.Χ., έδειξε ο Υφ. Εσωτερικών κ. Λάμπρος Παπαδήμας και προχώρησε και σε απόφαση χρηματοδότησης για την κάλυψη των οικονομικών υποχρεώσεων.

* Ένας δικός μας άνθρωπος - είναι επίτιμος Δημότης Αγράφων - ο βουλευτής Κιλκίς κ. Σάββας Τσιτουρίδης ανέλαβε "σκιάδης" υπουργός Γεωργίας της Ν. Δημοκρατίας.

* Άρχισε τις απολύσεις η Ένωση Αγρ. Συνεταιρισμών Καρδίτσας με στόχο να μειωθεί κατά 120 άτομα το εργατικό δυναμικό (220 σήμερα) και η ανεργία αυξάνεται αλματωδώς στην Καρδίτσα. Ο βουλευτής του ΚΚΕ Βαγγέλης Μπουτάς κατέθεσε σχετική ερώτηση στη Βουλή των Ελλήνων.

* Και νέο πρόγραμμα ανέγερσης εργατικών κατοικιών στη Καρδίτσα, ανακοίνωσε ο Γ.Γ. Υπ. Εργασίας κ. Μπρακατσούλας και Πρόεδρος του οργανισμού κ. Χανακούλας.

* Μελέτες περιβαλλοντικών εκπώσεων συντάσσονται για τα έργα οδοποιίας, οι μελετητές καρπούνται τα ανάλογα ποσά και η καταστροφή του περιβάλλοντος συνεχίζεται. Κρίμα και ντροπή!

* Κέντρο για τα άτομα με ειδικές ανάγκες πρόκειται να κατασκευαστεί στην Καρδίτσα δαπάνης 700 εκ.

* Εικοσιέξι νέες προτάσεις ύψους 1 εκατομ. κατατέθηκαν για επενδύσεις στο πρόγραμμα LEADER II.

* Ολοκληρώθηκε το δίκτυο ορεινών μονοπατιών της Κοινότητας Μπελοκοκμύτη προς τη Λίμνη Πλαστήρα, που κατασκευάστηκε με ευθύνη της Αναπτυξιακής Καρδίτσας.

* Άρχισε ο τρύγος στα αμπελοοικονομικά χωριά της Καρδίτσας: Δαφνοσπηλιά, Μοσχάτο, Μεσενικόλας, Μορφοβούβι.

* Σημαντική ημερίδα για τα αγροτικά θέματα διοργανώθηκε την Κυριακή 21/9 με κύριο ομιλητή τον Υφ. Γεωργίας κ. Δ. Σωτηρήλη, αλλά και συναρμόδιους παράγοντες όπως: Ο Δ/ντής ΟΓΑ κ. Δασκαλάκης, ο Υπ/ντής ΕΛΓΑ κ. Κουντουργιώτης.

* Συνελήφθη ζευγάρι στην κοινότητα Μητρόπολης με οκτώ (8) κιλά χασίς στην αποθήκη του σπιτιού τους.

Είνα επικερδής καλλιέργεια φαίνεται!
* Τα σεμινάρια του ΟΑΕΔ αποδεικνύουν και το μέγεθος της ανεργίας στην Καρδίτσα.

2500 αιτήσεις έχουν υποβληθεί για 250 θέσεις στον ΟΑΕΔ Καρδίτσας!!!

* Άγριο έγκλημα έγινε το Σάββατο 20/9 στην Καρδίτσα σε βάρος του επιχειρηματία Κων/νου Σαμπαλιώτη. Η αιτία και ο θύτης του αναζητούνται από την ΕΛ. Αστυνομία.

* Παρά τις ανακοινώσεις ότι εξαρθρώθηκε τό κύκλωμα νόθευσης και διακίνησης μελιού της περιοχής Παλαμά, την Παρασκευή η Αστυνομία συνέλαβε άτομο που συσκεύαζε νοθευμένο μέλι σε μεγάλες ποσότητες.

* Για δάνεια από τράπεζες και αμερικάνικη εταιρία ψάχνει πάλι ο νομάρχης κ. Παπακυρίσης για την κατασκευή Διοικητηρίου παρ' ότι το Νομ. Συμβούλιο καταδίκασε τις ενέργειές του παλαιότερα.

Σ.Σ. Ο Βασίλης Τσαντήλας είναι π. Αντινομάρχης Παιδείας - Πολιτισμού Τουρισμού και Πρόεδρος της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών.

Άκρως επικίνδυνο το οδικό δίκτυο λόγω κατολισθήσεων

* Απαιτείται πίστωση 300 εκατομ. από ΥΠΕΧΩΔΕ
* Αδιαφορία από τη Νομαρχία

Πέντε επικίνδυνες κατολισθήσεις υπάρχουν στον οδικό άξονα Λουτροπηγής - Ρεντίνας - Ζαχαράκη.

Προβλήματα κατολισθήσεων στο οδικό δίκτυο Γόμφων Μουζακίου και Αργιθέας (φωτό Πευκόφυτο)

Το Οδικό δίκτυο του νομού Καρδίτσας και ειδικά της Αγραφιωτικής Ορεινής ζώνης, λόγω κατολισθήσεων και πλημμυρών του Πάσχα 97 έχει υποστεί σε πάρα πολλά σημεία μεγάλες καταστροφές με αποτέλεσμα ν' αποτελεί μεγάλο κίνδυνο για τα διερχόμενα αυτοκίνητα όλο αυτό το διάστημα αλλά και το χειμώνα που λόγω των χιονοπτώσεων τα κατεστραμμένα σημεία δεν θά 'ναι ορατά.

Ιδιαίτερη επικινδυνότητα παρουσιάζουν τα σημεία κατολισθήσεων στους άξονες:

- Κέδρου- Σμοκόβου- Ρεντίνας- Καρπενήσι
- Καλλίθηρο- Αμάραντος- Νεράϊδας
- Καλλίθηρο- Καστανιά
- Μοσχάτο- Λίμνη Πλαστήρα
- Κύκλωμα Ταυρωπού
- Μουζάκι- Ανθοχώρι
- Μουζάκι- Πευκόφυτο
- Μουζάκι- Πορτή

Ένα από τα πολλά ρήγματα στον οδικό άξονα Καρδίτσα - Ραχούλα - Αμάραντος - Σαραντάπορον - Νεράϊσα

Τρία χρόνια παραμένει η κατολίσθηση στον τουριστικό άξονα της Καστανιάς - Καροπλεσιού - Λίμνης Πλαστήρα.

Λίαν επικίνδυνη κατολίσθηση στον δρόμο μεγάλης κυκλοφορίας από Μοσχάτο προς Λίμνη Πλαστήρα.

Ο υπουργός κ. Κ. Λαλιώτης απέστειλε 200 εκ. για αποκατάσταση φαινομένων κατολίσθησης στο ν. Καρδίτσα.

Το ποσό εκείνο κατανεμήθη μετά από εισήγηση του Νομάρχου που περιλάμβανε όμως κυρίως φαινόμενα κατολίσθησης εντός των κοινοτήτων και χωρίς να παρουσιαστεί στο Νομ. Συμβούλιο το συνολικό πρόβλημα κατολισθήσεων ώστε να γίνει αξιολόγηση.

Για να αντιληφθείτε το τεράστιο πρόβλημα στο οδικό δίκτυο του ν. Καρδίτσας, Δημοσιεύουμε ενδεικτικό φωτογραφικό υλικό και σας μεταφέρουμε την εκτίμηση συνεργατών-μηχανικών, για το απαιτούμενο ύψος πίστωσης αποκατάστασης που ξεπερνά τα 300 εκατ.

Ευελπιστούμε η αποδεδειγμένη ευαισθησία του κ. Λαλιώτη ότι θα λειτουργήσει και θα προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την χρηματοδότηση και αποκατάσταση των ζημιών στο οδικό δίκτυο του ν.Καρδίτσας πριν θρηνήσουμε θύματα.

Σ.Σ. Σχετικό υπόμνημα έχει υποβληθεί και απο τον Νομ. Σύμβουλο κ. Τσαντήλα, ο οποίος έκανε την καταγραφή και φωτογράφιση των ζημιών.

Ενισχύστε οικονομικά την Α. Φωνή

Επανερχόμαστε και πάλι στο θέμα της οικονομικής ενίσχυσης της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών και της Αγραφιωτικής Φωνής.

Το κόστος λειτουργίας της Ένωσης και της έκδοσης της Α.Φ. είναι τεράστιο για τα δεδομένα ενός φορέα που δεν ενισχύεται ουσιαστικά από την πολιτεία.

Στείλτε τη συνδρομή σας στον αριθμό λογαριασμού της Εθνικής Τράπεζας.

ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ: 368/480 586 02.

Λειτουργία γραφείου στην Αθήνα του Βασίλη Τσαντήλα

Ο πλειοψηφών Νομαρχιακός Σύμβουλος και πρόεδρος της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών κ. Βασ. Τσαντήλας, ανταποκρινόμενος σε αίτημα φορέων και κατοίκων της Αθήνας για άμεση επικοινωνία και ενημέρωση για τα θέματα του νομού Καρδίτσας, κάθε πρώτο Σαββατοκύριακο του μήνα, θα δέχεται τους συμπατριώτες στο γραφείο του δικηγόρου κ. Κώστα Παΐση, που βρίσκεται

στην οδό Σόλωνος 5, τέταρτος όροφος και τηλ. 3619069.

Ώρες συνεργασίας.

Οκτώβριος
Παρασκευή 3 Οκτωβρίου 8 μ.μ. - 10 μ.μ.

Σάββατο 4 Οκτωβρίου 10 π.μ. - 3μ.μ.

Νοέμβριος
Παρασκευή 7 Νοεμ. ώρα 8 μ.μ. - 10 μ.μ.

Σάββατο 8 Νοεμ. ώρα 10 π.μ. - 3μ.μ.

Δεκέμβριος
Πέμπτη 5 Δεκ. ώρα 8 μ.μ. - 10 μ.μ.

Σάββατο 6 Δεκ. ώρα 10 π.μ. - 3μ.μ.

Τηλέφωνο επικοινωνίας στην Καρδίτσα 0441 - 24985.

ΚΑΛΥΝΤΙΚΑ
Hondos
Center

Καραϊσκάκη 5 ΚΑΡΔΙΤΣΑ

Επαγγελματίες - Επιχειρηματίες
ΠΡΟΒΛΗΘΕΙΤΕ - ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΕΙΤΕ
ΣΤΗΝ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

Σας συμφέρει!

Εξασφαλίστε Πανελλήνια προβολή (15.000 φύλλα) και μέγιστο σε συμπατριώτες.
Κόστος δισηλής προβολής 10.000 δρχ.